

របាយការណ៍ស្រាវជ្រាវជាមួយក្រុមថ្នាក់បរិញ្ញាបត្រ

**ការគ្រប់គ្រងវដ្តបាលតាមបែបវិស្សការ នៅឃុំច្រេស ស្រុក
មេសាង ខេត្តព្រៃវែង ពីឆ្នាំ២០២២ ដល់២០២៣**

សិក្សានិងស្រាវជ្រាវដោយ

១. និស្សិត **សុត ពិសី** ២. និស្សិត **ភាព ចំរុំ**
៣. និស្សិត **ប៉ាន់ ឌុន** ៤. និស្សិត **សាំ សុត**
ជំនាញរដ្ឋបាលសាធារណៈ ជំនាន់ទី ៩

គ្រូណែនាំ ÷ លោក **ឃឹម សឹងត្រី**

គណៈកម្មការវាយតម្លៃ ៖

	លោក គង់ ប៉ុនធី
	លោក ច័ន្ទ សារេ
	លោក ផែន ស៊ី

နှိုင်းစာ ၂၀၂၀ - ၂၀၂၄

សេចក្តីថ្លែងអំណរគុណ

ក្រុមស្រាវជ្រាវយើងខ្ញុំជានិស្សិតនៃ វិទ្យាស្ថានជាតិសង្គមកិច្ចក្នុងដេប៉ាតឺម៉ង់គោលនយោបាយ និង អភិបាលកិច្ចនៃជំនាញ រដ្ឋបាលសាធារណៈ ឆ្នាំទី៤ជំនាន់ទី៩ឆ្នាំសិក្សា២០២១ដល់២០២៤មាននាម ដូចជា ១. លោក **សាំ សុត** ២. កញ្ញា **សុត ពិសី** ៣. លោក **តាព ចំរ៉ុង** ៤. លោក **ប៉ាន់ ថុច** ។

ជាបឋមសូមថ្លែងអំណរគុណ និងសម្តែងនូវកតញ្ញតាមយ៉ាងជ្រាលជ្រៅ ចំពោះលោកអ្នកមាន គុណទាំងពីរគឺ លោកឪពុក និងអ្នកម្តាយ ដែលមានឧបការគុណយ៉ាងខ្ពង់ខ្ពស់បំផុតដែលលោកទាំងពីរ បានផ្តល់កំណើត និងខិតខំចិញ្ចឹមបីបាច់ថែរក្សារូបកូនតាំងពីតូចរហូតដល់ធំដឹងក្តីដោយមិនគិតពីការ នឿយហត់ និងប្រឹងប្រែងទាំងកម្លាំងកាយចិត្ត អប់រំទូន្មានប្រដៅរូបកូនទោះបីជាមានឧបសគ្គយ៉ាងណា ក៏នៅតែ ខិតខំពុះពារដោយមិនរារាំង ដើម្បីទំនុកបម្រុងឲ្យកូនបានសិក្សាខ្ពង់ខ្ពស់ ព្រមទាំងផ្តល់កម្លាំង ចិត្ត និងអប់រំ ណែនាំឲ្យកូនធ្វើតែអំពើល្អ ហើយជម្រុញលើកទឹកចិត្តកូនឲ្យខិតខំប្រឹងប្រែងរៀនសូត្រ ដើម្បីទទួលបានចំណេះដឹងក្លាយជាធនធានដ៏មានតម្លៃ និងជាពលរដ្ឋល្អនៅក្នុងសង្គម។

សូមគោរព និងថ្លែងអំណរគុណយ៉ាងក្រៃលែងដល់គណៈគ្រប់គ្រងវិទ្យាស្ថានជាតិសង្គមកិច្ចដែល មានឯកឧត្តមនាយក **សរ ហុរិរក្ស** ព្រមទាំងគណៈកម្មាធិការ លោកគ្រូ អ្នកគ្រូ សាស្ត្រចារ្យទាំងអស់ ដែលបានចំណាយពេលវេលាដ៏មានតម្លៃសម្រាប់ផ្តល់ជាដំបូន្មាន បទពិសោធន៍ ចំណេះដឹងដល់និស្សិត ជាពិសេសបានផ្តល់ឱកាសដល់ក្រុម និស្សិតបានសរសេរនូវរបាយការណ៍ដើម្បីបញ្ចប់ថ្នាក់បរិញ្ញាបត្រ ដែលទាក់ទង និងជំនាញរបស់ក្រុមស្រាវជ្រាវយើងខ្ញុំ។ ការខិតខំប្រឹងប្រែងអស់ពីកម្លាំងកាយចិត្តក្នុង ការដឹងនាំ និងគ្រប់គ្រងប្រព័ន្ធអប់រំនៅទីនេះឲ្យមានភាពប្រសើរក្នុងគោលបំណងបណ្តុះបណ្តាលមូល ធនផ្នែកបញ្ញាស្មារតី និងធនធានមនុស្សរបស់ប្រទេសកម្ពុជាឲ្យមាន ចំណេះដឹង បទពិសោធន៍ ប្រកបដោយសីលធម៌ និងព្រហ្មវិហារធម៌ ដើម្បីក្លាយទៅជានិស្សិតល្អ ពលរដ្ឋល្អ របស់ប្រទេសជាតិ។ ជា ពិសេសក្រុមស្រាវជ្រាវយើងខ្ញុំ សូមគោរពអរគុណ លោកគ្រូ **ឃឹម លឹមត្រី** ដែលបានចំណាយពេល វេលាដ៏មានតម្លៃ និងមាញឹកក្នុងការដឹងនាំកែលម្អចង្អុលបង្ហាញតម្រង់ទិសផ្តល់ជាយោបល់ល្អៗក្នុងការ សរសេរសារណារបស់យើងខ្ញុំ ដោយមិនខ្លាចនឿយហត់តាំងពីចាប់ផ្តើមរហូតសារណាមួយនេះត្រូវ បញ្ចប់ដោយជោគជ័យ។

ជាចុងក្រោយ ក្រុមស្រាវជ្រាវយើងខ្ញុំ សូមគោរពប្រសិទ្ធពរជ័យ សិរីសួស្តី ជ័យមង្គល កើតមាន ដល់លោកឯកឧត្តម លោកជំទាវ លោកលោកស្រី សាស្ត្រចារ្យ និងបុគ្គលិកទាំងអស់សុំប្រទះនូវពុទ្ធពរ ទាំងបួនប្រការគឺ អាយុ វណ្ណៈ សុខៈ ពលៈ កុំបីឃ្លៀងឃ្លាតឡើយ។

សូមឧទ្ទិសស្នាដៃជូន

លោកឪពុក អ្នកម្តាយដែលបានចិញ្ចឹមបីបាច់ថែរក្សាកូនឱ្យកូនបានសិក្សារៀនសូត្រខ្ពង់ខ្ពស់ ផ្តល់ការអប់រំ ទូន្មានប្រៀបប្រដៅ ណែនាំលើកទឹកចិត្តកូនគ្រប់កាលៈទេសៈ ចែករំលែកបទពិសោធន៍ជីវិតបង្ហាញផ្លូវឱ្យកូនប្រព្រឹត្តតែអំពើល្អដែលជាកុសល ខិតខំប្រឹងប្រែងរៀនសូត្រតាំងពីតូចរហូតមកដើម្បីក្លាយខ្លួនជាបង្គោលសម្រាប់ខ្លួនឯង គ្រួសារ និងសង្គមជាតិនាពេលអនាគត។

សូមឧទ្ទិសកុសលដល់វិញ្ញាណក្ខន្ធលោកគ្រូ អ្នកគ្រូ និងថ្នាក់ដឹកនាំ នៃវិទ្យាស្ថានជាតិសង្គមកិច្ចដែលបានលះបង់កម្លាំងកាយ កម្លាំងចិត្តក្នុងការបណ្តុះបណ្តាល ណែនាំផ្លូវដល់សិស្សនិស្សិតចែករំលែកបទពិសោធន៍ជីវិតដើម្បីឱ្យគាត់ទទួលបាននូវចំណេះដឹង ចំណេះធ្វើ មានលំនឹងក្នុងជីវិត និងក្លាយខ្លួនជាធនធានមនុស្សប្រកបដោយគុណភាព ផលិតភាពដែលសង្គមត្រូវការ។

សូមឧទ្ទិសកុសលដល់វិញ្ញាណក្ខន្ធថ្នាក់ដឹកនាំនានា ដែលបានលះបង់ឈាមស្រស់ សាច់ស្រស់ក្នុងការការពារប្រទេសពីខ្មាំងសត្រូវ ដែលរក្សាបាននូវទឹកដីសុវណ្ណភូមិ វប្បធម៌ អរិយធម៌ ប្រាសាទបុរាណអចិន្ត្រៃយ៍ជាច្រើនតរហូតមកដល់មនុស្សជំនាន់ក្រោយ។

សូមឧទ្ទិសកុសលដល់វិញ្ញាណក្ខន្ធកវី បណ្ឌិត អ្នកនិពន្ធដែលបានខិតខំប្រឹងប្រែង លះបង់កម្លាំងកាយ កម្លាំងចិត្ត សរសេរ និពន្ធស្នាដៃជាច្រើនទុកឱ្យមនុស្សជំនាន់ក្រោយសិក្សារៀនសូត្រ បង្កើនពុទ្ធិ។

សូមឧទ្ទិសកុសលដល់វិញ្ញាណក្ខន្ធវីជនខ្មែរដែលតស៊ូ ការពាររំដោះប្រទេសពីការឈ្លានពានរបស់ខ្មាំងបរទេស និងប្រជាជនដែលបានស្លាប់ក្នុងសង្គ្រាមស៊ីវិលជិត៣១ឆ្នាំរក្សាទៅកាន់សុគតិភពកុំបីឃ្លៀងឃ្លាតឡើយ។

សូមព្រលឹងអ្នកប្រាជ្ញាកវីបណ្ឌិតដែលបានបាត់បង់ជីវិតទាំងអស់សណ្ឋិតរង់ចាំជួយថែរក្សាតម្រង់ផ្លូវ ស្មារតី និងវិចារណញ្ញាណកូនខ្មែរឲ្យដើរលើផ្លូវល្អ ប្រព្រឹត្តតែអំពើល្អ និងជួបប្រទះនូវអ្វីដែលល្អ រួចសូមឲ្យវិញ្ញាណក្ខន្ធអស់លោកបានទៅសោយសុខក្នុងបរលោកកុំបីឃ្លៀងឃ្លាតឡើយ។

សេចក្តីបញ្ជាក់របស់និស្សិតរបាយការណ៍ស្រាវជ្រាវ

យើងខ្ញុំឈ្មោះ **សាំ សុត ប៉ាន់ ឌុន សុត ពិសី** និង **ភាព ចំរុន** ជានិស្សិតនៃវិទ្យាស្ថានជាតិសង្គមកិច្ចសូមបញ្ជាក់ថា ស្នាដៃនៃការស្រាវជ្រាវ ឬរបាយការណ៍នេះកើតចេញពីការខិតខំប្រឹងប្រែងទាំងកម្លាំងកាយ និងកម្លាំងចិត្តរបស់យើងខ្ញុំពិតប្រាកដមែន ហើយយើងខ្ញុំនឹងយកមកប្រើប្រាស់សម្រាប់បំពេញតម្រូវការក្នុងការបញ្ចប់ថ្នាក់បរិញ្ញាបត្រពីវិទ្យាស្ថានជាតិសង្គមកិច្ច។ លើកលែងតែវិទ្យាស្ថានជាតិសង្គមកិច្ចមិនមានបុគ្គលណាអាចយកស្នាដៃនេះ ទៅប្រើប្រាស់ដោយមិនមានការអនុញ្ញាតជាមុនពីយើងខ្ញុំបានឡើយ ។

រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី.....ខែ.....ឆ្នាំ២០២៤

សាំ សុត

ប៉ាន់ ឌុន

ភាព ចំរុន

សុត ពិសី

សេចក្តីបញ្ជាក់របស់គ្រូឈាន និងអនុគណៈកម្មការវាយតម្លៃ

យើងខ្ញុំសូមបញ្ជាក់ថានិស្សិតឈ្មោះ **សំ សុត** ឈ្មោះ **ប៉ាន់ ថុន** ឈ្មោះ **សុត ពិសី** និង
ឈ្មោះ **ភាព ចំរុំ** នៃដេប៉ាតឺម៉ង់គោលនយោបាយ និងអភិបាលកិច្ច នៃវិទ្យាស្ថានជាតិសង្គមកិច្ច ពិត
ជាបានធ្វើការសិក្សាស្រាវជ្រាវទៅលើប្រធានបទស្តីពី **ការគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាលតាមបែបវិម
ជ្ឈការ នៅឃុំច្រេងស នៃស្រុកមេសាង ខេត្តព្រៃវែង** ពិតប្រាកដមែន។ របាយការណ៍ដែល
បានរៀបចំឡើងនេះ ប្រកបទៅដោយវិជ្ជាជីវៈ និងមានការចូលរួមលះបង់ខ្ពស់ទាំងកម្លាំងកាយ កម្លាំង
ចិត្ត និងបញ្ញាស្មារតីទៅតាមចំណេះដឹង និងបទពិសោធន៍ដែលគួរឱ្យកោតសរសើរ។ យើងខ្ញុំសូមទទួល
ស្គាល់នូវស្មារតីនេះពិតជាត្រឹមត្រូវ និងអាចបំពេញលក្ខខណ្ឌគ្រប់គ្រាន់របស់និស្សិតខាងលើក្នុងការ
ទទួលបាននូវសញ្ញាបត្រពី **វិទ្យាស្ថានជាតិសង្គមកិច្ច**។

រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី..... ខែ ឆ្នាំ២០២៤

លោក **ឃឹម លីមត្រី**
លោកគ្រូឈាន

លោក **គង់ ប៊ុនធី**
អនុគណៈកម្មការវាយតម្លៃ

លោក **វង្ស តារៈ**
អនុគណៈកម្មការវាយតម្លៃ

លោក **ផែន ស្រី**
អនុគណៈកម្មការវាយតម្លៃ

សេចក្តីសង្ខេបរបាយការណ៍ស្រាវជ្រាវ

ការសិក្សាស្រាវជ្រាវនេះគឺផ្ដោតសំខាន់លើការអនុវត្តគោលការណ៍ និងនីតិវិធីនៃការគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាលឃុំ សង្កាត់បែបវិមជ្ឈការដោយផ្អែកទៅលើច្បាប់ស្តីពីការគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាលឃុំ សង្កាត់ឆ្នាំ២០០១ និងមានគោលដៅកំណត់ការគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាលឃុំសង្កាត់ទាំងអស់នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាតាមគោលនយោបាយវិមជ្ឈការ។ ក្នុងការសិក្សានេះ ក្រុមបានប្រើប្រាស់វិធីស្រាវជ្រាវបែបគុណភាពវិស័យ ដែលការជ្រើសរើសសំណាកដោយមានគោលបំណងសិក្សា ជាមួយគ្នានេះដែរ សម្រាប់ការប្រមូលទិន្នន័យបឋម ការរៀបចំកម្រងបញ្ជីសំណួរតាមបែបគុណវិស័យ បានសម្ភាសន៍ជាមួយសំណាកនីមួយៗ។ រីឯទិន្នន័យ បន្ទាប់បន្សំ ត្រូវបានប្រមូលទិន្នន័យពីរបាយការណ៍ ឃុំច្រេស ស្រុកមេសាង និងប្រភពផ្សេងៗទៀតដែលអាចជឿទុកចិត្តបាន។ ចំពោះការវិភាគលទ្ធផលនៃការស្រាវជ្រាវបានបង្ហាញឱ្យឃើញថា ការគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាលបែបវិមជ្ឈការ ឃុំច្រេស បានដំណើរការយ៉ាងល្អប្រសើរក្នុងការជំរុញការគ្រប់គ្រង ដឹកនាំប្រើប្រាស់ចាត់ចែងធនធានដែលមានប្រកបដោយចីរភាពសម្រាប់បំពេញតម្រូវការនៅក្នុងមូលដ្ឋានរបស់ឃុំ បម្រើផលប្រយោជន៍រួមប្រជាពលរដ្ឋនិងគោរពផលប្រយោជន៍ជាតិស្របតាមគោលនយោបាយទូទៅរបស់រដ្ឋ។ ទទឹងនឹងនេះផងដែរ បញ្ហាប្រឈមរបស់ឃុំបាននឹងកំពុងជួបប្រទះក្នុងដំណើរការគ្រប់គ្រងគឺកង្វះខាតធនធានបច្ចេកទេសចាំបាច់សម្រាប់តួនាទីភារកិច្ចការរដ្ឋបាលឃុំ។ ឆ្លើយតបទៅនឹងបញ្ហាប្រឈមខាងលើឃុំបានធ្វើការដោះស្រាយ ដោយបានបញ្ជូនមន្ត្រីទៅចូលរួមវគ្គបណ្តុះបណ្តាលពាក់ព័ន្ធនឹងជំនាញ និងបានស្នើសុំរៀបចំបច្ចេកទេសពីថ្នាក់ខេត្ត អង្គការសង្គមស៊ីវិល និងក្រសួងស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធនានា។ ជាងនេះទៅទៀត ការបង្កើតគណៈកម្មាធិការស្របតាមគោលការណ៍នីតិវិធីច្បាប់ ដើម្បីបំពេញនូវតួនាទី និងភារកិច្ចរួមទាំងដោះស្រាយបញ្ហាប្រឈមទាំងឡាយស្របតាមការអភិវឌ្ឍន៍ឃុំសង្កាត់ និងការគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាលឃុំសង្កាត់បានកាត់បន្ថយការិយាធិបតេយ្យនៅរដ្ឋបាលឃុំសង្កាត់ ដែលធ្វើអោយដំណើរការនៃការគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាលស្របតាមគោលនយោបាយ ការកែទម្រង់រដ្ឋបាលនៅកម្ពុជានិងការបង្កើតគោលនយោបាយរបស់រដ្ឋាភិបាល ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រនានា ដើម្បីបាននូវសមិទ្ធផលក្នុងការខិតខំប្រឹងប្រែង និងលទ្ធផលល្អប្រសើរគួរអោយកត់សម្គាល់។

មាតិកា

សេចក្តីផ្តើមអំណរគុណ.....	i
សូមឧទ្ទិសស្នាដៃជូន.....	ii
សេចក្តីបញ្ជាក់របស់និស្សិតរបាយការណ៍ស្រាវជ្រាវ	iii
សេចក្តីបញ្ជាក់របស់គ្រូបង្រៀន និងអនុគណៈកម្មការវាយតម្លៃ	iv
សេចក្តីសង្ខេបរបាយការណ៍ស្រាវជ្រាវ.....	v
មាតិកា.....	vi
ជំពូកទី១៖ សេចក្តីផ្តើម	១
១. ទិដ្ឋភាពទូទៅនៃការស្រាវជ្រាវ	១
២. លំនាំបញ្ហានៃការស្រាវជ្រាវ.....	៣
៣. គោលបំណង នៃការសិក្សាស្រាវជ្រាវ.....	៤
៤. សំណួរស្រាវជ្រាវ	៤
៤.១. សំណួរគោល.....	៥
៤.២. សំណួរបន្ទាប់បន្សំ	៥
៥ . សារៈប្រយោជន៍ នៃការស្រាវជ្រាវ.....	៥
ជំពូកទី២៖ វិធីសាស្ត្រស្រាវជ្រាវ	៧
១. វិធីសាស្ត្រស្រាវជ្រាវ.....	៧
១.១. វិធីស្រាវជ្រាវ	៧
១.២. ទីតាំងស្រាវជ្រាវ.....	៧
១.៣. ទំហំសំណាក	៨
១.៤. វិធីជ្រើសរើសសំណាក	៨
២. វិធីប្រមូលទិន្នន័យ	៨
២.១. ទិន្នន័យបឋម.....	៨

២.២. ការប្រមូលទិន្នន័យបន្ទាប់បន្សំ	៩
៣. ទស្សនាទាននៃការស្រាវជ្រាវ	៩
៤. វិធីវិភាគទិន្នន័យ	១០
៤.១. ការវិភាគទិន្នន័យបែបគុណភាពវិស័យ	១០
៥. វិសាលភាព និងដែនកំណត់នៃការសិក្សាស្រាវជ្រាវ	១១
ជំពូកទី៣៖ សំយោគបណ្ណាល័យសាស្ត្រ	១២
១. និយមន័យ	១២
២. គោលការណ៍សំខាន់ៗនៃការគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាល	១៤
២.១. ប្រព័ន្ធមជ្ឈការ	១៤
២.២. ប្រព័ន្ធវិមជ្ឈការ	១៤
២.៣. ប្រព័ន្ធវិសហមជ្ឈការ	១៦
២.៤. ប្រៀបធៀបលក្ខណៈខុសគ្នារវាង វិមជ្ឈការ និងវិសហមជ្ឈការ	១៦
២.៥. កំណែទម្រង់វិមជ្ឈការ និងវិសហមជ្ឈការនៅកម្ពុជា	១៧
២.៦. ទិសដៅវិមជ្ឈការ	១៨
៣. ការរៀបចំរដ្ឋបាលឃុំ សង្កាត់	២០
៣.១. ការបោះឆ្នោតជ្រើសរើសក្រុមប្រឹក្សា សង្កាត់	២០
៣.២. ការចុះឈ្មោះបេក្ខជនបោះឆ្នោត	២១
៣.៣. ការរៀបចំបញ្ជីឈ្មោះអ្នកបោះឆ្នោត	២១
៣.៤. រចនាសម្ព័ន្ធ និងតួនាទីរបស់រដ្ឋបាលឃុំ សង្កាត់	២២
៣.៥. តួនាទី មុខងារ និងអំណាចរបស់រដ្ឋបាលឃុំ សង្កាត់	២៥
៣.៦. កិច្ចការរដ្ឋបាលឃុំ សង្កាត់	២៧
៣.៦.១. លិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តឃុំ សង្កាត់	២៨
៣.៦.២. លិខិតរដ្ឋបាលឃុំ សង្កាត់	២៩
៣.៧. ការគ្រប់គ្រងបុគ្គលិក ឯកសារ និងសម្ភារបរិក្ខារឃុំ សង្កាត់	៣០
ជំពូកទី៤៖ លទ្ធផលនៃការស្រាវជ្រាវ	៣២

១. ប្រវត្តិឃុំច្រេស	៣២
១.២. ស្ថានភាពភូមិសាស្ត្រ និងប្រជាសាស្ត្រ.....	៣២
១.៣. ស្ថានភាពសេដ្ឋកិច្ច.....	៣៣
២. ការរៀបចំ និងការប្រព្រឹត្តទៅរបស់រដ្ឋបាលឃុំច្រេស.....	៣៤
២.១. គណៈកម្មាធិការកសាងផែនការ និងថវិកា	៣៦
២.២. គណៈកម្មាធិការលទ្ធកម្ម	៣៦
២.៣. គណៈកម្មាធិការទទួលបន្ទុកស្ត្រី និងកុមារ	៣៦
២.៤. គណៈកម្មាធិការសន្តិសុខ និងសណ្តាប់ធ្នាប់សាធារណៈ	៣៧
២.៥. គណៈកម្មាធិការសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ.....	៣៨
២.៦. គណៈកម្មាធិការអត្រានុកូលដ្ឋាន.....	៣៨
២.៧. គណៈកម្មាធិការបរិស្ថាន និងអនាម័យ	៣៩
២.៨. គណៈកម្មាធិការប្រយុទ្ធប្រឆាំងមេរោគអេដស៍ និងជំងឺអេដស៍	៣៩
៣. ការអភិវឌ្ឍរបស់ឃុំច្រេស.....	៤០
៣.១. ផែនការអភិវឌ្ឍឃុំច្រេស	៤០
៣.២. ការរៀបចំផែនការអភិវឌ្ឍន៍.....	៤០
៣.៣. ប្រាក់ឧបត្ថម្ភប្រចាំខែរបស់ក្រុមប្រឹក្សាឃុំ និងមន្ត្រីភូមិ	៤១
៣.៤. មូលនិធិឃុំច្រេស	៤១
៣.៥. កិច្ចសហការជាមួយដៃគូអភិវឌ្ឍន៍នានា	៤២
៣.៦. សមិទ្ធផលដែលទទួលបានសម្រេចរបស់ឃុំច្រេស.....	៤២
៤. បញ្ហាប្រឈមនិងដំណោះស្រាយនៃការគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាលឃុំច្រេស	៤៥
៤.១. បញ្ហាសេដ្ឋកិច្ច	៤៥
៤.២. បញ្ហាសង្គមកិច្ច.....	៤៥
៤.៣. បញ្ហាប្រឈមធនធានធម្មជាតិ បរិស្ថាន និងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ.....	៤៦
ជំពូកទី៥៖ ការពិភាក្សា និងការវិភាគទៅលើលទ្ធផល	៤៧
១. ពិភាក្សាអំពីដំណើរការប្រព្រឹត្តនៃការគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាលតាមបែបវិមជ្ឈការ	៤៧

២. ពិភាក្សាអំពីបញ្ហាប្រឈម នៅក្នុងដំណើរការនៃការគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាលឃុំច្រើនពីឆ្នាំ២០២២ ដល់ ២០២៣	៤៨
៣. ពិភាក្សាអំពី ដំណោះស្រាយនៃបញ្ហាប្រឈមអំពីការគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាលឃុំច្រើនតាមបែបវិមជ្ឈការ.....	៤៨
ជំពូកទី៦៖ សេចក្តីសន្និដ្ឋាន និងអនុសាសន៍.....	៥០
១. សេចក្តីសន្និដ្ឋាន.....	៥០
២.អនុសាសន៍.....	៥១
ឯកសារយោង.....	៥២
ឧបសម្ព័ន្ធ	៥៤

ជំពូកទី១៖ សេចក្តីផ្តើម

១. ទិដ្ឋភាពទូទៅនៃការស្រាវជ្រាវ

ដំណើរនៃការដឹកនាំ និងគ្រប់គ្រងប្រទេសដើម្បីឈានទៅរកការអភិវឌ្ឍដូចបណ្តាប្រទេសជឿនលឿន រដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា បានយកចិត្តទុកដាក់ធ្វើកំណែទម្រង់ស៊ីជម្រៅទៅលើវិស័យសំខាន់ៗរួមមាន កំណែទម្រង់រដ្ឋបាលសាធារណៈ កំណែទម្រង់ច្បាប់និងប្រព័ន្ធយុត្តិធម៌ កំណែទម្រង់កងកម្លាំងប្រដាប់អាវុធ ការប្រយុទ្ធប្រឆាំងនឹងអំពើពុករលួយ ។ កំណែទម្រង់រដ្ឋបាលសាធារណៈ គឺជាផ្នែកមួយនៃគោលនយោបាយរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ដែលត្រូវបានរៀបចំដើម្បីកសាងរដ្ឋបាលសាធារណៈ ឱ្យកាន់តែមានភាពប្រសើរ កែប្រែរដ្ឋបាលសាធារណៈពីអ្នកគ្រប់គ្រងទៅអ្នកផ្តល់សេវាជូនប្រជាពលរដ្ឋ ។

រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា បានធ្វើការដាក់ចេញនូវប្រព័ន្ធរដ្ឋបាលថ្មីតាមបែបវិមជ្ឈការដែលជាការផ្ទេរអំណាចមួយចំនួនពីរដ្ឋបាលថ្នាក់ជាតិទៅឱ្យរដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ ដើម្បីធ្វើការគ្រប់គ្រង និងផ្តល់សេវាដល់ប្រជាពលរដ្ឋមូលដ្ឋានឱ្យទាន់ពេលវេលា និងមានប្រសិទ្ធភាព ។ ក្នុងន័យនេះរាជរដ្ឋាភិបាលបានសម្រេចអនុម័តបង្កើតច្បាប់មួយចំនួនដែលពាក់ព័ន្ធទៅនឹងដំណើរការនៃការគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាលនៅថ្នាក់ក្រោមជាតិរួមមានដូចជាច្បាប់ស្តីពីការគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាលឃុំ សង្កាត់ នៅឆ្នាំ២០០១ និងច្បាប់ស្តីពីការបោះឆ្នោតជ្រើសរើសក្រុមប្រឹក្សាឃុំសង្កាត់ នៅឆ្នាំ២០០១ ។ បន្ទាប់មកនៅឆ្នាំ ២០០២ គឺមានការរៀបចំការបោះឆ្នោតជ្រើសរើសក្រុមប្រឹក្សាឃុំសង្កាត់ ក្នុងក្របខណ្ឌទូទាំងប្រទេស ។ រហូតមកទល់នេះការបោះឆ្នោតជ្រើសរើសក្រុមប្រឹក្សាឃុំសង្កាត់នៅតាមឃុំ សង្កាត់នីមួយៗនៅទូទាំងប្រទេសត្រូវបានបានរៀបចំឡើងចំនួន ៥ លើក ស្របតាមការកំណត់នៃច្បាប់ ស្តីពីការបោះឆ្នោតជ្រើសរើសក្រុមប្រឹក្សាឃុំសង្កាត់ ដោយលើកចុងក្រោយត្រូវបានធ្វើឡើងនៅថ្ងៃទី ៥ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០២២ និងមានសមាជិកក្រុមប្រឹក្សាឃុំសង្កាត់ទូទាំងប្រទេសសរុបចំនួន ១១,៦២២ រូប (ស្រី ២,៥៦២ រូប) ត្រូវបានប្រកាសទទួលស្គាល់ និងបានចូលកាន់តំណែងនៅតាមឃុំសង្កាត់ដែលសាមីខ្លួនបានឈរឈ្មោះ ។

កំណែទម្រង់ថ្នាក់ឃុំសង្កាត់ បាននាំមកនូវសមិទ្ធផលវិជ្ជមានទាំងផ្នែកមូលធននយោបាយ និងមូលធនសង្គម ដែលជាកត្តាលើកទឹកចិត្ត និងជំរុញឱ្យរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាមានការតាំងចិត្តខ្ពស់ក្នុងការពង្រឹងពង្រីកការអនុវត្តគោលនយោបាយវិមជ្ឈការនេះឱ្យកាន់តែស៊ីជម្រៅថែមទៀត ។ ក្នុងឆ្នាំ ២០០៥ រាជរដ្ឋាភិបាលអាណត្តិទី៣ បានអនុម័តក្របខ័ណ្ឌយុទ្ធសាស្ត្រ ស្តីពីកំណែទម្រង់វិមជ្ឈការនិងវិសហមជ្ឈការដោយបានកំណត់គោលបំណងជាយុទ្ធសាស្ត្រចំនួនពីរ គឺការពង្រឹង និងការពង្រីកលទ្ធិប្រជាធិបតេយ្យនៅមូលដ្ឋាន ការជំរុញកិច្ចអភិវឌ្ឍន៍មូលដ្ឋាន និងការកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ ។

ផ្អែកលើក្របខ័ណ្ឌយុទ្ធសាស្ត្រនេះ ច្បាប់ស្តីការគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាលរាជធានី ខេត្ត ក្រុង ស្រុក ខ័ណ្ឌ និងច្បាប់ ស្តីពីការបោះឆ្នោតជ្រើសរើសក្រុមប្រឹក្សារាជធានី ក្រុមប្រឹក្សាខេត្ត ក្រុមប្រឹក្សាក្រុង ក្រុមប្រឹក្សាស្រុក ក្រុមប្រឹក្សាខណ្ឌត្រូវបានរៀបចំ និងប្រកាសដាក់ឱ្យប្រើប្រាស់នៅក្នុងឆ្នាំ២០០៨ ។ នៅក្នុងឆ្នាំ ២០០៩ ក្រុមប្រឹក្សារាជធានី ខេត្ត ក្រុង ស្រុក ខណ្ឌត្រូវបានបោះឆ្នោតជ្រើសរើស (អាណត្តិទី១) ដោយសមាជិកក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់នៅក្នុងដែនដីនៃរាជធានីខេត្ត ក្រុង ស្រុក ខណ្ឌដែលឃុំ សង្កាត់នោះតាំងនៅ ។

ទន្ទឹមនឹងការដាក់ចេញក្របខ័ណ្ឌគោលនយោបាយ និងក្របខ័ណ្ឌច្បាប់ខាងលើនេះ រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាក៏បានរៀបចំនូវកម្មវិធីជាតិរយៈពេល ១០ ឆ្នាំ សម្រាប់ការអភិវឌ្ឍន៍តាមបែបប្រជាធិបតេយ្យនៅថ្នាក់ក្រោមជាតិដំណាក់កាលទី១ ។ កម្មវិធីជាតិនេះ គឺជាផែនទីបង្ហាញផ្លូវសម្រាប់ការអនុវត្តកំណែទម្រង់វិស័យការ និងវិសហមជ្ឈការដែលការអនុវត្តកម្មវិធីជាតិនេះត្រូវបែងចែកជាបីដំណាក់កាលតាមរយៈការរៀបចំឱ្យមានផែនការអនុវត្តតាមដំណាក់កាលនីមួយៗដូចខាងក្រោម ៖

- ❖ ផែនការអនុវត្ត៣ឆ្នាំដំណាក់កាលទី១ ដែលមានរយៈពេល០៣ឆ្នាំបូក០១ (២០១១-២០១៤)
- ❖ ផែនការអនុវត្ត៣ឆ្នាំដំណាក់កាលទី២ (២០១៥-២០១៧)
- ❖ ផែនការអនុវត្ត៣ឆ្នាំដំណាក់កាលទី៣ (២០១៨-២០២០) ។

ក្នុងឆ្នាំ២០២១កម្មវិធីជាតិសម្រាប់ការអភិវឌ្ឍន៍តាមបែបប្រជាធិបតេយ្យនៅថ្នាក់ក្រោមជាតិដំណាក់កាលទី២ បានរៀបចំតាក់តែងឡើង ដើម្បីផ្តល់ផែនទីបង្ហាញផ្លូវសម្រាប់ការបន្តអនុវត្តគោលនយោបាយកំណែទម្រង់វិស័យការនិងវិសហមជ្ឈការរយៈពេលវែងមួយបន្ថែមទៀត ពោលគឺពី២០២១ ដល់ឆ្នាំ ២០៣០ ។ កម្មវិធីជាតិដំណាក់កាលទី ២នេះ ផ្ដោតទៅលើការពង្រឹង និងការកែលម្អរចនាសម្ព័ន្ធប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រង និងមុខងាររបស់រដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ ដូចខាងក្រោម ៖

- ❖ កែសម្រួលរចនាសម្ព័ន្ធ ប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រង និងមុខងាររដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិឱ្យស្របទៅនឹងចរិតលក្ខណៈនៃរដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិតាមប្រភេទនីមួយៗ រួមមានការកែសម្រួលរដ្ឋបាលរាជធានីឱ្យមានរចនាសម្ព័ន្ធ ប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រង និងមុខងារតាមចរិតលក្ខណៈជារដ្ឋបាលក្រុងមេត្រូលីតែន រដ្ឋបាលខេត្តឱ្យមានរចនាសម្ព័ន្ធ ប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រង និងមុខងារតាមចរិតលក្ខណៈជារដ្ឋបាលតំបន់ និងរដ្ឋបាលក្រុង ស្រុក ឃុំ សង្កាត់ឱ្យមានរចនាសម្ព័ន្ធ ប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រង និងមុខងារតាមចរិតលក្ខណៈជាមូលដ្ឋាន ។
- ❖ ការលើកកម្ពស់សមត្ថភាពគ្រប់គ្រងកិច្ចការរដ្ឋបាលរបស់រដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ តាមរយៈការពង្រឹង និងការកែលម្អប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រង និងអភិវឌ្ឍធនធានមនុស្សនៅរដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ ព្រមទាំងការរៀបចំ និងការដាក់ឱ្យអនុវត្តតាមប្រព័ន្ធបច្ចេកវិទ្យាព័ត៌មាន ។

- ❖ រដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិមានធនធានហិរញ្ញវត្ថុកាន់តែច្រើនតាមរយៈការបង្កើនប្រភព
ចំណូលមូលដ្ឋាននិងការផ្ទេរធនធានបន្ថែមពីថ្នាក់ជាតិប្រកបដោយតម្លាភាព អាចព្យាករណ៍
បាន និងកាត់បន្ថយនូវគម្លាតនៃការអភិវឌ្ឍរវាងរដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិនីមួយៗ ។ ជាមួយ
គ្នានេះដែរ រដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិក៏មានសិទ្ធិអំណាច និងការទទួលខុសត្រូវកាន់តែច្រើន
ក្នុងការរៀបចំ និងការអនុវត្តផែនការនិងថវិការបស់ខ្លួន ។
- ❖ ការរៀបចំ ការកែសម្រួល និងការពង្រឹងយន្តការ នីតិវិធី និងស្តង់ដារសម្រាប់ការផ្តល់សេវា
សាធារណៈ និងការអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ចមូលដ្ឋានរបស់រដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ ប្រកបដោយ
ប្រសិទ្ធភាព តម្លាភាព គណនេយ្យភាព បរិយាបន្ន និងសមធម៌សង្គម ។
- ❖ រដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិអាចវាយតម្លៃ គ្រប់គ្រង និងឆ្លើយតបដោយប្រសិទ្ធភាពទៅនឹងភាព
ងាយរងគ្រោះពីការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ គ្រោះមហន្តរាយ និងជំងឺឆ្លងកាចសាហាវនានា
ដើម្បីគាំទ្រដល់សុខុមាលភាពព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ជាតិសាសនា ព្រះមហាក្សត្ររបស់
ពលរដ្ឋ ។
- ❖ ការលើកកម្ពស់សិទ្ធិអំណាចរបស់ក្រុមប្រឹក្សានៃរដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ ក្នុងការដាក់ចេញនូវ
គោលនយោបាយ ការពិនិត្យ និងអនុម័តលើផែនការ និងកិច្ចការចម្បងៗជាអាទិភាពដទៃ
ទៀតរបស់រដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ ។

២. លំនាំបញ្ជាក់នៃការស្រាវជ្រាវ

ប្រទេសកម្ពុជា បានឆ្លងកាត់នៅសង្គ្រាមស៊ីវិលជាច្រើនទសវត្សរ៍ ទើបធ្វើឲ្យប្រទេសកម្ពុជា
ទាំងមូលត្រូវបានអាក់ខានក្នុងការអភិវឌ្ឍប្រទេសស្ទើរតែគ្រប់វិស័យត្រូវបានបំផ្លាញយ៉ាងធ្ងន់ធ្ងរ
ដោយសារតែសង្គ្រាម ទើបធ្វើឲ្យសេដ្ឋកិច្ច នយោបាយ សុខាភិបាល អប់រំ សង្គម វប្បធម៌ទំនៀម
ទម្លាប់ប្រពៃណីរួមទាំងរដ្ឋបាលសាធារណៈផងដែរ។ ក្រោយថ្ងៃទី៧ ខែមករា ឆ្នាំ១៩៧៩ ប្រទេសកម្ពុជា
ត្រូវបានរំដោះចេញពីរបបខ្មែរក្រហម ។ ដូច្នេះការរៀបចំគ្រប់គ្រងប្រទេសត្រូវបានគ្រប់គ្រងប្រទេស
តាមបែបមជ្ឈការដែលជាការគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាលបែបការប្រមូលផ្តុំអំណាចនៅរដ្ឋបាលកណ្តាល ។ ការ
គ្រប់គ្រងបែបនេះមានភាពលំបាកក្នុងការអភិវឌ្ឍប្រទេស ជាពិសេសការគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាលមូលដ្ឋានឬរដ្ឋ
បាលថ្នាក់ក្រោមជាតិដែលមិនអាចឆ្លើយតបទៅនឹងតម្រូវការរបស់ប្រជាពលរដ្ឋ ។ ក្នុងនោះផងដែររដ្ឋាភិ
បាលបានរៀបចំឲ្យមានការបោះឆ្នោតឃុំសង្កាត់នៅឆ្នាំ២០០២ ទូទាំងប្រទេសចំនួន ១,៦២១ ឃុំ
សង្កាត់ ត្រូវបានរៀបចំឡើងដោយតម្លាភាព តាមគោលនយោបាយលទ្ធិប្រជាធិបតេយ្យ សេរីពហុ
បក្ស ។

កំណែទម្រង់រួមផ្សំការនិងវិសហមជ្ឈការត្រូវធ្វើឡើងនៅក្នុងរដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ សមិទ្ធផល
នានានៃកំណែទម្រង់សម្រេចបាននៅក្នុងថ្នាក់ឃុំសង្កាត់ បានជាចលករជម្រុញទឹកចិត្តដល់រដ្ឋាភិបា

លក្ខណៈការពង្រីក ដំណើរការកំណែទម្រង់នេះរហូតបានដាក់ចេញក្របខ័ណ្ឌយុទ្ធសាស្ត្រ កំណែទម្រង់វិមជ្ឈការ និងវិសហមជ្ឈការ ក្នុងឆ្នាំ២០០៥ ដោយយោងតាមរដ្ឋធម្មនុញ្ញឆ្នាំ១៩៩៣ បានធ្វើវិសោធនកម្មដោយមានការរៀបចំដែនដីរដ្ឋបាលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាបានចែងថា៖ រាជធានីភ្នំពេញនិងខេត្តចែកចេញជាស្រុកខណ្ឌ។

ខណ្ឌចែកចេញជាសង្កាត់ ខេត្តចែកចេញជាក្រុងនិងស្រុក ក្រុងចែកចេញជាសង្កាត់ ស្រុកចែកជាឃុំដោយការសង្កេតឃើញនូវទិដ្ឋភាពនៃការអនុវត្តកំណែទម្រង់រដ្ឋបាលសាធារណៈ ក្នុងទិសដៅកំណែទម្រង់វិមជ្ឈការនិងវិសហមជ្ឈការ ដើម្បីពង្រឹងលទ្ធិប្រជាធិបតេយ្យនៅថ្នាក់ក្រោមជាតិ និងជម្រុញឲ្យមានការអភិវឌ្ឍន៍នៅក្នុងមូលដ្ឋានព្រមទាំងកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រជូនប្រជាពលរដ្ឋបានទៀតផង។

ដូច្នេះគោលបំណងក្នុងការជ្រើសរើសទៅលើប្រធានបទ ការគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាលតាមបែបវិមជ្ឈការ នៅឃុំច្រេស នៃស្រុកមេសាង ខេត្តព្រៃវែង ។ យកមកធ្វើការសិក្សាស្រាវជ្រាវ និងចងក្រងជាឯកសារសារណាបញ្ចប់ការសិក្សាថ្នាក់មហាវិទ្យាល័យជំនាញរដ្ឋបាលសាធារណៈគឺដើម្បីស្វែងយល់ឲ្យកាន់តែច្បាស់អំពីការអនុវត្តគោលនយោបាយវិមជ្ឈការនៅថ្នាក់រដ្ឋបាលឃុំសង្កាត់ ក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ។

៣. គោលបំណង នៃការសិក្សាស្រាវជ្រាវ

ការសិក្សាស្រាវជ្រាវលើប្រធានបទអំពី ការគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាលតាមបែបវិមជ្ឈការនៅឃុំច្រេស នៃស្រុកមេសាង ខេត្តព្រៃវែង មានគោលបំណងស្វែងយល់អំពី៖

- ១. ដំណើរការដាក់ស្តង់ដារនៃការគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាលតាមបែប វិមជ្ឈការ នៅឃុំច្រេស នៃស្រុកមេសាង ខេត្តព្រៃវែង ។
- ២. បញ្ហាប្រឈម និងដំណោះស្រាយដែលបានកើតមាននៅក្នុងការអនុវត្តគោលនយោបាយវិមជ្ឈការ។

៤. សំណួរស្រាវជ្រាវ

សំណួរស្រាវជ្រាវដែលត្រូវប្រើប្រាស់សម្រាប់ការសិក្សាប្រធានបទស្តីពី ការគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាលតាមបែបវិមជ្ឈការ នៅឃុំច្រេស នៃស្រុកមេសាង ខេត្តព្រៃវែង រួមមាន សំណួរគោល និងសំណួរបន្ទាប់បន្សំ។

៤.១. សំណួរគោល

១. តើការគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាលឃុំច្រេស នៃស្រុកមេសាង ខេត្ត ព្រៃវែង ពីឆ្នាំ២០២២ ដល់ ២០២៣ បានប្រព្រឹត្តទៅយ៉ាងដូចម្តេច ?
២. តើការគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាលឃុំច្រេស នៃស្រុកមេសាង ខេត្ត ព្រៃវែង ពីឆ្នាំ២០២២ ដល់ ២០២៣ បានជួបប្រទះបញ្ហាប្រឈមអ្វីខ្លះ ?
៣. តើបញ្ហាប្រឈមទាំងឡាយដែលបានកើតឡើងពីការគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាលឃុំច្រេស នៃស្រុកមេសាង ខេត្ត ព្រៃវែង ពីឆ្នាំ២០២២ ដល់ ២០២៣ ត្រូវបានដោះស្រាយយ៉ាងដូចម្តេច ?

៤.២. សំណួរបន្ទាប់បន្សំ

១. តើរដ្ឋបាលឃុំច្រេស នៃស្រុកមេសាង ខេត្ត ព្រៃវែង បានអនុវត្តគោលការណ៍គ្រប់គ្រងជាក់ស្តែងអ្វីខ្លះ ពីឆ្នាំ២០២២ ដល់ ២០២៣ ?
២. តើរដ្ឋបាលឃុំច្រេស នៃស្រុកមេសាង ខេត្ត ព្រៃវែង បានអនុវត្តនីតិវិធីគ្រប់គ្រងជាក់ស្តែង ពីឆ្នាំ ២០២២ ដល់ ២០២៣ យ៉ាងដូចម្តេចខ្លះ ?
៣. តើរដ្ឋបាលឃុំច្រេស នៃស្រុកមេសាង ខេត្ត ព្រៃវែង បានជួបប្រទះបញ្ហាប្រឈមអ្វីខ្លះនៅក្នុងការអនុវត្តគោលការណ៍គ្រប់គ្រងជាក់ស្តែងពីឆ្នាំ២០២២ ដល់ ២០២៣ ?
៤. តើរដ្ឋបាលឃុំច្រេស នៃស្រុកមេសាង ខេត្ត ព្រៃវែង បានដោះស្រាយបញ្ហាប្រឈមទាំងឡាយដែលបានកើតឡើង នៅក្នុងការអនុវត្តគោលការណ៍គ្រប់គ្រងជាក់ស្តែងពីឆ្នាំ២០២២ ដល់ ២០២៣ យ៉ាងដូចម្តេច ?
៥. តើរដ្ឋបាលឃុំច្រេស នៃស្រុកមេសាង ខេត្ត ព្រៃវែង បានដោះស្រាយបញ្ហាប្រឈមទាំងឡាយដែលបានកើតឡើងនៅក្នុងការអនុវត្តនីតិវិធីគ្រប់គ្រងជាក់ស្តែង ពីឆ្នាំ២០២២ ដល់ ២០២៣ យ៉ាងដូចម្តេច ?

៥ . សារៈប្រយោជន៍ នៃការស្រាវជ្រាវ

ការសិក្សាស្រាវជ្រាវលើប្រធានបទនេះ ជាផ្នែកមួយដ៏សំខាន់សម្រាប់សិក្សាស្វែងយល់ពីបញ្ហា នានា ក្នុងការគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាល ដែលសារៈប្រយោជន៍ទាំងនោះរួមមាន៖

- បង្កើនពុទ្ធិចំណេះដឹងផ្នែករដ្ឋបាលសាធារណៈតាមរយៈការសិក្សាស្វែងយល់អំពីការអនុវត្តជាក់ស្តែងនៅក្នុងសង្គមកម្ពុជា។
- អាចប្រៀបធៀបនិងរៀបចំព្រមទាំងឆ្លុះបញ្ចាំងពីទំនាក់ទំនងទ្រឹស្តីដែលសិក្សាក្នុងសាលា ជាមួយនឹងការអនុវត្តជាក់ស្តែង។

- បង្កើនសមត្ថភាពវិភាគទៅលើបាតុភូតជាក់ស្តែង។
- ការសិក្សាស្រាវជ្រាវអាចទុកជំនួញដល់អ្នកស្រាវជ្រាវដល់និស្សិតជំនាន់ក្រោយ។
- ចូលរួមចំណែកក្នុងសកម្មភាពស្រាវជ្រាវដែលទ្រទ្រង់ការអភិវឌ្ឍន៍ប្រទេសជាតិ។
- ការសិក្សាស្រាវជ្រាវនេះនឹងបានបំពេញលក្ខខណ្ឌ សម្រាប់ការបញ្ចប់ថ្នាក់បរិញ្ញាបត្រនៃវិទ្យាស្ថានជាតិសង្គមកិច្ចរបស់ក្រុមយើងខ្ញុំ។

ជំពូកទី២៖ វិធីសាស្ត្រស្រាវជ្រាវ

១. វិធីសាស្ត្រស្រាវជ្រាវ

១.១. វិធីស្រាវជ្រាវ

ជាការពិតណាស់ នៅក្នុងការសិក្សាស្រាវជ្រាវទៅលើប្រធានបទ ការគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាលនៅឃុំ ប្រេស ស្រុកមេសាង ខេត្តព្រៃវែង បានទាមទារឲ្យមានភាពស៊ីជម្រៅទៅលើការជ្រើសរើសវិធីសាស្ត្រ ស្រាវជ្រាវដែលមានលក្ខណៈច្បាស់លាស់ និងត្រឹមត្រូវលើការផ្សារភ្ជាប់ជាមួយប្រធានបទ ។ យ៉ាងណា មិញចំពោះការសិក្សាទៅលើប្រធានបទនីមួយៗ តម្រូវឲ្យជ្រើសរើសវិធីសាស្ត្រផ្សេងៗគ្នា ដើម្បីស្វែងរក នូវព័ត៌មាន ឯកសារ និងចម្លើយ ដែលឆ្លើយតបឲ្យបានត្រឹមត្រូវ និងច្បាស់លាស់ទៅនឹងគោលបំណងនៃ ការសិក្សានៃប្រធានបទរបស់ពួក ។

វិធីស្រាវជ្រាវតាមបែបគុណភាពវិស័យ៖ ជាវិធីប្រមូលទិន្នន័យដើម្បីស្វែងរកនូវអត្ថន័យ មូល ហេតុ មតិយោបល់ ការពន្យល់ ការពិពណ៌នានូវព្រឹត្តិការណ៍ ឬសំណូមពរ និងបញ្ហានានា ដែលឆ្លុះ បញ្ចាំងពីរបៀបនៃការគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាលឃុំ សង្កាត់នូវបញ្ហាដែលបានជួបប្រទះក្នុងពេលគ្រប់គ្រង។ ការ ស្វែងរកដំណោះស្រាយ និងសមិទ្ធផលដែលទទួលបានក្នុងអំឡុងពេលដឹកនាំ។ ការប្រមូលទិន្នន័យ យើងខ្ញុំបានបង្កើតជាប្រភេទសំណួរបើក ដែលត្រូវការប្រមូលទិន្នន័យតាមបែបសម្ភាសន៍ បែបអង្កេត ព្រមទាំងឯកសារនានាដែលទាក់ទងនឹងប្រធានបទដែលយើងខ្ញុំកំពុងសិក្សា ដើម្បីទទួលបានព័ត៌មាន ពិត និងច្បាស់លាស់ ។

១.២. ទីតាំងស្រាវជ្រាវ

ក្នុងការសិក្សាស្រាវជ្រាវប្រធានបទ នេះក្រុមសិក្សាបានជ្រើសរើសយក **ឃុំប្រេស ស្រុកមេសាង ខេត្តព្រៃវែង** ដើម្បីយកមកធ្វើការសិក្សា ដែលក្នុងនោះមានប្រជាជនសរុប ១៥០១៥នាក់ មានចំនួន១៩ ភូមិ៖ ភូមិអង្គព្រះ ភូមិអណ្តូងត្រាច ភូមិចំបក់ជ្រំ ភូមិត្រពាំងស្ពាន ភូមិអណ្តូងតាសែន ភូមិប្រេស ភូមិ ក្រសាំងលៃ ភូមិព្រេច ភូមិទ័ពស្តេច ភូមិច័ន្ទគ្រីស្នា ភូមិព្រហ្មារ ភូមិបឹង ភូមិមានជ័យ ភូមិបឹងអន្លង់ ភូមិ ពោន ភូមិទួលតារី ភូមិព្រៃសង្កម ភូមិព្រៃរកា ភូមិត្រោក។ ដោយឡែកក្រុមយើងខ្ញុំបានជ្រើសរើស ៧ភូមិ សម្រាប់យកមកសិក្សាស្រាវជ្រាវដែលមាន ភូមិត្រោក ភូមិទ័ពស្តេច ភូមិព្រហ្មារ ភូមិច័ន្ទគ្រីស្នា ភូមិប្រេស ភូមិ ទួលតារី និងភូមិក្រសាំងលៃ ។

១.៣. ទំហំសំណាក

ដើម្បីសិក្សាស្រាវជ្រាវឲ្យមានលក្ខណៈជាក់លាក់ពិតប្រាកដ និងទទួលបានព័ត៌មានលម្អិតដើម្បីឆ្លើយតបទៅនឹងគោលបំណងនៃប្រធានបទក្រុមសិក្សាស្រាវជ្រាវបានធ្វើការសម្ភាសន៍៖

- សម្ភាសន៍ មេឃុំ ១នាក់
- សម្ភាសន៍ ជំទប់ទីមួយ ម្នាក់
- សម្ភាសន៍ ក្រុមប្រឹក្សាឃុំ ២នាក់(គណៈកម្មាធិការ)
- សម្ភាសន៍ ស្មៀនឃុំ១នាក់
- សម្ភាសន៍ មេប៉ុស្តិ៍ ១នាក់
- សម្ភាសន៍ មេភូមិ ៤នាក់
- សម្ភាសន៍ ប្រជាជន ៧ភូមិ ក្នុង១ភូមិ យក ៥គ្រួសារ(ក្នុងគ្រួសារយកតែជនបង្គោល) ។

១.៤. វិធីជ្រើសរើសសំណាក

តាមរយៈការសិក្សាស្រាវជ្រាវនេះ ត្រូវការចាំបាច់ក្នុងការប្រើប្រាស់វិធីសាស្ត្រសិក្សាស្រាវជ្រាវតាមបែបគុណភាពវិស័យ (positive sampling) ជាគំរូសំណាកដោយមានគោលបំណងដើម្បីឈ្វេងយល់អំពីដំណើរការនៃការគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាលឃុំច្រើន ។ សម្រាប់ជនបង្គោលរួមមាន មេឃុំ ជំទប់ទីមួយ ក្រុមប្រឹក្សាឃុំ ស្មៀនឃុំ មេប៉ុស្តិ៍ មេភូមិ ។

២. វិធីប្រមូលទិន្នន័យ

ការសិក្សាស្រាវជ្រាវនេះ យើងចាំបាច់ប្រើប្រាស់ការវិភាគទិន្នន័យសំខាន់ចំនួន២គឺ ៖ ទិន្នន័យបឋម និងទិន្នន័យបន្ទាប់បន្សំ ដើម្បីទទួលបានលទ្ធផលក្នុងការស្រាវជ្រាវនេះ។

២.១. ទិន្នន័យបឋម

ទិន្នន័យបឋម តាមការសិក្សាស្រាវជ្រាវនេះក្រុមយើងខ្ញុំបានប្រើប្រាស់នូវបញ្ជីសំណួរសម្រាប់ធ្វើការសម្ភាសន៍ទៅកាន់ជនបង្គោលម្នាក់ម្តង ក្នុងរយៈពេល៣០នាទី។ ចំណែកឯកម្រងសំណួរប្រើជាប្រភេទសំណួរចម្រុះ មានន័យថាប្រើបែបសំណួរបើក និងការសរសេរ ដើម្បីផ្តល់ភាពងាយស្រួលដល់អ្នកដែលបានសម្ភាសផ្តល់ចម្លើយ។ ទិន្នន័យដែលប្រមូល បានជាសមភាពមួយដ៏មានសារៈសំខាន់ក្នុងការស្រាវជ្រាវ ដោយទិន្នន័យដែលទទួលបានជាមូលដ្ឋានគ្រឹះរឹងមាំនៅក្នុងការវិភាគ និងវាយតម្លៃ។

- **ការបង្កើតសំណួរសម្ភាស៖** ការសិក្សាស្រាវជ្រាវនេះក្រុមយើងខ្ញុំបានចងក្រងបង្កើតនូវកម្រងសំណួរសម្ភាស ផ្អែកលើគោលបំណងនៃការស្រាវជ្រាវ ។ ក្នុងនោះផងដែរក្រុមយើងខ្ញុំប្រើប្រាស់នៅ

ប្រភេទសំនួរបើក និងពាក្យសាមញ្ញងាយយល់ ដើម្បីបង្កលក្ខណៈងាយស្រួលដល់អ្នកដែលត្រូវសម្ភាស ព្រមទាំងទទួលបានចម្លើយបានឆាប់រហ័ស ។

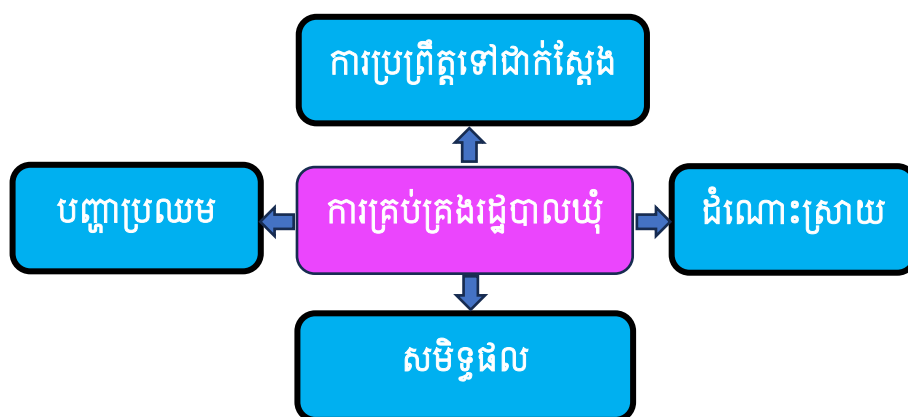
- **សម្ភាសជនបង្គោល៖** ជនបង្គោលរួមមាន មេឃុំ ជំទប់ទី១ ក្រុមប្រឹក្សាឃុំ ស្នៀងឃុំ មេប៉ុស្តិ៍ មេភូមិ ។
- **ការសង្កេត៖** ការសង្កេតនេះ បង្កើតឡើងដើម្បីងាយស្រួលនិងជាជំនួយដល់ការប្រមូលព័ត៌មានអំពីការបង្កើតប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាល ឲ្យមានស្ថេរភាព ប្រសិទ្ធភាពក្នុងការចុះអនុវត្ត។ ការសង្កេតនេះផងដែរក្រុមយើងខ្ញុំនឹងប្រើប្រាស់បន្ថែមទៅលើសម្ភារៈ បច្ចេកទេសមួយចំនួន ដើម្បីធ្វើការបញ្ជាក់ឱ្យបានកាន់តែច្បាស់នូវព័ត៌មាន និងទិន្នន័យដែលទទួលបានពីការសម្ភាសន៍។

២.២. ការប្រមូលទិន្នន័យបន្ទាប់បន្សំ

ការប្រមូលទិន្នន័យបន្ទាប់បន្សំ គឺជាការប្រមូលទិន្នន័យដែលបានមកពីប្រភពផ្សេងៗគ្នាដែលមានការពាក់ព័ន្ធ ដូចជា សំណុំឯកសារ របាយការណ៍ ឬទិន្នន័យផ្សេងៗដែលឆ្លើយតបទៅនឹងប្រធានបទ។ ប្រភពទិន្នន័យនេះបានប្រមូលមកពី ការចុះកម្មសិក្សាអនុវត្តការងារដោយផ្តល់នៅរដ្ឋបាលឃុំ ច្រេស ស្រុកមេសាង ខេត្តព្រៃវែង។

- រាល់ឯកសារទាំងឡាយត្រូវបានផ្តល់ដោយ មេឃុំ ជំទប់ទី១ នាយប៉ុស្តិ៍ នាយរងប៉ុស្តិ៍ អ្នកបំពេញភារកិច្ចនៅក្នុងឃុំ និង នគរបាលប៉ុស្តិ៍ដែលធ្វើការពាក់ព័ន្ធ នៃរដ្ឋបាលឃុំច្រេស ស្រុកមេសាង ខេត្តព្រៃវែង។
- បណ្តាល័យ និងបណ្តាភារផ្សេងៗ
- ឯកសារក្រសួងមហាផ្ទៃ និងសារាចរណែនាំ
- ប្រព័ន្ធអ៊ីនធឺណេត វេបសាយនានា
- សៀវភៅផែនការអភិវឌ្ឍន៍របស់ប្រព័ន្ធរដ្ឋបាលឃុំឆ្នាំ ២០២០ដល់២០២១
- ព្រមទាំងឯកសារបានមកពីលោកគ្រូអ្នកគ្រូ និងឯកសារដែលទាក់ទងទៅនឹងប្រធានបទនេះ ។

៣. ទស្សនាទាននៃការស្រាវជ្រាវ

ឃុំច្រេស ជាផ្នែកមួយដ៏សំខាន់ក្នុងរដ្ឋបាលដែនដីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា និងរដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិដែលមានរាជធានីខេត្ត ក្រុង ស្រុក ខណ្ឌ ឃុំ សង្កាត់។ ក្នុងការសិក្សាស្រាវជ្រាវដែលទាក់ទងទៅនឹងការគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាលឃុំ តម្រូវឱ្យក្រុមសិក្សាស្រាវជ្រាវធ្វើការប្រមូលនូវឯកសារពាក់ព័ន្ធមួយចំនួនដើម្បីធ្វើការបកស្រាយ ការឆ្លើយតបទៅនឹងគោលបំណងនៃការសិក្សាស្រាវជ្រាវ ទៅនឹងប្រធានបទ ដើម្បីមើលឱ្យឃើញនូវភាពខ្វះចន្លោះ បញ្ហាប្រឈមនានាដែលកំពុងកើតមានឡើងក្នុងការអនុវត្តតួនាទីភារកិច្ចរបស់រដ្ឋបាលឃុំ។ ដោយមើលទៅលើទស្សនាទានខាងលើនេះក្រុមស្រាវជ្រាវចង់ចង្អុលបង្ហាញអំពីប្រធានបទ ការគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាលតាមបែបវិមជ្ឈការ នៃឃុំច្រេស នេះត្រូវស្រាវជ្រាវមើលនូវចំណុចណាខ្លះ។ ដើម្បីឱ្យមានភាពច្បាស់លាស់នៃការស្រាវជ្រាវនេះ ក្រុមស្រាវជ្រាវសូមធ្វើការបង្ហាញទស្សនាទាននីមួយៗដូចជា ដំណើរការប្រព្រឹត្តទៅនៃការគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាលឃុំ ក្នុងន័យនេះចង់ចង្អុលបង្ហាញថា ការគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាលឃុំ មានដំណើរការប្រព្រឹត្តទៅនៃការធ្វើកំណែទម្រង់ រដ្ឋបាលសាធារណៈការគ្រប់គ្រងសេវាសាធារណៈ និងការអភិវឌ្ឍសមត្ថភាពការគ្រប់គ្រងមនុស្សនៅរដ្ឋបាលឃុំ។

បញ្ហាប្រឈមនៃដំណើរការនៃការគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាលឃុំការសិក្សាស្រាវជ្រាវនេះ ក្រុមស្រាវជ្រាវក៏បានមើលផងដែរ អំពីបញ្ហាប្រឈមដែលរដ្ឋបាលឃុំបានអនុវត្តដូចជា កម្រិតនៃសមត្ថភាពបច្ចេកទេស និងសណ្តាប់ធ្នាប់សាធារណៈ។ ដំណោះស្រាយបញ្ហាប្រឈមនៃការគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាលឃុំ គឺមានដំណោះស្រាយទៅលើការអភិវឌ្ឍសមត្ថភាព ដើម្បីឆ្លើយតបទៅនឹងបញ្ហាប្រឈមនោះ។ សមិទ្ធផលសម្រេចបានក្នុងដំណើរការគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាលឃុំ គឺមានភាពរីកចម្រើនរបស់ឃុំពីមួយឆ្នាំទៅមួយឆ្នាំ។ ជាពិសេសការអភិវឌ្ឍមូលដ្ឋាន សេដ្ឋកិច្ច សង្គមកិច្ច និងហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធជាដើម។

៤. វិវិវិភាគទិន្នន័យ

៤.១. ការវិវិវិភាគទិន្នន័យបែបគុណភាពវិស័យ

ការវិវិវិភាគទិន្នន័យបែបគុណភាពវិស័យ គឺជាការពន្យល់បកស្រាយនូវទិន្នន័យដែលបានមក ពីការចុះប្រមូលទិន្នន័យ ហើយធ្វើការពណ៌នាគោលការណ៍ច្បាប់ ដំណើរការ បញ្ហាប្រឈម និងដំណោះស្រាយនៃការគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាលរបស់ឃុំច្រេស ស្រុកមេសាង ខេត្តព្រៃវែង។

- **ការត្រួតពិនិត្យទិន្នន័យ៖** មុននឹងឈានដល់ការវិវិវិភាគទិន្នន័យយើងចាំបាច់ក្នុងការត្រួតពិនិត្យអំពីអ្វីដែលបានកត់ត្រាមកពីការធ្វើសម្ភាសន៍ជនបង្គោល ដែលធ្វើការពាក់ព័ន្ធផ្ទាល់ទៅនឹងការគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាលឃុំ ច្រេស ដូចជា គំនិត អត្ថន័យ ខ្លឹមសារ ពាក្យពេចន៍ ដើម្បីឱ្យបានយល់ជាមុន។

- ការរៀបចំទិន្នន័យ៖ រៀបចំទិន្នន័យដើម្បីងាយស្រួលគ្រប់គ្រង និងមើលទុកជាក់សមរម្យនៅពេលដែលក្រុមយើងខ្ញុំត្រូវការមិនមានភាពញ័រញ័យ។
- ការវិភាគទិន្នន័យបែបគុណភាពវិស័យនេះ ត្រូវបានប្រើប្រាស់នូវ ការវិភាគតាមបែបវិធីវិភាគខ្លឹមសារ(Content Analysis) គឺជាវិធីប្រមូលទិន្នន័យនិងវិភាគខ្លឹមសារនៃប្រភព ទិន្នន័យដែលមានស្រាប់ដូចជាឯកសារដើម។

៥. វិសាលភាព និងដែនកំណត់នៃការសិក្សាស្រាវជ្រាវ

វិសាលភាពនៃការសិក្សាស្រាវជ្រាវ ក្រុមយើងខ្ញុំសិក្សាស្រាវជ្រាវលើប្រធានបទការគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាលដែលមានទីតាំងនៅ ឃុំច្រេស ស្រុកមេសាង ខេត្តព្រៃវែង។ ដែលជាទីកន្លែងត្រូវចុះទៅប្រមូលទិន្នន័យចាប់ពីចន្លោះឆ្នាំ២០២២-២០២៤ ។ ហើយការសិក្សាស្រាវជ្រាវនេះធ្វើឡើងចំនួន ៧ភូមិគឺ ភូមិត្រោក ភូមិទំពេញ ភូមិព្រហ្ម ភូមិច័ន្ទគ្រីស្នា ភូមិទួលតារី ភូមិច្រេស និងភូមិក្រសាំងលៃ ។

ជំពូកទី៣៖ សំយោគបណ្ណាល័យសាស្ត្រ

១. និយមន័យ

បច្ចុប្បន្នប្រទេសកម្ពុជាមានការរីកចម្រើនគ្រប់វិស័យ តាមរយៈការដឹកនាំដ៏ឈ្លាសវៃរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា ដែលបានដាក់ចេញនូវគោលនយោបាយ យុទ្ធសាស្ត្រ និងកំណែទម្រង់នានា ក្នុងនោះមានដូចជាយុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណ កំណែទម្រង់រដ្ឋបាលសាធារណៈ កំណែទម្រង់វិមជ្ឈការនិងវិសហមជ្ឈការ និងកំណែទម្រង់ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ ។

ការអនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រត្រីកោណ និងយុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណ បានធ្វើឱ្យមានការអភិវឌ្ឍធនធានមនុស្ស ពង្រឹងគុណភាពវិស័យអប់រំ វិទ្យាសាស្ត្រនិងបច្ចេកទេស បណ្តុះបណ្តាលជំនាញបច្ចេកទេសលើកកម្ពស់សេវាសុខភាពសាធារណៈ និងអាហារូបត្ថម្ភ ពង្រឹងសមភាពយេនឌ័រនិងការគាំពារសង្គម។

កំណែទម្រង់រដ្ឋបាលសាធារណៈ មានលក្ខណៈគ្រប់ជ្រុងជ្រោយ ប្រាកដនិយម រួមជាមួយភាពជាអ្នកដឹកនាំ ភាពម្ចាស់ការ ការប្តេជ្ញាចិត្ត ការសម្របសម្រួល ការចូលរួមពីអ្នកពាក់ព័ន្ធទាំងអស់។ ជាពិសេសបទពិសោធន៍និងសមត្ថភាពអនុវត្តការងាររបស់របស់ក្រសួងស្ថាប័ន និងមន្ត្រីរាជការទាំងថ្នាក់ជាតិ និងថ្នាក់ក្រោមជាតិ ។

កំណែទម្រង់ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ គឺបានបង្កើននូវសមិទ្ធផលប្រវត្តិសាស្ត្រជាច្រើនជូនជាតិមាតុភូមិ ផ្តល់លទ្ធភាពកាន់តែខ្ពស់ជូនរាជរដ្ឋាភិបាល ក្នុងការលើកកម្ពស់កម្រិតជីវភាពរស់នៅរបស់ប្រជាពលរដ្ឋទូទៅ ក៏ដូចជាលើកកម្ពស់ជីវភាពកម្ពុជា និងគុណភាពរបស់មន្ត្រីរាជការ ពង្រឹងប្រសិទ្ធភាពស្ថាប័នសាធារណៈ និងបម្រើសេវាសាធារណៈ ជូនប្រជាពលរដ្ឋកាន់តែល្អ តាមរយៈ អាទិភាព ចំនួន៤ នៅក្នុងយុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណ គឺមនុស្ស ផ្លូវ ទឹក និងភ្លើង ដែលសំដៅដល់ការកសាង និងការអភិវឌ្ឍឥតឈប់ឈរ ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធទាំងរូបវន្ត និងមិនមែនជារូបវន្តលើគ្រប់វិស័យ។

កំណែទម្រង់វិមជ្ឈការ និងវិសហមជ្ឈការ ធ្វើឱ្យមានទំនួលខុសត្រូវក្នុងការផ្តល់សេវារបស់រដ្ឋាភិបាល ផ្ទេរជូនទៅរដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិរួមមានរដ្ឋបាល ឃុំ/សង្កាត់ ក្រុង ស្រុក ខណ្ឌ និងរាជធានីខេត្ត ។ ការពង្រឹងសមត្ថភាពរដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិក្នុងការផ្តល់សេវាសាធារណៈ គឺជាគន្លឹះនៃភាពជោគជ័យនៃរបៀបវារៈនៃកំណែទម្រង់នេះ ។ កំណែទម្រង់នេះ គឺដើម្បី ពង្រឹងនិងពង្រីកលទ្ធិប្រជាធិបតេយ្យនៅមូលដ្ឋាន លើកកម្ពស់ការអភិវឌ្ឍមូលដ្ឋាន និងកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ ។

តាមរយៈការអនុវត្តនូវគោលនយោបាយវិមជ្ឈការ និងវិសហមជ្ឈការ បានធ្វើឱ្យការគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ កាន់តែមានប្រសិទ្ធភាព និងរហ័សទាន់ចិត្ត ជូនប្រជាពលរដ្ឋនៅមូលដ្ឋានរបស់ខ្លួន ។

ក្នុងនោះការគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាលនៅឃុំសង្កាត់ ក៏មានភាពងាយស្រួលផងដែរ ការផ្តល់សេវា និងមានសិទ្ធិ ក្នុងការសម្រេចនៅលិខិតឯកសារមួយចំនួនជូនប្រជាពលរដ្ឋតាមរយៈមេឃុំឬចៅសង្កាត់។ ដើម្បីជាគន្លឹះចាប់ផ្តើម ឱ្យមានភាពងាយស្រួលក្នុងការស្វែងយល់ក៏ដូចជាសិក្សាស្រាវជ្រាវទៅលើ ប្រធានបទការគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាល **ឃុំច្រេស ស្រុកមេសាង ខេត្តព្រៃវែង** ជាដំបូងយើងត្រូវដឹងនូវអត្ថន័យ នៃពាក្យមួយចំនួនដូចខាងក្រោម៖

❖ **ការគ្រប់គ្រង** មានន័យថាជាដំណើរការនៃការប្រើប្រាស់ធនធាន នៅក្នុងអង្គភាពអោយទទួលបាន ជោគជ័យដល់អង្គភាព ដោយមានការរៀបចំ ការធ្វើផែនការ ការដឹកនាំ និងការត្រួតពិនិត្យ ។ គឺ ជាសមកម្មភាពទាំងឡាយណាដែលបម្រើការងារប្រចាំថ្ងៃពីការងារធំដល់តូច ដែលពាក់ព័ន្ធនឹងការ បម្រើប្រយោជន៍សាធារណៈដែលសម្រេចដោយអ្នកដឹកនាំ (សុង ឃុយ) ។

❖ **រដ្ឋបាល (Administration)** ត្រូវបានឲ្យនិយមន័យជាច្រើន

- **អត្ថន័យបែបអក្សរសាស្ត្រ៖** តាមវចនានុក្រមសម្តេចសង្ឃរាជ ជួន ណាត ពាក្យ រដ្ឋបាលត្រូវបាន ពន្យល់ដោយព្រែកព្យនេះជាពីរ គឺពាក្យ រដ្ឋ និងពាក្យ បាល ។ **រដ្ឋ** មានន័យថា នគរ ប្រទេស ឬ ដែនសីមា ។ **បាល** មានន័យថា គ្រប់គ្រងថែរក្សាការពារប្រទេស...។ តាមន័យសាមញ្ញមានន័យ ថា៖ ការថែរក្សា ការគ្រប់គ្រង ។ កិច្ចការងាររដ្ឋបាល គឺជាការងារចាត់ចែង ការដឹកនាំ កិច្ចការ ទំនាក់ទំនងដោយរាប់បញ្ចូលទាំងការងារសណ្តាប់ធ្នាប់ និងវិន័យផងដែរ ។
- ដូច្នេះ រដ្ឋបាល មានន័យថា ការគ្រប់គ្រង ថែរក្សា ការពារប្រទេស ឬនគរ ។ ការគ្រប់គ្រងថែរក្សា គឺត្រូវធ្វើឡើងក្នុងន័យឲ្យមានភាពគង់វង្ស សន្តិភាព របៀបរៀបរយ សណ្តាប់ធ្នាប់ សុខមាលភាព ការអភិវឌ្ឍ និងភាពសុខក្សេមក្សាន្តដល់ប្រជាពលរដ្ឋ និងសង្គមជាតិទាំងមូល ។

រដ្ឋបាល គឺជាយន្តការដែលប្រមូលផ្តុំ រួមទាំងគោលនយោបាយ លិខិតបទដ្ឋាន នីតិវិធី ប្រព័ន្ធហេដ្ឋារចនា សម្ព័ន្ធ អង្គការចាត់តាំងបុគ្គលិក ហើយយន្តការនេះមានការទទួលខុសត្រូវក្នុងការគ្រប់គ្រងការងារ ទាំងឡាយរបស់រដ្ឋាភិបាលដោយធ្វើទំនាក់ទំនងគ្នាទៅវិញទៅមកជាមួយរដ្ឋ សង្គមនិងបរិស្ថានខាងក្រៅ ដទៃទៀត ។ រដ្ឋបាល គឺជារបៀបចាត់ចែងការងារ បម្រើបុគ្គលឬសមូហភាពណាមួយ ដើម្បីសម្រប សម្រួលឋានានុក្រមការងារនោះជូនបុគ្គលឬសមូហភាពដែលខ្លួនកំពុងស្ថិតនៅ ។ រដ្ឋបាល គឺជាដំណើរ នៃការអនុវត្តនូវសេចក្តីសម្រេច និងគោលនយោបាយ ។

❖ **ឃុំ/សង្កាត់** គឺបំណែង ចែក រដ្ឋបាលថ្នាក់ទី៣ បន្ទាប់ពីក្រុង ស្រុក ខណ្ឌ ដែលជាបំណែងចែក រដ្ឋ បាលថ្នាក់ទី២។ ឃុំ សង្កាត់ មួយមានភូមិដែលយ៉ាងហោចណាស់មានចំនួន ២ទៅ ៣ភូមិ ឬ រហូតដល់ទៅ ៣០ភូមិ អាស្រ័យលើស្ថានភាពប្រជាជនរស់នៅ (សាលាជាតិរដ្ឋបាលមូលដ្ឋាន ២០២២) ។

❖ វិមជ្ឈការ គឺជាដែលរាជរដ្ឋាភិបាលប្រគល់ឲ្យក្រុមប្រឹក្សានូវភាពជាម្ចាស់លើមុខងារ សិទ្ធិ អំណាច និងធនធាន ការទទួលខុសត្រូវ និងធនធាន (បុគ្គលិក ហិរញ្ញវត្ថុ និងទ្រព្យសម្បត្តិ) ដើម្បីឆ្លើយតបសេចក្តីត្រូវការរបស់មូលដ្ឋាន (សាលាជាតិរដ្ឋបាលមូលដ្ឋាន ២០២២) ។

២. គោលការណ៍សំខាន់ៗនៃការគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាល

រដ្ឋបាលប្រទេសជាច្រើននៅលើពិភពលោក មានបំណងប្រាថ្នាចង់ផ្តួចផ្តើមឱ្យមានការគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាលរបស់ខ្លួនតាមបែបវិមជ្ឈការ ។ ប្រព័ន្ធនេះមានគោលការណ៍កែលម្អការផ្តល់ផ្តល់សេវារបស់រដ្ឋាភិបាលដើម្បីឆ្លើយតបនូវសេចក្តីត្រូវការមូលដ្ឋាន ហើយជាមួយគ្នានេះ គឺមានគោលដៅកែលម្អអភិបាលកិច្ចទូទៅ ។

២.១. ប្រព័ន្ធមជ្ឈការ

ប្រព័ន្ធមជ្ឈការ គឺជាការគ្រប់គ្រងរដ្ឋមួយប្រភេទដែលរដ្ឋាភិបាលដឹកនាំដោយផ្ទាល់ ហើយអាជ្ញាធរដែនដីគ្រាន់តែជាស្ថានប៉ុណ្ណោះ ។ និយាយរួមមកវិមជ្ឈការ គឺអំណាចកណ្តាលរបស់រដ្ឋាភិបាលដែលកាន់កាប់ដោយ នាយករដ្ឋមន្ត្រី ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី ទេសរដ្ឋមន្ត្រី រដ្ឋមន្ត្រី និងប្រធានស្ថានទាំងឡាយ ។

ប្រព័ន្ធមជ្ឈការមានគោលបំណងធំៗបី គឺ ៖

- នីតិបុគ្គលសាធារណៈ មានតែរដ្ឋមួយប៉ុណ្ណោះ
- អំណាចសម្រេចសេចក្តី និងបញ្ជាមាននៅរដ្ឋបាលកណ្តាលទាំងអស់
- រដ្ឋបាលទាំងអស់ត្រូវរៀបចំតាមឋានានុក្រម ។

២.២. ប្រព័ន្ធវិមជ្ឈការ

ប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងតាមបែបវិមជ្ឈការ គឺជាប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងមួយដែលរដ្ឋបាលកណ្តាល ធ្វើការផ្ទេរអំណាច និងការទទួលខុសត្រូវមួយចំនួនទៅឱ្យអាជ្ញាធរមូលដ្ឋាន ចាត់ចែងបម្រើផលប្រយោជន៍ផ្ទាល់របស់មូលដ្ឋាននោះ ។

វិមជ្ឈការមានគោលបំណង លើកកម្ពស់ការគ្រប់គ្រងតាមបែបប្រជាធិបតេយ្យ អភិបាលកិច្ចល្អ លើកកម្ពស់គុណភាពជីវភាពរស់នៅ ការផ្តល់ជូននូវឱកាសកាន់តែច្រើនឡើងដល់ប្រជាពលរដ្ឋ ដើម្បីសម្រេចលើជោគវាសនាអនាគតដោយខ្លួនឯង ថែមទាំងធានាឱ្យមានការអភិវឌ្ឍ ប្រកបដោយនិរន្តរភាព ព្រមទាំងការផ្តល់សេវានានាជាមូលដ្ឋាន ។

លក្ខខណ្ឌមួយចំនួន ដើម្បីចាត់ទុកជាប្រព័ន្ធវិមជ្ឈការបានលុះត្រាតែ ៖

- ក្រុមប្រឹក្សា តំណាងឱ្យអាជ្ញាធរនៃអំណាចនៅថ្នាក់ក្រោមជាតិ ។ ក្រុមប្រឹក្សានេះកើតដោយការបោះឆ្នោតជាសកលឬអសកល ។

- សិទ្ធិរក្សាទុកថវិកាដោយឡែករបស់ខ្លួន សម្រាប់ការអភិវឌ្ឍមូលដ្ឋាន ។
- សិទ្ធិនិងអំណាច ស្វ័យត្រួតត្រាការសម្រេចលើបញ្ហាអ្វីមួយក្នុងរង្វង់ដែនសមត្ថកិច្ចរបស់ខ្លួន ។ ការផ្តល់ស្វ័យភាពពីរដ្ឋបាលកណ្តាល នូវតែអមទៅដោយការត្រួតពិនិត្យខ្លាំងឬតិច ពីរដ្ឋអំណាចកណ្តាល ការត្រួតពិនិត្យនេះគេហៅថា អាណាព្យាបាល ដែលប្រែប្រួលទៅតាមស្ថានភាពនៃពេលវេលា ។

វិមជ្ឈការ មិនមែនមានន័យថា ធ្វើឱ្យតួនាទីរបស់រដ្ឋបាលកណ្តាលកាន់តែរញ្ជ្រាតិចទៅៗនោះទេ ដោយហេតុថា នៅទីបំផុតអំណាចនៃការគ្រប់គ្រងទៅលើប្រជាជនដែលស្ថិតក្នុងកណ្តាប់ដៃនៃរដ្ឋបាលកណ្តាលទេ ជាពិសេសការគ្រប់គ្រងនៅទីកន្លែងដែលមានដែនដីធំទូលាយរបស់រដ្ឋបាល ដូចជាអាជធានី ខេត្តជាដើម ។

វិមជ្ឈការចំបាច់ត្រូវតែមានលក្ខណៈចំនួនបីយ៉ាងដែលទទួលស្គាល់ដោយរដ្ឋ នោះគឺ

- ការទទួលស្គាល់បុគ្គលភាពគតិយុត្ត
- ការទទួលស្គាល់ដែនសមត្ថកិច្ច
- ការទទួលស្គាល់អំណាចរបស់អាជ្ញាធរមូលដ្ឋាន ។

❖ វិមជ្ឈការមានប្រព័ន្ធនេះ

- វិមជ្ឈការសារពើពន្ធ និងហិរញ្ញវត្ថុ
- វិមជ្ឈការនយោបាយ
- វិមជ្ឈការទីផ្សារ សេដ្ឋកិច្ច
- វិមជ្ឈការដែនដី
 - ✓ វិសហមជ្ឈការ
 - ✓ ប្រតិភូកម្មការផ្ទេរ
 - ✓ អំណាចទាំងស្រុង ។

ទម្រង់នៃអង្គភាពដែរត្រូវបានគេបែងចែកសិទ្ធិអំណាច ឬជាអង្គភាពដែលបានផ្ទេរដំណើរការ វិមជ្ឈការ គឺជាសារៈសំខាន់ក្នុងការយល់ដឹងអំពីអនុវត្តអភិបាលកិច្ចល្អ ។ វាមានមធ្យោបាយផ្សេងៗគ្នាក្នុងការរៀបចំ ដែលក្នុងនោះក៏មានការសិក្សាទៅលើវិមជ្ឈការផងដែរ ។

អង្គការ UNDP ឲ្យនិយមន័យវិមជ្ឈការរដ្ឋបាលថាជាការផ្ទេរការទទួលខុសត្រូវក្នុងការរៀបចំផែនការការគ្រប់គ្រង មានការបែងចែកប្រភពប្រាក់វិភាជន៍ពីរដ្ឋាភិបាលកណ្តាលនិងភ្នាក់ងារផ្សេងៗទៅឲ្យមូលដ្ឋាន។ អង្គភាព ភ្នាក់ងារនៃរដ្ឋាភិបាលមូលដ្ឋាន អង្គភាពស្ថិតក្រោមបង្គាប់រដ្ឋាភិបាលអាជ្ញាធរ ឬក្រុមហ៊ុនពាក់កណ្តាលស្វ័យ័ត អាជ្ញាធរមុខងារ ។ គេអាចហៅថា វិមជ្ឈការរដ្ឋបាល ថាជាវិមជ្ឈការដែនដី ។ វិមជ្ឈការដែនដីបានធ្វើឡើងទៅលើនីតិបុគ្គលសាធារណៈដែនដីធំទូលាយ ដូចជាខេត្ត ដែលគេហៅថា វិមជ្ឈ

ការផ្តល់ទៅឲ្យអភិបាលកិច្ច សមូហភាពដែនដីវិញ ដោយមិននិយាយអំពីអភិបាលកិច្ច/សមូហភាពមូលដ្ឋាន (local governance council) ទេ ។

២.៣. ប្រព័ន្ធថិសាមជ្ឈការ

វិសាមជ្ឈការសំដៅដល់ការធ្វើប្រតិបត្តិកម្មមុខងារ សិទ្ធិអំណាច និងធនធាន (ហិរញ្ញវត្ថុ ទ្រព្យសម្បត្តិ បុគ្គលិក) ទៅអង្គភាពក្រោមបង្គាប់ ឬទៅក្រុមប្រឹក្សាប្រភេទណាមួយ ដើម្បីអនុវត្តមុខងារនោះក្នុងនាមរដ្ឋាភិបាល ក្រសួង ស្ថាប័ន ។ ផ្អែកលើន័យនេះ ភាពជាម្ចាស់មិនបានផ្តល់ជូនអង្គភាពក្រោមបង្គាប់ ឬក្រុមប្រឹក្សាឡើយ ។ និយាយឱ្យចម្លងរដ្ឋាភិបាល ក្រសួងឬស្ថាប័នបានរក្សាទុកភាពជាម្ចាស់ចំណែកឯថ្នាក់ក្រោមជាតិអនុវត្តកម្មវិធីនេះ ក្នុងនាមជាតំណាងប៉ុណ្ណោះ ។

វិសាមជ្ឈការ មានគោលបំណងដើម្បីបង្កើតការទទួលខុសត្រូវរបស់រដ្ឋាភិបាល ឱ្យទៅជិតប្រជាពលរដ្ឋដើម្បីឱ្យការផ្តល់សេវាសាធារណៈការតែរហ័ស និងមានប្រសិទ្ធភាព ។ ចំណែកអង្គភាពអនុវត្តវិសាមជ្ឈការ គឺមិនមែនជានីតិបុគ្គលដាច់ដោយឡែកពីថ្នាក់ជាតិទេ ក៏ប៉ុន្តែមន្ត្រីដែលអនុវត្តកម្មវិធីនេះ គឺកើតចេញពីការតែងតាំង ឬធ្វើជាតំណាង និងទទួលខុសត្រូវចំពោះរដ្ឋបាលថ្នាក់ជាតិ ។

វិសាមជ្ឈការ មិនតម្រូវឱ្យមានការចូលរួមពីប្រជាពលរដ្ឋឡើយ ។ ចំណែកថវិកា ហិរញ្ញវត្ថុ បុគ្គលិក ទ្រព្យសម្បត្តិ គឺជារបស់ជាតិដែលទទួលបានអំណាច តាមរយៈការធ្វើប្រតិបត្តិកម្មពីថ្នាក់ជាតិ និងអនុវត្តក្នុងនាមស្ថាប័នដែលបានធ្វើប្រតិបត្តិកម្ម ដល់រដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ ។

២.៤. របៀបរៀបរយលក្ខណៈខុសគ្នារវាង វិសាមជ្ឈការ និងវិសាមជ្ឈការ

លក្ខណៈដូចគ្នានិងខុសគ្នារវាងវិសាមជ្ឈការ និង វិសាមជ្ឈការ៖

- ❖ លក្ខណៈដូចគ្នា រដ្ឋបាលកណ្តាលត្រូវតែចែករំលែកអំណាចរបស់ខ្លួនទៅឱ្យរដ្ឋបាលមូលដ្ឋាន។
- ❖ លក្ខណៈខុសគ្នា

វិសាមជ្ឈការ

- គោលបំណងធ្វើឱ្យប្រសើរនូវការគ្រប់គ្រងប្រជាធិបតេយ្យនិងអភិបាលកិច្ចល្អនៅថ្នាក់ក្រោមជាតិ
- អង្គភាពអនុវត្តគឺជានីតិបុគ្គលដោយឡែក
- មានតំណាងដែលកើតចេញពីការបោះឆ្នោត
- ធ្វើជាតំណាងឱ្យអ្នកបោះឆ្នោត
- ទទួលខុសត្រូវដោយផ្ទាល់ចំពោះអ្នកបោះឆ្នោត ប្រយោលចំពោះរដ្ឋាភិបាល
- តម្រូវឱ្យមានការចូលរួមពីប្រជាពលរដ្ឋ
- មានថវិកា ហិរញ្ញវត្ថុ បុគ្គលិកទ្រព្យសម្បត្តិដោយឡែក
- ទទួលអំណាចតាមរយៈការផ្ទេរពីថ្នាក់ជាតិ

- មានភាពជាម្ចាស់ក្នុងការអនុវត្ត ។

វិសហមជ្ឈការ

- គោលបំណងដើម្បីបង្កើត ការទទួលខុសត្រូវរបស់រដ្ឋទៅជិតប្រជាពលរដ្ឋ
- អង្គភាពអនុវត្តមិនមែនជានីតិបុគ្គលដោយឡែកពីថ្នាក់ជាតិទេ
- មន្ត្រីអនុវត្តកើតចេញពីការតែងតាំង
- ធ្វើជាតំណាងឱ្យរដ្ឋាភិបាលថ្នាក់ជាតិ
- ទទួលខុសត្រូវផ្ទាល់ចំពោះមុខរដ្ឋាភិបាលថ្នាក់ជាតិ
- មិនតម្រូវឱ្យមានការចូលរួមពីប្រជាពលរដ្ឋ
- ថវិកា ហិរញ្ញវត្ថុ បុគ្គលិកទ្រព្យសម្បត្តិជារបស់រដ្ឋ
- ទទួលអំណាចតាមរយៈការធ្វើប្រតិភូកម្មអំណាចពីថ្នាក់ជាតិ
- អនុវត្តន៍ក្នុងនាមស្ថាប័នដែលធ្វើប្រតិភូកម្មឱ្យ ។

២.៥. កំណែទម្រង់វិមជ្ឈការ និងវិសហមជ្ឈការនៅកម្ពុជា

កំណែទម្រង់វិមជ្ឈការ និងវិសហមជ្ឈការបានចាប់ផ្តើមអនុវត្តនៅកម្ពុជាក្នុងឆ្នាំ២០០២ តាមរយៈការដាក់ឱ្យប្រើប្រាស់ច្បាប់ ស្តីពីការគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាលឃុំ សង្កាត់ និងច្បាប់ស្តីពីការបោះឆ្នោតជ្រើសរើសក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ក្នុងឆ្នាំ២០០១ ។

វិមជ្ឈការ ជាការដែលរាជរដ្ឋាភិបាលប្រគល់ឱ្យក្រុមប្រឹក្សានូវភាពជាម្ចាស់លើមុខងារ សិទ្ធិអំណាច និងធនធាន ការទទួលខុសត្រូវ (បុគ្គលិក ហិរញ្ញវត្ថុ និងទ្រព្យសម្បត្តិ) ដើម្បីឆ្លើយតបនឹងសេចក្តីត្រូវការមូលដ្ឋាន។ ក្រុមប្រឹក្សាត្រូវមានគណនេយ្យភាពចំពោះប្រជាពលរដ្ឋមូលដ្ឋានលើបញ្ហាទាំងនេះ ។

វិសហមជ្ឈការ ជាការដែលរដ្ឋាភិបាល ឬក្រសួងស្ថាប័នធ្វើប្រតិភូមុខងារ សិទ្ធិអំណាច និងធនធានទៅឱ្យអង្គភាពក្រោមបង្គាប់ ឬទៅឱ្យក្រុមប្រឹក្សាប្រភេទណាមួយ ដើម្បីអនុវត្តក្នុងនាមរាជរដ្ឋាភិបាលឬក្រសួងស្ថាប័ននោះ។

ជារួមវិមជ្ឈការ និងវិសហមជ្ឈការ គឺជាការផ្ទេរមុខងារ សិទ្ធិអំណាច និងធនធានពីក្រសួងស្ថាប័នថ្នាក់ជាតិទៅឱ្យរដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ ជាអ្នកចាត់ចែងអនុវត្ត។ ចំណុចខុសគ្នារវាងការផ្ទេរទាំងពីរប្រភេទនេះ ស្ថិតនៅត្រង់ការធ្វើវិមជ្ឈការ គឺការផ្ទេរភាពម្ចាស់ទៅឱ្យរដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ។ ដោយឡែកការផ្ទេរបែបវិសហមជ្ឈការ ភាពជាម្ចាស់មិនបានផ្ទេរទៅជាមួយឡើយ គឺស្ថិតនៅក្រសួងស្ថាប័នសាមីដដែល។

ក្នុងន័យនេះកំណែទម្រង់វិមជ្ឈការ និងវិសហមជ្ឈការគឺជាកំណែទម្រង់របស់រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាដែលតម្រូវឲ្យក្រសួង ស្ថាប័ន ត្រូវធ្វើការត្រួតពិនិត្យមើលមុខងាររបស់ខ្លួនឡើងវិញ ដើម្បីធ្វើការផ្ទេរមុខងារនៅកៀកជាប់ប្រជាពលរដ្ឋ និងធនធាន (ទាំងថវិកានិងធនធានមនុស្ស) ដែលចាំបាច់សម្រាប់អនុវត្តមុខងារទាំងនោះ ទៅឲ្យរដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ ជាអ្នកគ្រប់គ្រងចាត់ចែង ដោយផ្អែកលើគោលការណ៍សាបស៊ីឌីយ៉ារីតី (Subsidiarity) សំដៅបង្កើត ជំរុញ និងធ្វើឲ្យមានចីរភាពដល់ការអភិវឌ្ឍតាមបែបប្រជាធិបតេយ្យនៅថ្នាក់ក្រោមជាតិ ស្របតាមគោលបំណងជាយុទ្ធសាស្ត្ររបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ក្នុងការធ្វើកំណែទម្រង់នៅថ្នាក់ក្រោមជាតិ គឺ៖

- ការពង្រឹង និងពង្រីកលទ្ធិប្រជាធិបតេយ្យនៅមូលដ្ឋាន
- ការជំរុញកិច្ចអភិវឌ្ឍន៍នៅមូលដ្ឋាន និងការកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ។

តាមរយៈកំណែទម្រង់វិមជ្ឈការ និងវិសហមជ្ឈការ រដ្ឋបាលឃុំសង្កាត់នីមួយៗបានក្លាយជានីតិបុគ្គលនៃនីតិសាធារណៈ ដែលមានតំណាងក្រុមប្រឹក្សាកើតឡើងពីការបោះឆ្នោតដោយផ្ទាល់ពីប្រជាពលរដ្ឋនៅមូលដ្ឋាន ព្រមទាំងមានសិទ្ធិអំណាច ធនធាន និងស្វ័យភាពក្នុងការគ្រប់គ្រងនិងចាត់ចែងកិច្ចការនានានៅមូលដ្ឋាន ដើម្បីបម្រើផលប្រយោជន៍និងសេចក្តីត្រូវការជាអាទិភាពរបស់ប្រជាពលរដ្ឋ ក៏ដូចជាដើម្បីអភិវឌ្ឍមូលដ្ឋាន ដែលមានលក្ខណៈខុសៗគ្នាពីមូលដ្ឋានឃុំ សង្កាត់មួយទៅមូលដ្ឋានឃុំ សង្កាត់មួយទៀត។

រហូតមកដល់ពេលនេះ ការបោះឆ្នោតជ្រើសរើសក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ នៅទូទាំងប្រទេសបានរៀបចំឡើងចំនួន៥លើកមកហើយ ស្របតាមការកំណត់នៃច្បាប់ ស្តីពីការបោះឆ្នោតជ្រើសរើសក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ ដោយលើកចុងក្រោយបានធ្វើឡើងនៅថ្ងៃទី៥ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០២២ ដោយមានសមាជិកក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ទូទាំងប្រទេសសរុបចំនួន ១១,៦២២ រូប (ស្រី ២,៥៦២រូប) ត្រូវបានប្រកាសទទួលស្គាល់និងបានចូលកាន់តំណែងនៅតាមឃុំ សង្កាត់ដែលសាមីខ្លួនបានឈរឈ្មោះនិងទទួលបានជោគជ័យនៅក្នុងការបោះឆ្នោត ។

២.៦. ទិសដៅវិមជ្ឈការ

ទិសដៅវិមជ្ឈការ និងការគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាលឃុំ សង្កាត់ គឺ

- ផ្តល់ឱកាសដល់ប្រជាពលរដ្ឋឲ្យចូលរួមកាន់តែទូលំទូលាយនៅក្នុងការធ្វើសេចក្តីសម្រេចចិត្តដែលមានផលប៉ះពាល់ទៅលើជីវភាពរស់នៅ និងអនាគតរបស់ខ្លួន
- លើកកម្ពស់លទ្ធិប្រជាធិបតេយ្យ អភិបាលកិច្ចល្អ និងគុណភាពនៃជីវភាពរស់នៅ
- ធានាការអភិវឌ្ឍប្រកបដោយចីរភាព រួមទាំងការផ្តល់សេវាជាមូលដ្ឋានផងដែរ (សាលាជាតិរដ្ឋបាលមូលដ្ឋាន)។

២.៦.១. ផ្តល់ឱកាសដល់ប្រជាពលរដ្ឋឱ្យចូលរួមកាន់តែទូលំទូលាយនៅក្នុងការធ្វើសេចក្តីសម្រេចចិត្តដែលមានផលប៉ះពាល់ទៅលើជីវភាពរស់នៅនិងអនាគតរបស់ខ្លួន

តាមរយៈប្រព័ន្ធអភិបាលកិច្ចមូលដ្ឋាននៅថ្នាក់ឃុំ សង្កាត់ ប្រជាពលរដ្ឋគ្រប់រូបមានសិទ្ធិចូលរួមយ៉ាងសកម្មនៅក្នុងសកម្មភាពរបស់ឃុំ សង្កាត់ និងដំណើរការនៃការអភិវឌ្ឍមូលដ្ឋានដូចជា ការបញ្ចេញមតិ និងការចូលរួមចំណែកតាមមធ្យោបាយផ្សេងៗ។ ប្រជាពលរដ្ឋមានសិទ្ធិលើកឡើងអំពីសេចក្តីត្រូវការ និងផលប្រយោជន៍របស់ខ្លួន តាមរយៈនីតិវិធី និងយន្តការដែលបានកំណត់ក្នុងលិខិតបទដ្ឋាន និងសេចក្តីណែនាំនានា។

ប្រជាពលរដ្ឋអាចចូលរួមតាមមធ្យោបាយជាច្រើន ដូចជា៖

- បោះឆ្នោតជ្រើសរើសក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ ដែលខ្លួនគិតថាអាចតំណាងឲ្យផលប្រយោជន៍របស់ក្រុមខ្លួនបានប្រសើរបំផុត
- បង្កើតទំនាក់ទំនងជាមួយសមាជិកក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ ចំពោះការងារដែលពាក់ព័ន្ធនឹងការអភិវឌ្ឍឃុំ សង្កាត់
- លើកឡើងអំពីបញ្ហា និងផលប្រយោជន៍របស់ពួកគាត់ជាមួយសមាជិកក្រុមប្រឹក្សាដើម្បីឲ្យសមាជិកក្រុមប្រឹក្សាលើកយកមកពិភាក្សាក្នុងកិច្ចប្រជុំក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ ឬតាមរយៈការចាត់ចែងកិច្ចការប្រចាំថ្ងៃរបស់រដ្ឋបាលឃុំ សង្កាត់ ដោយមេឃុំ ចៅសង្កាត់ជំទប់ ចៅសង្កាត់រង ស្មៀនឃុំ សង្កាត់
- ពិនិត្យតាមដានការអនុវត្តសេចក្តីសម្រេចរបស់ក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ ដូចជាការផ្តល់សេវា ការអនុវត្តគម្រោងអភិវឌ្ឍន៍ និងការអនុវត្តសកម្មភាពនានានៅក្នុងមូលដ្ឋានរបស់ខ្លួន
- សិទ្ធិចូលរួមទទួលបានព័ត៌មានពីក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ ឬប្រជាពលរដ្ឋអាចទៅកាន់សាលាឃុំ សង្កាត់ ដើម្បីទទួលបានព័ត៌មានផ្សេងៗដែលខ្លួនចង់ដឹង។

ការលើកកម្ពស់ការចូលរួមរបស់ប្រជាពលរដ្ឋ គឺជាការកិច្ចយ៉ាងសំខាន់របស់ក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់។ ការចូលរួមនេះជួយឱ្យក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ស្វែងយល់ពីសេចក្តីត្រូវការ និងផលប្រយោជន៍របស់ប្រជាពលរដ្ឋ ហើយបង្កើតកម្មវិធីដោះស្រាយសេចក្តីត្រូវការទាំងនោះ។ ប្រសិនបើ ប្រជាពលរដ្ឋបានចូលរួម ប្រជាពលរដ្ឋមានអារម្មណ៍ថានឹងមានការទទួលខុសត្រូវចំពោះការអភិវឌ្ឍនៅក្នុងមូលដ្ឋានរបស់ខ្លួន។

២.៦.២. ការលើកកម្ពស់លទ្ធិប្រជាធិបតេយ្យ អភិបាលកិច្ចល្អ និងគុណភាពនៃ ដីឥតសេរី

វិមជ្ឈការត្រូវបានចាត់ទុកថា ជាមធ្យោបាយដ៏មានប្រសិទ្ធភាពក្នុងការជំរុញអភិបាលកិច្ចល្អ។ អភិបាលកិច្ចល្អ គឺជាការអនុវត្តការងារឲ្យបានសមស្របទៅនឹងទិដ្ឋភាពសំខាន់ៗមួយចំនួន ដូចខាងក្រោម៖

- ក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ត្រូវបំពេញការងារដោយអនុវត្តលោមតាមច្បាប់ និងលិខិតបទដ្ឋាននានា
- ក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ត្រូវបោះឆ្នោតជ្រើសរើសឡើងដោយប្រជាពលរដ្ឋរបស់ខ្លួនតាមបែបលទ្ធិប្រជាធិបតេយ្យ។ ដូច្នេះអ្វីដែលក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់បានសម្រេចនិងអនុវត្តគឺត្រូវទទួលខុសត្រូវ យ៉ាងពេញលេញចំពោះប្រជាពលរដ្ឋរបស់ខ្លួន។
- ក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ត្រូវមានតម្លាភាពនៅក្នុងការងារទាំងអស់ដែលខ្លួនបានបំពេញ។ ក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ត្រូវជម្រាបជូនសាធារណៈជនពីកិច្ចការនានា ដែលខ្លួនបានពិភាក្សាឬពីសេចក្តីសម្រេចដែលខ្លួនបានធ្វើដូចជា ការផ្សព្វផ្សាយដល់សាធារណៈជននិងការទទួលមតិយោបល់របស់សាធារណៈជនអំពីការកសាង ផែនការអភិវឌ្ឍន៍ និងការរៀបចំថវិកាឃុំ សង្កាត់ ការផ្សព្វផ្សាយជាសាធារណៈអំពីសេចក្តីសម្រេចរបស់ក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ តាមរយៈការបិទផ្សាយនៅលើក្តារខៀនព័ត៌មានឃុំ សង្កាត់ ឬមធ្យោបាយផ្សេងៗនៅមូលដ្ឋាន
- ការចូលរួមរបស់ប្រជាពលរដ្ឋ គឺជាសមាសធាតុយ៉ាងសំខាន់មួយទៀតនៅក្នុងអភិបាលកិច្ចល្អ។

៣. ការរៀបចំរដ្ឋបាលឃុំ សង្កាត់

៣.១. ការបោះឆ្នោតជ្រើសរើសក្រុមប្រឹក្សា សង្កាត់

សមាជិកក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ត្រូវបានបោះឆ្នោតជ្រើសរើសឡើងដោយប្រជាពលរដ្ឋឃុំ សង្កាត់ផ្ទាល់តាមការបោះឆ្នោតទូទៅជាសកល ដោយសេរី យុត្តិធម៌ ដោយស្មើភាពគ្នា ។ ការបោះឆ្នោតនេះត្រូវបានធ្វើឡើងរៀងរាល់៥ឆ្នាំម្តង ដោយការបោះឆ្នោតនៅគ្រប់ឃុំ សង្កាត់ទាំងអស់ត្រូវបានធ្វើឡើងនៅថ្ងៃតែមួយ ។ ការបោះឆ្នោតជ្រើសរើសក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ ត្រូវបានអនុវត្តតាមប្រពន្ធសមាមាត្រដោយមានការបែងចែកអាសនៈតាមមធ្យមភាគខ្ពស់បំផុត ក្រោមសមត្ថកិច្ចរៀបចំចាត់ចែង និងគ្រប់គ្រងរបស់គណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត (គ.ជ.ប) ។ ដំណើរការប្រព្រឹត្តិទៅនៃការបោះឆ្នោតជ្រើសរើសក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់និងត្រូវរៀបចំតាមលំដាប់ដូចជា៖

៣.២. ការចុះឈ្មោះបេក្ខជនបោះឆ្នោត

បេក្ខជនដែលមានបំណងឈរឈ្មោះបោះឆ្នោតក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ត្រូវបញ្ចូលឈ្មោះរបស់ខ្លួនទៅក្នុងបញ្ជីបេក្ខជននៃគណៈបក្សនយោបាយដែលបានចុះបញ្ជីត្រឹមត្រូវតាមលក្ខខណ្ឌកំណត់ក្នុងច្បាប់ស្តីពីគណៈបក្សនយោបាយ ។ បន្ទាប់មកគណៈបក្សនយោបាយត្រូវដាក់ពាក្យសុំចុះបញ្ជីបេក្ខជនឈរឈ្មោះបោះឆ្នោត ដោយចុះហត្ថលេខាប្រធានគណៈបក្សនយោបាយ ឬដំណាងដែលទទួលបានផ្ទេរសិទ្ធិគណៈកម្មការឃុំ សង្កាត់រៀបចំការបោះឆ្នោត ក្នុងរយៈពេលយ៉ាងតិច ៩០ ថ្ងៃ មុនថ្ងៃបោះឆ្នោតភ្ជាប់ជាមួយបញ្ជីរាយនាមបេក្ខជន ដែលមានចំនួនយ៉ាងហោចណាស់ស្មើពីរដងនៃចំនួនសមាជិកក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ ។ ប្រជាពលរដ្ឋទាំងពីរភេទមានគោលបំណងឈរឈ្មោះបោះឆ្នោតជ្រើសរើសក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ ត្រូវបំពេញនៅលក្ខខណ្ឌដូចខាងក្រោម៖

- មានសញ្ជាតិខ្មែរពីកំណើត
- ចេះអាន និងសរសេរអក្សរខ្មែរ
- ចុះឈ្មោះក្នុងបញ្ជីអ្នកបោះឆ្នោតក្នុងឃុំ សង្កាត់ដែលខ្លួនមានគោលបំណងឈរឈ្មោះ
- មានអាយុយ៉ាងតិច ២៥ឆ្នាំ គិតមកដល់ថ្ងៃបោះឆ្នោតជ្រើសរើសក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់
- ❖ ចំណែកជនដែលហាមមិនឲ្យឈរឈ្មោះបោះឆ្នោតជ្រើសរើសក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ រួមមាន៖
 - សមាជិករដ្ឋសភា ព្រឹទ្ធសភា សមាជិកក្រុមប្រឹក្សារដ្ឋធម្មនុញ្ញ សមាជិករដ្ឋាភិបាល និងចៅក្រម
 - ប្រតិភូរាជរដ្ឋាភិបាល អភិបាល ឬអភិបាលរងរាជធានី ខេត្ត ក្រុង ស្រុក ខណ្ឌ
 - សមាជិកគណៈកម្មាធិការរៀបចំការបោះឆ្នោត បុគ្គលិកបម្រើការងារក្នុងគណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត និងគណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោតគ្រប់លំដាប់ថ្នាក់
 - មន្ត្រីរាជការស៊ីវិល មន្ត្រីតុលាការ កងយោធពលខេមរភូមិន្ទ ឬនគរបាលជាតិក្នុងមុខតំណែង
 - ព្រះសង្ឃ និងបុព្វសាសនា
 - ស្មៀនឃុំ សង្កាត់ ។

៣.៣. ការរៀបចំបញ្ជីឈ្មោះអ្នកបោះឆ្នោត

គណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះ ត្រូវរៀបចំបញ្ជីឈ្មោះអ្នកបោះឆ្នោតជ្រើសរើសក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ ឱ្យបានយ៉ាងតិច ៩០ ថ្ងៃមុនការបោះឆ្នោត ។ បន្ទាប់ពីរៀបចំបញ្ជីឈ្មោះអ្នកបោះឆ្នោតជ្រើសរើសក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ រួចគណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត ត្រូវកំណត់រយៈពេលត្រួតពិនិត្យបញ្ជីឈ្មោះអ្នកបោះឆ្នោតសម្រាប់ឃុំ សង្កាត់នីមួយៗ មិនត្រូវតិចជាង ១៥ ថ្ងៃឡើយ ។

ដើម្បីមានសិទ្ធិចុះឈ្មោះក្នុងបញ្ជីបោះឆ្នោតជ្រើសរើសក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ ប្រជាពលរដ្ឋទាំងពីរភេទត្រូវបំពេញលក្ខខណ្ឌដូចខាងក្រោម ៖

- មានសញ្ញាតិខ្មែរ
- មានអាយុ ១៨ ឆ្នាំឡើងគិតមកដល់ថ្ងៃបោះឆ្នោត
- មិនស្ថិតក្នុងស្ថានភាពទណ្ឌិត ឬស្ថានភាពជាវិកលចរិកជាដើម ។

៣.៤. ចេតនាសម្ព័ន្ធ និងតួនាទីរបស់រដ្ឋបាលឃុំ សង្កាត់

ជំពូកទី៣ (មាត្រា២៥ ដល់ មាត្រា៤០) នៃច្បាប់ ស្តីពីការគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាលឃុំ សង្កាត់បានកំណត់អំពីការរៀបចំចេតនាសម្ព័ន្ធនៃរដ្ឋបាលឃុំ សង្កាត់ ដែលតម្រូវឲ្យមានអង្គធ្វើសេចក្តីសម្រេចចិត្តជាក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ និងអង្គអនុវត្តសេចក្តីសម្រេចចិត្តរបស់ក្រុមប្រឹក្សា ឬហៅថាអង្គប្រតិបត្តិ ដែលរួមមាន មេឃុំ ចៅសង្កាត់ ជំទប់ទី១ ចៅសង្កាត់រងទី១ ជំទប់ទី២ ចៅសង្កាត់រងទី២ គណៈកម្មាធិការក្រុមប្រឹក្សា ស្មៀន និងថ្នាក់ដឹកនាំភូមិ។

ក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់កើតឡើងពីការបោះឆ្នោតដោយផ្ទាល់ពីប្រជាពលរដ្ឋនៅក្នុងឃុំ សង្កាត់ និងមានស្វ័យភាពក្នុងការដឹកនាំ ការចាត់ចែងកិច្ចការនានាក្នុងការបម្រើសេវាសាធារណៈ និងការអភិវឌ្ឍមូលដ្ឋាន សំដៅឆ្លើយតបទៅនឹងសេចក្តីត្រូវការជាអាទិភាពជាក់ស្តែងរបស់ប្រជាពលរដ្ឋនៅមូលដ្ឋាន។ ក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់នីមួយៗមានប្រធាន០១រូប ដែលហៅថាប្រធានក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់។ ប្រធានក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ គឺជាមេឃុំ ចៅសង្កាត់។ ឃុំ សង្កាត់នីមួយៗមានមេឃុំ ចៅសង្កាត់ម្នាក់។ មេឃុំ ចៅសង្កាត់មានជំនួយការ០២រូប គឺជំទប់ទី១ ឬចៅសង្កាត់រងទី១ និងជំទប់ទី២ ឬចៅសង្កាត់រងទី២។

ជាមួយគ្នានេះដែរ ឃុំ សង្កាត់ត្រូវមានបុគ្គលិកក្របខ័ណ្ឌរដ្ឋបាលនៃក្រសួងមហាផ្ទៃមួយរូបជាស្មៀនឃុំ សង្កាត់។ ទន្ទឹមនេះ ដើម្បីលើកកម្ពស់ប្រសិទ្ធភាពនៃការគ្រប់គ្រងឃុំ សង្កាត់ ក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់នីមួយៗត្រូវរៀបចំជ្រើសរើសឲ្យមានមេភូមិ និងជំនួយការភូមិសម្រាប់ភូមិនីមួយៗក្នុងឃុំ សង្កាត់របស់ខ្លួន។ ក្រុមប្រឹក្សាអាចធ្វើការជ្រើសរើសបុគ្គលិកក្រៅក្របខ័ណ្ឌរដ្ឋ ដើម្បីជួយដល់កិច្ចការរបស់ខ្លួនផងដែរ។

៣.៤.១. ក្រុមប្រឹក្សាឃុំសង្កាត់

ក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ មានសមាជិក ៥, ៧, ៩ ឬ១១ រូប ផ្អែកតាមភូមិសាស្ត្រ និងប្រជាជនដែលកំពុងរស់នៅក្នុងឃុំ សង្កាត់នោះ ។ ចំនួនជាក់ស្តែងនៃសមាជិកក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ ត្រូវកំណត់ដោយអនុក្រឹត្យ ។ ក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់នីមួយៗមានប្រធានមួយរូប ដែលហៅថាប្រធានក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់គឺជាមេឃុំ ឬចៅសង្កាត់ ។

ប្រធានក្រុមប្រឹក្សាមានតួនាទីដូចខាងក្រោម ៖

- ជាអធិបតីក្នុងសម័យប្រជុំនានារបស់ក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់របស់ខ្លួន

- ធានាឱ្យមានកិច្ចប្រជុំក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ យ៉ាងតិចឱ្យមួយដងក្នុងមួយខែ
- ធានាឱ្យសម័យប្រជុំក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់របស់ខ្លួនដំណើរការបានត្រឹមត្រូវទៅវិធាន និងបទបញ្ជាផ្ទៃក្នុងនៃក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់
- រក្សារបៀបរៀបរយ និងសណ្តាប់ធ្នាប់ក្នុងពេលប្រជុំ
សមាជិកក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ មានតួនាទី និងភារកិច្ចដូចខាងក្រោម ៖
- ធានាក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ប្រើប្រាស់អំណាច តួនាទី និងមុខងារដូចមានចែងក្នុងច្បាប់និងលិខិតបទដ្ឋានពាក់ព័ន្ធ
- ចូលរួមក្នុងកិច្ចប្រជុំក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់
- ធ្វើសហប្រតិបត្តិការជាមួយប្រជាពលរដ្ឋ ។

៣.៤.២. មេឃុំ ឬចៅសង្កាត់

ឃុំ សង្កាត់នីមួយៗ មានមេឃុំឬចៅសង្កាត់ ១ រូប ។ មេឃុំ ឬចៅសង្កាត់មានតួនាទីនិងភារកិច្ចដូចខាងក្រោម ៖

- ធានាថា សេចក្តីសម្រេចរបស់ក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ ត្រូវបានអនុវត្តន៍
- រាយការណ៍អំពីការបំពេញការងារប្រចាំខែជូនក្រុមប្រឹក្សា
- ផ្តល់យោបល់ និងជួយដល់ក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់លើការងារកសាងផែនការ ការរៀបចំហិរញ្ញវត្ថុ និងការអនុវត្តអំណាច តួនាទី មុខងាររបស់ក្រុមប្រឹក្សា
- បំពេញភារកិច្ចផ្សេងៗដែលក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ផ្តល់ឱ្យ
- ផ្ទេរសិទ្ធិដល់ជំទប់ ឬចៅសង្កាត់រង តាមឋានានុក្រមនៅពេលខ្លួនអវត្តមាន

៣.៤.៣. ជំទប់ឃុំ ឬចៅសង្កាត់រង

មេឃុំ ឬចៅសង្កាត់ត្រូវមានជំនួយការ ២ រូបចាំបាច់គឺ ជំទប់ទី១ ឬចៅសង្កាត់រងទី១ និងជំទប់ទី២ ឬចៅសង្កាត់រងទី២ ដែលមានទួនាទី និងភារកិច្ចដូចខាងក្រោម ៖

• ជំទប់ទី១ ឬចៅសង្កាត់រងទី១

- ទទួលជួយមេឃុំ ឬចៅសង្កាត់លើកិច្ចការសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ
- មេឃុំ ឬចៅសង្កាត់អាចប្រគល់ភារកិច្ចបន្ថែមដល់ជំទប់ទី១ ឬចៅសង្កាត់រងទី១
- បំពេញការងារជាមេឃុំ ឬចៅសង្កាត់ស្តីទីមេឃុំ ឬចៅសង្កាត់អវត្តមាន ។

• ជំទប់ទី២ ឬចៅសង្កាត់រងទី២

- ជួយមេឃុំ ឬចៅសង្កាត់ក្នុងកិច្ចការងារផ្នែករដ្ឋបាល សេវាសង្គមកិច្ច សេវាសាធារណៈ និងកិច្ចការសណ្តាប់ធ្នាប់សាធារណៈនៅក្នុងមូលដ្ឋាន
- មេឃុំ ឬចៅសង្កាត់អាចប្រគល់ភារកិច្ចបន្ថែមដល់ជំទប់ទី២ ឬចៅសង្កាត់រងទី២

- បំពេញការងារជាមេឃុំ ឬចៅសង្កាត់ស្តីទី ក្នុងករណីមេឃុំ ឬចៅសង្កាត់ និងជំទប់ទី១ ឬចៅសង្កាត់រងទី១ អវត្តមាន ។

៣.៤.៤. គណៈកម្មាធិការនានា

មេឃុំ ឬចៅសង្កាត់ អាចចាត់តាំងគណៈកម្មាធិការផ្តល់យោបល់ ។ ហើយគណៈកម្មាធិការនេះមានសមាជិក ០៣ រូប ។

គណៈកម្មាធិការនានាមានទូនាទី ភារកិច្ចដូចខាងក្រោម៖

- ផ្តល់យោបល់ និងជួយការងារជាក់លាក់ណាមួយរបស់ក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ដូចជាការកសាងផែនការអភិវឌ្ឍ និងថវិកា (គណៈកម្មាធិការកសាងផែនការ និងថវិកា)
- រាយការណ៍អំពីការអភិវឌ្ឍប្រចាំខែរបស់ខ្លួន
- ផ្តល់យោបល់ពីវិធានការត្រូវអភិវឌ្ឍដែលពាក់ព័ន្ធនឹងការងារ ។

៣.៤.៥. ស្មៀនឃុំ សង្កាត់

ឃុំ សង្កាត់នីមួយៗមានស្មៀនមួយរូបដែលត្រូវតែងតាំង ដែលបម្រើការស្ថិតនៅក្នុងក្របខ័ណ្ឌលេខាធិការរដ្ឋបាលនៃក្រសួងមហាផ្ទៃ ។ ស្មៀនឃុំ សង្កាត់ទទួលខុសត្រូវចំពោះក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់មានន័យថា ការអនុវត្តការងាររបស់ស្មៀនឃុំ សង្កាត់ត្រូវស្ថិតក្រោមការដឹកនាំរបស់ក្រុមប្រឹក្សាឃុំសង្កាត់ ។ ស្មៀនឃុំ សង្កាត់មានទូនាទីដូចខាងក្រោម ៖

- ជួយក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ មេឃុំ ចៅសង្កាត់ ជំទប់ ឬចៅសង្កាត់រង និងគណៈកម្មាធិការនានាបំពេញទូនាទី និងមុខងារស្របតាមតម្រូវការច្បាប់
- បំពេញការងាររដ្ឋបាល
- ធានាលើសេចក្តីសម្រេច និងការអនុវត្តសេចក្តីសម្រេចរបស់ក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ ស្របទៅនឹងលក្ខខណ្ឌច្បាប់
- ជួយក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ក្នុងការរៀបចំ និងអនុវត្តន៍កិច្ចប្រជុំរបស់ក្រុមប្រឹក្សា និងគណៈកម្មាធិការនានារបស់ឃុំ សង្កាត់
- ចូលរួមគ្រប់កិច្ចប្រជុំរាល់ក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ និងគណៈកម្មាធិការ លើកលែងតែបានទទួលការអនុញ្ញាតឲ្យអវត្តមានជាមុនពីក្រុមប្រឹក្សា ឃុំសង្កាត់ ឬមេឃុំ ចៅសង្កាត់
- ជួយក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ក្នុងការរៀបចំឲ្យមានក្តារខៀនព័ត៌មានមួយ ឬច្រើនកន្លែង ក្នុងការផ្សព្វផ្សាយសេចក្តីជូនដំណឹង សេចក្តីសម្រេច និងលិខិតបទដ្ឋានផ្សេងៗរបស់ក្រុមប្រឹក្សាឃុំសង្កាត់ ។

៣.៤.៦. បុគ្គលិកឃុំ សង្កាត់

ឃុំ សង្កាត់អាចជ្រើសរើសបុគ្គលិកដើម្បីជួយកិច្ចការរបស់ខ្លួនបាន ហើយបុគ្គលិកប្រភេទនេះ ដែលស្ថិតក្រៅក្របខណ្ឌរដ្ឋ ។ ការជ្រើសរើសនេះ ធ្វើឡើងតាមរយៈការសម្រេចចិត្តរបស់ក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ផ្ទាល់ ។ បុគ្គលិកនេះមានភារកិច្ច តាមសេចក្តីត្រូវការរបស់នៃការងារ និងតាមសេចក្តីសម្រេច របស់ក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ក្នុងអាណត្តិ ។

៣.៤.៧. មេភូមិ

ក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់នីមួយៗត្រូវមានការរៀបចំជ្រើសរើសឲ្យមានមេភូមិមួយនាក់តាមភូមិ នីមួយៗ ។ មេភូមិមានទួលកិច្ច និងភារកិច្ចដូចជា៖

- តំណាងឲ្យប្រជាពលរដ្ឋទាំងអស់ក្នុងភូមិ
- ជាអ្នកទំនាក់ទំនងរវាងភូមិ និងក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់
- ទទួលការណែនាំ និងធ្វើកិច្ចសហប្រតិបត្តិការជាមួយក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់
- ចូលរួមកិច្ចប្រជុំនានារបស់ឃុំ សង្កាត់នៅពេលដែលក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់តម្រូវ ដើម្បីផ្តល់ យោបល់អំពីកិច្ចការងារពាក់ព័ន្ធនឹងភូមិរបស់ខ្លួន
- ធ្វើសេចក្តីរាយការណ៍របស់បញ្ហាភូមិរបស់ខ្លួន ដើម្បីដាក់ជាបាយការណ៍ ប្រចាំឆ្នាំរបស់ក្រុមប្រឹក្សា ឃុំ សង្កាត់របស់ខ្លួន
- ផ្តល់ព័ត៌មានដែលពាក់ព័ន្ធនឹងភូមិដល់ប្រជាពលរដ្ឋរបស់ខ្លួន
- ទទួលខុសត្រូវចំពោះកិច្ចការដែលបានដាក់ឲ្យពីក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់របស់ខ្លួន ។

៣.៥. តួនាទី មុខងារ និងអំណាចរបស់រដ្ឋបាលឃុំ សង្កាត់

យោងតាមមាត្រា ៤១ នៃច្បាប់ ស្តីពីការគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាលឃុំ សង្កាត់បានចែងថា រដ្ឋបាលឃុំ សង្កាត់មានតួនាទីជំរុញ និងគាំពារអភិបាលកិច្ចល្អ ដោយចាត់ចែងប្រើប្រាស់ធនធាននានាដែលមាន ប្រកបដោយចីរភាពសម្រាប់បំពេញសេចក្តីត្រូវការជាមូលដ្ឋានក្នុងឃុំ សង្កាត់របស់ខ្លួន បម្រើផល ប្រយោជន៍របស់ប្រជាពលរដ្ឋ និងគោរពផលប្រយោជន៍ជាតិ ស្រមៃតាមគោលនយោបាយទូទៅរបស់រ ដ្ឋ។

ផ្អែកតាមបទប្បញ្ញត្តិក្នុងច្បាប់ ស្តីពីការគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាលឃុំ សង្កាត់ ក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ត្រូវ បានផ្ទេរឱ្យនូវតួនាទី មុខងារ និងអំណាចមួយចំនួន សម្រាប់បម្រើប្រជាពលរដ្ឋ និងការអភិវឌ្ឍនៅមូល ដ្ឋានរបស់ខ្លួន។

៣.៥.១. អំណាចរដ្ឋបាលឃុំ សង្កាត់

រដ្ឋបាលឃុំ សង្កាត់ដឹកនាំដោយក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ ។ ដើម្បីអនុវត្តតួនាទីរបស់ខ្លួន រដ្ឋបាលឃុំ សង្កាត់មានអំណាចបញ្ញត្តិ និងអំណាចប្រតិបត្តិ(មាត្រា៤៨ នៃច្បាប់ស្តីពីការគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាលឃុំ សង្កាត់) ដូចខាងក្រោម ។

- **អំណាចបញ្ញត្តិរបស់ឃុំ សង្កាត់** ស្តែងចេញតាមរយៈ ដីកាឃុំ សង្កាត់តាមការសម្រេចរបស់ក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់សម្រាប់គ្រប់គ្រងកិច្ចការនានាក្នុងក្របខណ្ឌតួនាទី មុខងារ និងអំណាចរបស់ខ្លួនដែលច្បាប់បានប្រគល់ឲ្យ ។ ដីកាឃុំ សង្កាត់មានប្រសិទ្ធិភាពអនុវត្តតែនៅក្នុងរង្វង់ដែនដីរបស់ខ្លួនតែប៉ុណ្ណោះ ។ ដីកាឃុំ សង្កាត់មិនត្រូវផ្ទុយនឹងសន្ធិសញ្ញា អនុសញ្ញាអន្តរជាតិដែលព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាទទួលស្គាល់ ស្មារតីរដ្ឋធម្មនុញ្ញ ច្បាប់ ព្រះរាជក្រឹត្យ អនុក្រឹត្យ ប្រកាស និងលិខិតបទដ្ឋានពាក់ព័ន្ធឡើយ។ បើដីកាណាមួយ ដែលផ្ទុយនឹងលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តខាងលើនេះ ដីកានោះត្រូវបានចាត់ទុកជាមោឃៈ។
- **អំណាចប្រតិបត្តិរបស់រដ្ឋបាលឃុំ សង្កាត់** រដ្ឋបាលឃុំ សង្កាត់មានសិទ្ធិអនុវត្តន៍លើសេចក្តីសម្រេចរបស់ខ្លួននៅក្នុងក្របខណ្ឌតួនាទី មុខងារ និងអំណាចរបស់ខ្លួនក្នុងរង្វង់ដែនដីដែលច្បាប់បានប្រគល់ឲ្យប៉ុណ្ណោះ ។ អំណាចនីតិប្រតិបត្តិនេះត្រូវបានធ្វើប្រតិបត្តិទៅមេឃុំ ចៅសង្កាត់ ជាអ្នកអនុវត្ត ក្នុងនាមក្រុមប្រឹក្សា ឃុំ សង្កាត់របស់ខ្លួន។

៣.៥.២. តួនាទី និងមុខងាររបស់រដ្ឋបាលឃុំ សង្កាត់

ក្នុងការចាត់ចែងកិច្ចការនានាដូចមានចែងក្នុងមាត្រា៤១ នៃច្បាប់ ស្តីពីការគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាលឃុំ សង្កាត់ រដ្ឋបាលឃុំ សង្កាត់មានតួនាទី និងភារកិច្ច ២ ប្រភេទគឺ៖

❖ តួនាទីបម្រើកិច្ចការមូលដ្ឋាន

- ធានារក្សានៅសន្តិសុខ សណ្តាប់ធ្នាប់ របៀបរៀបរយសាធារណៈ
- រៀបចំចាត់ចែងសេវាសាធារណៈចាំបាច់ និងមើលការខុសត្រូវឲ្យកិច្ចការទាំងនោះ ដំណើរការបានល្អ
- លើកទឹកចិត្តឲ្យមានការបង្កើននៅជាសុខភាព និងសុខុមាលភាពរបស់ប្រជាពលរដ្ឋ
- ជំរុញកិច្ចអភិវឌ្ឍ សេដ្ឋកិច្ច សង្គមកិច្ច និងលើកកម្ពស់ជីវភាពរស់នៅរបស់ប្រជាពលរដ្ឋ
- ការពារ ថែរក្សាបរិស្ថាន ធនធានធម្មជាតិ វប្បធម៌ បេតិកភណ្ឌជាតិ
- សម្របសម្រួលទស្សនៈរបស់ប្រជាពលរដ្ឋ ដើម្បីឱ្យមានការយោគយល់អាជ្ញាស្រ័យគ្នាទៅវិញទៅមក
- បំពេញកិច្ចការទូទៅ ដើម្បីឆ្លើយតបសេចក្តីត្រូវការប្រជាពលរដ្ឋ

❖ តួនាទីជាភ្នាក់ងារតំណាងរដ្ឋ

រដ្ឋបាលឃុំ សង្កាត់ មានភារកិច្ចអនុវត្តន៍ទៅតាមច្បាប់ ព្រះរាជក្រឹត្យ អនុក្រឹត្យ ប្រកាស និង លិខិតបទដ្ឋានពាក់ព័ន្ធ ។ ក្នុងករណីនេះ អាជ្ញាធរអាចធ្វើប្រតិកម្មអំណាចដល់ឃុំ សង្កាត់ ដោយភ្ជាប់ជាមួយនូវការបង្កើនសមត្ថភាព និងផ្គត់ផ្គង់មធ្យោបាយ សម្ភារៈ ថវិកាសម្រាប់អនុវត្ត ន៍ ។ ប្រតិកម្មនេះ ត្រូវផ្តល់ចំពោះតែសមូហភាពរបស់ក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់តែប៉ុណ្ណោះ ។ ឧទាហរណ៍ ៖ ការចុះបញ្ជីអត្រានុកូលដ្ឋាន និងការចុះឈ្មោះអ្នកបោះឆ្នោតនៅឃុំ សង្កាត់ ។

៣.៥.៣. ព្រំដែននៃអំណាច

ក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់មានអំណាចបញ្ញត្តិ និងអំណាចប្រតិបត្តិ។ ទោះបីយ៉ាងនេះក្តី ការ បំពេញការងាររបស់ខ្លួន រដ្ឋបាលឃុំ សង្កាត់ត្រូវស្ថិតនៅក្នុងខ្សែបណ្តាញនៃអំណាចនីតិប្រតិបត្តិរបស់រ ដ្ឋ។ រដ្ឋបាលឃុំ សង្កាត់អាចធ្វើសកម្មភាពបានតែនៅក្នុងក្របខ័ណ្ឌអំណាច តួនាទី និងមុខងារដែល ច្បាប់បានប្រគល់ឲ្យប៉ុណ្ណោះ និងមិនអាចធ្វើសកម្មភាពណាមួយផ្ទុយនឹងគោលការណ៍ និងបទបញ្ញត្តិ ដែលច្បាប់បានកំណត់នៅក្នុងរដ្ឋធម្មនុញ្ញ ច្បាប់ ព្រះរាជក្រឹត្យ អនុក្រឹត្យ ប្រកាស និងលិខិតបទដ្ឋានគតិ យុត្តនានានោះឡើយ (មាត្រា៥ នៃច្បាប់ស្តីពីការគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាលឃុំ សង្កាត់) ។

យោងតាមមាត្រា៤៥ នៃច្បាប់ ស្តីពីការគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាលឃុំ សង្កាត់ រដ្ឋបាលឃុំ សង្កាត់គ្មាន អំណាចសម្រេចលើវិស័យមួយចំនួនដូចខាងក្រោម៖

- ព្រៃឈើ
- ប្រៃសណីយ៍ និងទូរគមនាគមន៍
- ការពារជាតិ
- សន្តិសុខជាតិ
- រូបិយវត្ថុ
- នយោបាយក្រៅប្រទេស
- គោលនយោបាយសារពើពន្ធ
- វិស័យផ្សេងទៀតដែលមានចែងក្នុងច្បាប់ និងលិខិតបទដ្ឋានពាក់ព័ន្ធ។

៣.៦. កិច្ចការរដ្ឋបាលឃុំ សង្កាត់

កិច្ចការរដ្ឋបាលឃុំ សង្កាត់ មានដូចជា លិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្ត លិខិតរដ្ឋបាល ការគ្រប់គ្រង បុគ្គលិក ការគ្រប់គ្រងឯកសារ ការគ្រប់គ្រងសម្ភារៈបរិក្ខារ និងការរៀបចំកិច្ចប្រជុំជាដើម ។

៣.៦.១. លិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តរូប សង្កាត់

លិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តរូបសរដ្ឋបាលឃុំ សង្កាត់ គឺជាលិខិតដែលកំណត់នូវវិធាន បទបញ្ញត្តិ បទបញ្ជាឬគោលការណ៍នានាសម្រាប់ការគ្រប់គ្រង ការតាក់តែង ការបង្កើតឡើងនូវយន្តការ និងការណែនាំអនុវត្តន៍កិច្ចការនានា ។ ប្រភេទលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តរូបសរដ្ឋបាលឃុំ សង្កាត់មានដូចជា ៖

❖ ដីកាឃុំ សង្កាត់

ដីកាឃុំ សង្កាត់ គឺជាលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តដែលកំណត់នូវបទបញ្ញត្តិទាំងឡាយដែលរដ្ឋបាលឃុំ សង្កាត់បង្កើតឡើង សំដៅបម្រើប្រជាពលរដ្ឋទូទៅក្នុងឃុំ សង្កាត់ដោយស្មើភាព មិនរើសអើង និងសម្រាប់គ្រប់គ្រងកិច្ចការនានាក្នុងក្របខណ្ឌគ្នានាទី មុខងារ និងអំណាចអនុវត្តន៍ក្នុងរង្វង់ដែនដីរបស់ខ្លួន ។

ដីកាឃុំ សង្កាត់មិនត្រូវផ្ទុយនឹងច្បាប់ឡើយ ឬលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តនានារបស់រដ្ឋឡើយ ។ ដីកាឃុំ សង្កាត់ត្រូវចុះហត្ថលេខាដោយមេឃុំ ឬចៅសង្កាត់ តាមការសម្រេចចិត្តរបស់អង្គប្រជុំក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ដែលមានចំនួនលើសពីពាក់កណ្តាលនៃសមាជិកក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ទាំងមូល ។

❖ សេចក្តីសម្រេចឃុំ សង្កាត់

សេចក្តីសម្រេចឃុំ សង្កាត់ គឺជាលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តដែលបង្កើតឡើង ដើម្បីអនុវត្តដីការរបស់ខ្លួន ឬលិខិតបទដ្ឋាននានារបស់រដ្ឋ ដែលចែងអំពីការបង្កើត ការតែងតាំង ការរៀបចំ ឬការគ្រប់គ្រងកិច្ចការនានាក្នុងក្របខណ្ឌគ្នានាទី មុខងារ និងអំណាចអនុវត្តក្នុងរង្វង់ដែនសមត្ថកិច្ចរបស់ខ្លួន ។

សេចក្តីសម្រេចមានលក្ខណៈប្រហាក់ប្រហែលនឹងដីកាឃុំ សង្កាត់ ប៉ុន្តែមានថានានុក្រមទាបជាង ដីកា និងខ្ពស់ជាងលិខិតរដ្ឋបាលសាមញ្ញធម្មតាផ្សេងៗទៀតក្នុងឃុំ សង្កាត់ ។ សេចក្តីសម្រេចឃុំ សង្កាត់មិនត្រូវផ្ទុយនឹងច្បាប់ ឬលិខិតបទដ្ឋាននានារបស់រដ្ឋ និងដីការរបស់ខ្លួនឡើយ ។ សេចក្តីឃុំសង្កាត់ត្រូវចុះហត្ថលេខាដោយ មេឃុំ ឬ ចៅសង្កាត់តាមការសម្រេចរបស់អង្គប្រជុំក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ដែលមានចំនួនលើសពីពាក់កណ្តាលនៃសមាជិកក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ទាំងមូល។

ករណីមានប្រធានសក្តិ និង បន្ទាន់បំផុតដែរមិនអាចកោះប្រជុំក្រុមប្រឹក្សាឃុំសង្កាត់បាន មេឃុំ ចៅសង្កាត់អាចចេញសេចក្តីសម្រេចដើម្បីដោះស្រាយស្ថានភាពបន្ទាន់នោះ។ សេចក្តីសម្រេចនេះត្រូវបានដាក់ចេញកិច្ចប្រជុំក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់នៅកិច្ចប្រជុំបន្ទាប់ ដើម្បីពិនិត្យឡើងវិញអំពីភាពមិនត្រឹមត្រូវតាមច្បាប់។

៣.៦.២. លិខិតរដ្ឋបាលឃុំ សង្កាត់

លិខិតរដ្ឋបាលគឺជាលិខិតដែលរៀបចំតាក់តែងឡើងដោយលាយលក្ខណ៍អក្សរសម្រាប់ជាមធ្យោបាយ ទំនាក់ទំនងផ្លូវការរបស់រដ្ឋបាលឃុំ សង្កាត់ជាមួយស្ថាប័ន អង្គភាព និងបុគ្គលនានា ក្នុងគោលបំណងជូនព័ត៌មាន អញ្ជើញ រាយការណ៍ ផ្សព្វផ្សាយ ឆ្លើយតប ឬចាត់តាំងបុគ្គលណាមួយឲ្យទៅបំពេញបេសកកម្ម ។

លិខិតរដ្ឋបាលឃុំ សង្កាត់ដែលប្រើប្រាស់ជាផ្លូវការរួមមាន៖

- ❖ **លិខិតស្នើ** គឺជាលិខិតដែលឃុំ សង្កាត់រៀបចំឡើង ដើម្បីបង្ហាញពីគោលបំណង និងមូលហេតុតម្រូវការ ជាក់លាក់ណាមួយដែលខ្លួនថ្លែងរូបវន្តបុគ្គល នីតិបុគ្គលសាធារណៈ ឯកជន ក្រសួង ស្ថាប័នអង្គការ ឬ សង្គមស៊ីវិលដែលអាចសម្រេច ឬដោះស្រាយចំពោះការស្នើសុំនោះ។
- ❖ **សេចក្តីជូនដំណឹង** គឺជាលិខិតដែលឃុំ សង្កាត់រៀបចំឡើងដើម្បីធ្វើការទំនាក់ទំនងជាមួយ បុគ្គល ក្រសួង ស្ថាប័ន អង្គការសង្គមស៊ីវិលមានខ្លឹមសារជាការឆ្លើយបំភ្លឺចំពោះបញ្ហា ឬជាការ ឆ្លើយតបចំពោះករណី ជូនដំណឹងឲ្យសាធារណៈបានដឹងព័ត៌មានទាំងឡាយដែលឃុំ សង្កាត់ ត្រូវផ្សព្វផ្សាយ។
- ❖ **លិខិតអញ្ជើញ** គឺជាលិខិតដែលឃុំ សង្កាត់រៀបចំឡើង ដើម្បីអញ្ជើញបុគ្គល តំណាងក្រសួង ឬ ស្ថាប័នអង្គភាពសង្គមស៊ីវិលឲ្យចូលរួមក្នុងបេសកកម្មរបស់ឃុំ សង្កាត់ ចំពោះកិច្ចការដែលពាក់ ព័ន្ធបុគ្គល ឬអង្គភាពទាំងនោះ ដោយមានបញ្ជាក់ឈ្មោះ និងឋានៈ (អ្នកដែលត្រូវអញ្ជើញ) ទី កន្លែងប្រជុំ ឬប្រារព្ធ កាលបរិច្ឆេទកម្មវិធី ឬរបៀបវារៈប្រជុំ (និងអាចមានឯកសារពាក់ព័ន្ធនឹង ការប្រជុំភ្ជាប់ជាមួយ)។
- ❖ **លិខិតបញ្ជាបេសកកម្ម** ជាលិខិតដែលឃុំ សង្កាត់រៀបចំឡើងដើម្បីចាត់តាំងមន្ត្រីបុគ្គលិកឃុំ សង្កាត់ចូលរួមក្នុងសកម្មភាពនានានៅឃុំ សង្កាត់ ។ លិខិតនេះភ្ជាប់ជាមួយទិដ្ឋាការពេលធ្វើ ដំណើរ ។ ទិដ្ឋាការធ្វើដំណើរ ជាលិខិតរដ្ឋបាលមួយប្រភេទសម្រាប់ឲ្យអ្នកមានភារៈកិច្ចទៅ បំពេញបេសកកម្ម យកទៅចុះទិដ្ឋាការនៅទីកន្លែង កាលបរិច្ឆេទ មធ្យោបាយធ្វើដំណើរ និង ហត្ថលេខារបស់អង្គភាពដែលមានសមត្ថកិច្ចដែលបានអនុញ្ញាត និងអង្គភាពដែលទទួលបានដឹង ពីការចេញដំណើរ និងការមកដល់ពីដំណាក់កាលមួយទៅដំណាក់កាលមួយទៀត ។ នៅពេលត្រឡប់ មកវិញ ត្រូវធ្វើរបាយការណ៍ ឬរាយការណ៍ជូនមេឃុំ ចៅសង្កាត់ ឬក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ឲ្យបាន ជ្រាបអំពីលទ្ធផល និងបញ្ហាសំខាន់ៗដែលខ្លួនបានទៅចូលរួម ។
- ❖ **របាយការណ៍** ជាសេចក្តីរាយការណ៍អំពីសកម្មភាព ដំណើរការ និងលទ្ធផលការងាររបស់ឃុំ សង្កាត់ ឬបុគ្គលិកណាម្នាក់ ឬមួយក្រុមដែលរដ្ឋបាលឃុំ សង្កាត់បានបំពេញឬឃុំ សង្កាត់បាន ចាត់តាំងឲ្យបំពេញ ដើម្បីរាយការណ៍ជូនថ្នាក់ដឹកនាំ និងអង្គភាពដែលពាក់ព័ន្ធ ។
- ❖ **កំណត់ហេតុ** ជាការកត់ត្រា ស្រង់មតិយោបល់ សេចក្តីសម្រេច និងការឯកភាពលើសកម្មភាព ដែលត្រូវអនុវត្តន៍ពីគ្រប់សមាជិកអង្គប្រជុំ និងការសម្រេចរបស់អង្គប្រជុំ ឬការកត់ត្រារាល់ហេតុ

ការណ៍ណាមួយដែលបានកើតឡើងជាក់ស្តែង ដើម្បីរក្សាទុកជាសក្ខីភាពនៅពេលដែលមាន តម្រូវការ ។

- ❖ **លិខិតផ្ទេរសិទ្ធិ** ជាលិខិតរបស់មេឃុំ ឬចៅសង្កាត់ប្រកាសជាលាយលក្ខណ៍អក្សរប្រគល់សិទ្ធិ ឲ្យទៅ ជំទប់ ឬចៅសង្កាត់រងតាមឋានានុក្រម ដើម្បីធ្វើជាមេឃុំ ឬចៅសង្កាត់ស្តីទីក្នុងកំឡុង ពេលដែលមេឃុំ ចៅសង្កាត់អវត្តមាន ។
- ❖ **ដីកាអម** ជាឯកសាររដ្ឋបាលដែលមេឃុំ ចៅសង្កាត់រៀបចំឡើងផ្ញើអមភ្ជាប់ជាមួយសំណុំលិខិត ដែលត្រូវផ្ញើចេញទៅឲ្យអង្គភាព ក្រសួង ស្ថាប័នណាមួយដោយមានការកត់ត្រាលេខៈ និង ចំនួនលិខិត(ឯកសារ) លើដីកាអមនោះ ។ ឃុំ សង្កាត់ប្រើដីកាអម ដើម្បីជៀសវាងការបាត់បង់ ឯកសារដែលរដ្ឋបាលឃុំ សង្កាត់បានផ្ញើចេញ ។

៣.៧. ការគ្រប់គ្រងបុគ្គលិក ឯកសារ និងសម្ភារបរិក្ខារឃុំ សង្កាត់

៣.៧.១. ការគ្រប់គ្រងបុគ្គលិក

របាលឃុំ សង្កាត់មានបុគ្គលិកពីរប្រភេទ គឺស្មៀនដែលរដ្ឋាភិបាលបានបញ្ជូនឲ្យមកដើម្បីធ្វើការ នៅក្នុងឃុំ សង្កាត់ និងបុគ្គលិករបស់ឃុំ សង្កាត់ផ្ទាល់ ។ ស្មៀនឃុំគ្មានសិទ្ធិគ្រប់គ្រងលើបុគ្គលិកឃុំ សង្កាត់ផ្ទាល់នោះទេ ។ ក្នុងករណីដែលក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ និងស្មៀនមានភាពមិនចុះសម្រុងគ្នា ក្រុម ប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់មានសិទ្ធិស្នើសុំផ្លាស់ប្តូរស្មៀន ហើយក្រសួងមហាផ្ទៃត្រូវឆ្លើយតបជាវិជ្ជមានចំពោះការ ស្នើសុំនេះ ។ ដូច្នេះការរៀបចំបែបនេះធ្វើឲ្យមានគុណភាពអំណាចរវាងក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់និងស្មៀន ឃុំ ក្នុងការងាររដ្ឋបាលប្រចាំថ្ងៃ និងការធ្វើសេចក្តីសម្រេចនានា ។

ក្របខណ្ឌច្បាប់ មិនបានចែងលំអិតអំពីប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងបុគ្គលិករបស់ក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ទេ ច្បាប់ គ្រាន់តែបញ្ជាក់ថាក្រុមប្រឹក្សាអាចជួលបុគ្គលិកខ្លួនផ្ទាល់ ស្ថិតក្នុងការចាត់សព្វថ្ងៃនេះក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់អាចជួលគណនេយ្យករឲ្យជួយគ្រប់គ្រងចំណូលដែលឃុំរកបាន ។

៣.៧.២. ការគ្រប់គ្រងឯកសារ

ការគ្រប់គ្រងឯកសារ ជាការរៀបចំទុកដាក់ និងរក្សាឯកសារទាំងឡាយតាមប្រព័ន្ធមួយដែល មានសណ្តាប់ធ្នាប់ និងមានសុវត្ថិភាព ។

ការគ្រប់គ្រងឯកសារឃុំ សង្កាត់ផ្តល់ផលប្រយោជន៍មួយចំនួនដូចជា៖

- ងាយស្រួលក្នុងការស្វែងរកព័ត៌មាន និងទិន្នន័យសម្រាប់ដឹកនាំនៅក្នុងការពិភាក្សា និងការធ្វើ សេចក្តីសម្រេច
- ជួយបន្តនិរន្តរភាពព័ត៌មានពេលមានអ្នកមកកាន់ការងារថ្មី និងអ្នកផ្លាស់ចេញ
- ផ្តល់នូវភស្តុតាងជាក់លាក់ពីកិច្ចការ ឬព្រឹត្តិការណ៍ដែលកើតមករួចហើយ
- បង្កើនប្រសិទ្ធភាព និងសន្សំពេលវេលាដល់ការងាររដ្ឋបាលឃុំ សង្កាត់ ។

៣.៧.៣. ការគ្រប់គ្រងសម្ភារបរិក្ខារ

គ្រប់សម្ភារបរិក្ខារឃុំ សង្កាត់ត្រូវចុះបញ្ជីឲ្យបានត្រឹមត្រូវ ។ ចំពោះបញ្ជីគ្រប់គ្រងសម្ភារបរិក្ខារនេះ ត្រូវទុកឲ្យបានល្អ ប្រកបដោយសុវត្ថិភាព និងធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពជាប្រចាំ ។ គ្រប់សម្ភារបរិក្ខារឃុំ សង្កាត់ ដែលកាត់ចេញពីបញ្ជីត្រូវធ្វើឡើងស្របតាមនីតិវិធី និងត្រូវសម្រេចដោយអង្គក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ ។

៣.៧.៤. ការរៀបចំកិច្ចប្រជុំក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់

៣.៧.៤.១. លិខិតអញ្ជើញ

មេឃុំ ចៅសង្កាត់ត្រូវធានាថា លិខិតអញ្ជើញត្រូវបានរៀបចំ និងផ្ញើជូនដល់អ្នកត្រូវបានចូលរួម កិច្ចប្រជុំគ្រប់គ្នាទាំងអស់ឲ្យបានមុនពេលប្រជុំ ។
លិខិតអញ្ជើញត្រូវតែបញ្ជាក់ឲ្យបានច្បាស់លាស់អំពី ពេលវេលា ទីកន្លែង និងបញ្ហាសំខាន់ដែលត្រូវ ពិភាក្សា ឬជំរាបនៅពេលប្រជុំ និងឯកសារពាក់ព័ន្ធត្រូវភ្ជាប់ជាមួយលិខិតអញ្ជើញ ។

៣.៧.៤.២. ការបង្កើតរបៀបវារៈប្រជុំ

គ្រប់ប្រជុំទាំងអស់ត្រូវមានវារៈ ហើយត្រូវផ្ញើជូនអ្នកដែលចូលរួមជាមុន ។ ជាការប្រសើរដល់អ្នក ចូលរួមមានឱកាសចូលរួមក្នុងការរៀបរៀបវារៈ ។

- ចំណុចមួយចំនួនដែលគួរតែយកមកក្នុងការបង្កើតរបៀបវារៈមានដូចខាងក្រោម៖
- ការងារដែលត្រូវពិភាក្សា និងសម្រេច
 - ព័ត៌មានដែលត្រូវជំរាប
 - ពេលវេលាសម្រាប់កិច្ចប្រជុំ ។

សមាជិកក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ច្រើនជាងមួយភាគបីអាចបន្ថែមប្រធានបទផ្សេងទៀតដែលស្ថិត នៅក្នុងអំណាច និងមុខងាររបស់ក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ ដើម្បីដាក់ក្នុងរបៀបវារៈនៃកិច្ចប្រជុំក្រុមប្រឹក្សា ឃុំ សង្កាត់ ។

៣.៧.៤.៣. ការផ្សព្វផ្សាយអំពីកិច្ចប្រជុំដល់សាធារណៈជន

កាលបរិច្ឆេទ និងទីកន្លែងនៃកិច្ចប្រជុំ ត្រូវផ្សព្វផ្សាយជាសាធារណៈដោយបិទផ្សាយនៅលើក្តារ ខៀនព័ត៌មានឃុំ សង្កាត់ និងនៅទីកន្លែងសាធារណៈក្នុងភូមិទាំងអស់ និងមធ្យោបាយផ្សព្វផ្សាយសម ស្របដែលមាននៅមូលដ្ឋានរបស់ក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ ។

ជំពូកទី៤៖ លទ្ធផលនៃការស្រាវជ្រាវ

១. ប្រភេទឃុំច្រស

ឃុំច្រស គឺជាឃុំមួយដែលស្ថិតនៅក្នុងស្រុកមេសាង ខេត្តព្រៃវែង ។ បើតាមការរៀបរាប់របស់មេឃុំនិងចាស់ព្រឹទ្ធាចារ្យក្នុងឃុំបានមានប្រសាសន៍ថា កាលដំបូងឡើយមានដើមច្រសធំមួយដើម ដុះនៅចំកណ្តាលឃុំ។ ប្រជាជននៅទីនោះ តែងតែគោរពបូជា ដើម្បីសុំសេចក្តីសុខសេចក្តីចម្រើន និងការពារពីគ្រោះចង្រៃផ្សេងៗ។ បន្ទាប់ពីការគោរពបូជាដើមច្រស ធ្វើឲ្យប្រជាជនទទួលសេចក្តីសុខចម្រើនពិតប្រាកដមែន ទើបពួកគេជឿថាដើមច្រសមានរុក្ខទេវតានៅថែរក្សា។ ដូច្នេះហើយបានគេដាក់ឈ្មោះថា ឃុំច្រស តាំងពីពេលនោះមកដល់បច្ចុប្បន្ន និងបានសាងសង់សាលាឃុំនៅក្បែរដើមច្រសនោះទៀតផង ។

រូបភាព៖ សាលាឃុំច្រស ២០២៤

រូបភាព៖ ដើមច្រស ២០២៤

១.២. ស្ថានភាពភូមិសាស្ត្រ និងប្រជាសាស្ត្រ

❖ ស្ថានភាពភូមិសាស្ត្រ

ឃុំច្រស មានទីតាំងស្ថិតនៅស្រុកមេសាង ខេត្តព្រៃវែង មានផ្ទៃដី៣,០៦៣ហិកតា មានព្រំប្រទល់៖

- ខាងកើត ទល់នឹងឃុំសម្បត្តិ ស្រុកមេសាង
- ខាងលិច ទល់នឹងឃុំជីផុច ស្រុកស្វាយជ្រំ ខេត្តស្វាយរៀង
- ខាងត្បូង ទល់នឹងឃុំព្រៃរំដេង
- ខាងជើង ទល់នឹងឃុំព្រៃទទឹង ។

ឃុំច្រេសមានចំនួន១៩ ភូមិដូចជា៖ ភូមិអង្គព្រះ ភូមិអណ្តូងត្រាច ភូមិចំបក់ជ្រំ ភូមិត្រពាំងស្គន់ ភូមិអណ្តូងតាសែន ភូមិច្រេស ភូមិក្រសាំងលៃ ភូមិព្រេច ភូមិទំព័រស្តេច ភូមិចំនួនគ្រឹស្នា ភូមិព្រហ្មារ ភូមិបឹង ភូមិមានជ័យ ភូមិបឹងអន្លង់ ភូមិពោន ភូមិទួលតារី ភូមិព្រៃសង្គម ភូមិព្រៃកា ភូមិត្រោក។

❖ ស្ថានភាពប្រជាសាស្ត្រ

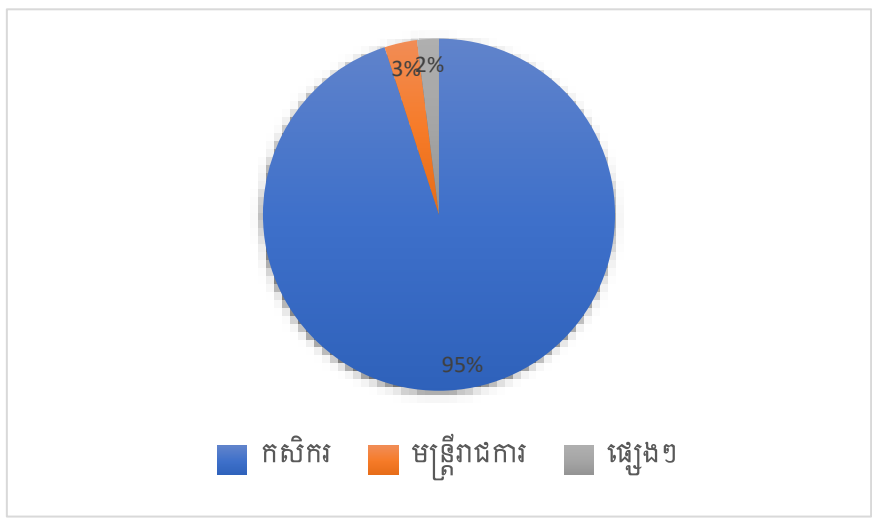
- ចំនួនគ្រួសារ ៤,៣០១ គ្រួសារ
- ប្រជាជនសរុបនាក់១៨,០៦៩ នាក់ ក្នុងនោះមានស្រី៩,១៩៥ នាក់
- អាយុ១៨ ឆ្នាំឡើងមានចំនួន៩,៨៤១នាក់ក្នុងនោះស្រី៧១៦ នាក់
- បានចុះឈ្មោះបោះឆ្នោតមានចំនួនសរុប ៩,៧២៨ នាក់ ។

១.៣. ស្ថានភាពសេដ្ឋកិច្ច

ប្រជាពលរដ្ឋឃុំច្រេសចំនួន ៩៥% ប្រកបមុខរបរកសិកម្ម ៣% ជាមន្ត្រីរាជការ និងមុខរបរផ្សេងៗទៀត ២% ។ សម្រាប់ដំណាំស្រូវគឺធ្វើបាន ៣ដងក្នុង១ឆ្នាំ ហើយបន្ទាប់ពីប្រមូលផលស្រូវរួច កសិករមួយចំនួន បានឆ្លៀតដាំដំណាំផ្សេងៗ ដើម្បីដោះស្រាយជីវភាព ។ ដោយការប្រើប្រាស់ទឹកពីប្រព័ន្ធធារាសាស្ត្រ និង អណ្តូង ។ ក្រៅពីការងារស្រែចម្ការ ប្រជាជននៅទីនោះបានចិញ្ចឹមសត្វ លក់ដូរទំនិញផងដែរ ។ ហើយក្នុងនោះក៏មានប្រជាជនចំណាកស្រុកចំនួន ១,៨៥៥នាក់ ស្រីចំនួន ៩៧៤ នាក់ ភាគច្រើនពួកគាត់ទៅធ្វើពលករនៅប្រទេសថៃនិង មួយចំនួនទៀតចំណាកស្រុកមកទីក្រុងភ្នំពេញ ។

ដូច្នេះតាមការរៀបរាប់ពីសំណាក់អាជ្ញាធរដែនដីនិងការមើលឃើញជាក់ស្តែងគឺជាឃើញថា កម្រិតជីវភាពរបស់ប្រជាជននៅឃុំច្រេសគឺជាមានស្ថានភាពមធ្យម។ ហើយកម្រិតភាពក្រីក្រគឺបានកាត់បន្ថយមកសល់ត្រឹមតែ៣០% ប៉ុណ្ណោះ ។

ក្រាហ្វិកទី១៖ មុខរបរប្រជាជននៅឃុំច្រេស

២. ការរៀបចំ និងការប្រព្រឹត្តទៅរបស់រដ្ឋបាលឃុំប្រេស

បច្ចុប្បន្នឃុំប្រេសដែលស្ថិតក្នុងស្រុកមេសាង ខេត្តព្រៃវែង បានអនុវត្តនូវគោលនយោបាយវិមជ្ឈការ ។ តាមរយៈការគ្រប់គ្រងតាមបែបវិមជ្ឈការ ធ្វើឲ្យឃុំប្រេសមានភាពម្ចាស់ការលើមុខងារសិទ្ធិអំណាច និងធនធាន ការទទួលខុសត្រូវ ដើម្បីឆ្លើយតបនឹងសេចក្តីត្រូវការរបស់មូលដ្ឋាន ។ ដោយរហូតពេលនេះ ការបោះឆ្នោតជ្រើសរើសក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់នៅតាមឃុំ សង្កាត់នីមួយៗនៅទូទាំងប្រទេសបានរៀបចំឡើងចំនួន ៥លើក ស្របតាមការកំណត់នៃច្បាប់ ស្តីពីការជ្រើសរើសក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ដោយលើកចុងក្រោយត្រូវបានធ្វើឡើងនៅថ្ងៃទី៥ ខែមិថុនា ឆ្នាំ ២០២២ និងមានសមាជិកក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ទូទាំងប្រទេសសរុបមានចំនួន ១១,៦២២រូប (ស្រី ២,៥៦២រូប) ត្រូវបានប្រកាសទទួលស្គាល់ និងបានចូលកាន់តំណែងនៅតាមឃុំ សង្កាត់ដែលសាមីខ្លួនបានឈរឈ្មោះនិងត្រូវទទួលបានជោគជ័យនៅក្នុងការបោះឆ្នោត។ បន្ទាប់ការបោះឆ្នោតហើយឃុំប្រេសបានរកឃើញនូវក្រុមប្រឹក្សាថ្មីមានចំនួន ១១ រូប ។

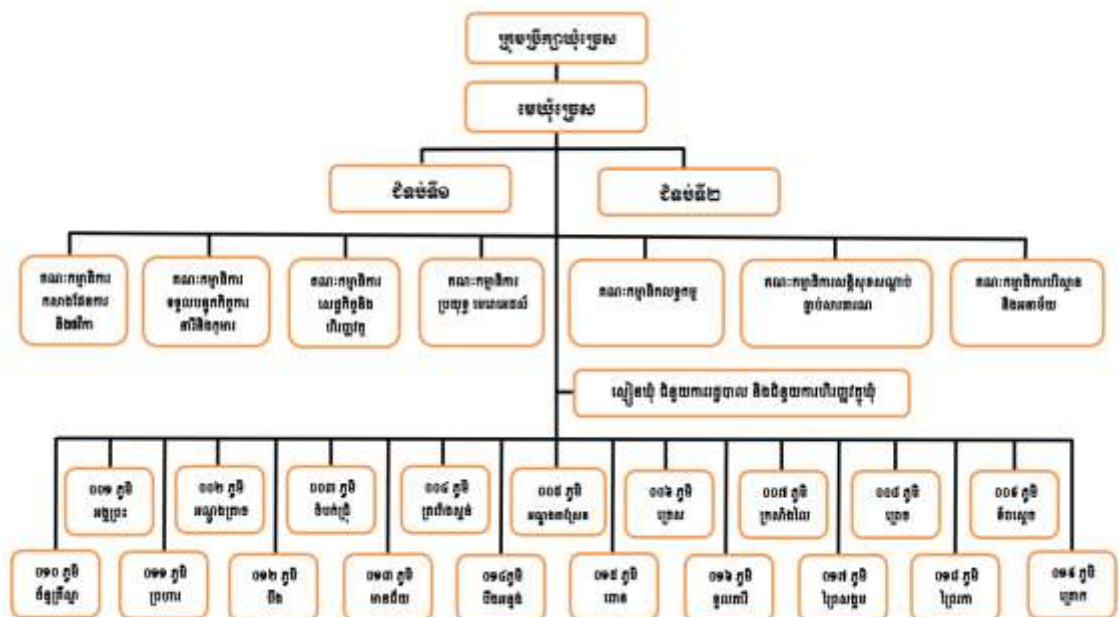
❖ សមាសភាពក្រុមប្រឹក្សាឃុំប្រេសរួមមានជាអាទិ៍៖

១. លោក	សន ឈឿន	មេឃុំនិងប្រធានក្រុមប្រឹក្សាឃុំ
២. លោក	ខេវ ឃន	ជំទប់ទី១
៣. លោក	ហ៊ុន ឆារ	ជំទប់ទី២
៤. លោក	ទ្រី ម៉ឺន	ក្រុមប្រឹក្សា
៥. លោកស្រី	ឃៀន សាវ៉ាត់	ក្រុមប្រឹក្សា
៦. លោក	សាយ ហ៊ុត	ក្រុមប្រឹក្សា
៧. លោក	ផាត រិទ្ធី	ក្រុមប្រឹក្សា
៨. លោកស្រី	វ៉ាយ សារី	ក្រុមប្រឹក្សា
៩. លោក	រស់ សាឡាត់	ក្រុមប្រឹក្សា
១០. លោក	ក្រយ ឃឿន	ក្រុមប្រឹក្សា
១១. លោក	សែ សំណាង	ក្រុមប្រឹក្សា ។

ព្រមទាំងមានស្មៀនឃុំ ០១រូប គឺលោក **បុន ពិសី** ។ ក្នុងចំណោមសមាជិកក្រុមប្រឹក្សាឃុំច្រសទាំង១១ រូប មាន ០៧រូបមកពីគណបក្សប្រជាជន និងមកពីគណបក្សក្លើងទៀន ០៤ រូប ។ ក្រុមប្រឹក្សាឃុំច្រសអាណត្តិទី៥ បានបង្កើតគណៈកម្មាធិការចំនួន ៧គឺ៖

- គណៈកម្មាធិការសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ
- គណៈកម្មាធិការសន្តិសុខសណ្តាប់ធ្នាប់សាធារណៈ
- គណៈកម្មាធិការទទួលបន្ទុកកិច្ចការនារី និងកុមារ
- គណៈកម្មាធិការលទ្ធកម្ម
- គណៈកម្មាធិការកសាងផែនការ និងថវិកា
- គណៈកម្មាធិការប្រយុទ្ធប្រឆាំង មេរោគអេដស៍
- គណៈកម្មាធិការបរិស្ថាន និងអនាម័យ ។

រចនាសម្ព័ន្ធឃុំច្រស ស្រុកមេសាង ខេត្ត ព្រៃវែង

សម្រាប់ការចូលកាន់តំណែង និងការអនុវត្តតួនាទីក្នុងរចនាសម្ព័ន្ធខាងលើ បានធ្វើឡើងស្របតាមបទបញ្ជាផ្ទៃក្នុង សេចក្តីសម្រេច ប្រកាស សារាចរ ដីការ ដើម្បីឱ្យការគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាលឃុំ មានប្រសិទ្ធភាព និងមានការអភិវឌ្ឍ សម្រាប់បម្រើផលប្រយោជន៍ជាតិ ។

២.១. គណៈកម្មាធិការកសាងផែនការ និងថវិកា

គណៈកម្មាធិការកសាងផែនការ និងថវិកា មានសមាសភាព ៥រូបប្រធាន៖

១. លោក	សន ឈឿន	មេឃុំ	ជាប្រធាន
២. លោក	ខៅ យន	ជំទប់ទី១	ជាអនុប្រធាន
៣. លោក	សាយ ហ៊ុត	ក្រុមប្រឹក្សា	ជាសមាជិក
៤. លោក	សែ សំណាង	ក្រុមប្រឹក្សា	ជាសមាជិក
៥. លោក	បុន ពិសី	ស្មៀនឃុំ	ជាលេខាធិការ ។

គណៈកម្មាធិការនេះ ទទួលទទួលខុសត្រូវ ជួយមេឃុំក្នុងការរៀបចំផែនការអភិវឌ្ឍ កម្មវិធីវិនិយោគ និងរៀបចំថវិកាប្រចាំឆ្នាំរបស់ឃុំតាមអភិក្រម ដោយមានការចូលរួមពីអ្នកពាក់ព័ន្ធទាំងអស់ ។

២.២. គណៈកម្មាធិការលទ្ធកម្ម

គណៈកម្មាធិការលទ្ធកម្ម មានសមាសភាព ៤រូបប្រធាន៖

១. លោក	សន ឈឿន	មេឃុំ	ជាប្រធាន
២. លោក	ផាត រិទ្ធី	ក្រុមប្រឹក្សា	ជាសមាជិក
៣. លោកស្រី	ឈឿន សាម៉ាត	ក្រុមប្រឹក្សា	ជាសមាជិក
៤. លោក	បុន ពិសី	ស្មៀនឃុំ	ជាលេខាធិការ ។

❖ គណៈកម្មាធិការលទ្ធកម្មមានតួនាទីដូចខាងក្រោម៖

- អនុវត្តកិច្ចដំណើរការដេញថ្លៃ ទៅតាមនីតិវិធីដែលបានកំណត់ ធ្វើការត្រួតពិនិត្យ វាយតម្លៃសំណើដេញថ្លៃ ឯកសារពាក់ព័ន្ធដែលបានដាក់ដោយអ្នកដេញថ្លៃ និងផ្តល់អនុសាសន៍ដល់មេឃុំអ្នកដែលឈ្នះក្នុងការដេញថ្លៃ ។

ចំពោះគម្រោងលទ្ធកម្មរបស់ឃុំ មានការដេញថ្លៃពីក្រុមហ៊ុនឯកជន ដើម្បីធ្វើការសាងសង់ទៅលើគម្រោងដូចជា(ស្ពាន ផ្លូវថ្នល់ សូឡា)...។

២.៣. គណៈកម្មាធិការទទួលបន្ទុកស្ត្រី និងកុមារ

គណៈកម្មាធិការទទួលបន្ទុកស្ត្រីនិងកុមារ មានសមាសភាព ៤រូបប្រធាន៖

១. លោក	សន ឈឿន	មេឃុំ	ជាប្រធាន

- ២. លោកស្រី **វ៉ាយ សាវី** ក្រុមប្រឹក្សា ជាអនុប្រធាន
- ៣. លោកស្រី **ឃៀន សាវ៉ាត់** ក្រុមប្រឹក្សា ជាសមាជិក
- ៤. លោក **មុន ពិសី** ស្មៀនឃុំ ជាលេខាធិការ

❖ គណៈកម្មាធិការទទួលបន្ទុកស្ត្រី និងកុមារមានតួនាទីភារកិច្ចដូចខាងក្រោម៖

- ការផ្តល់យោបល់ និងសម្របសម្រួលកិច្ចការរដ្ឋបាលក្នុងឃុំ អនុវត្តសកម្មភាពសេវាសង្គមទាំងអស់ដើម្បីធានា ស្ត្រី កុមារ យុវជន មនុស្សចាស់ ជនមានពិការភាព ជនជាតិដើមភាគតិច និងជនងាយរងគ្រោះផ្សេងៗទៀត ទទួលបានចំណេះដឹង ព័ត៌មាន ព្រមទាំងសេវានានាប្រកបដោយសមធម៌ សង្គម ជីវភាពរស់នៅប្រកបដោយសុវត្ថិភាព តម្លាភាព និងសេក្តីថ្លៃថ្នូរ ។
- គាំទ្រនិងលើកទឹកចិត្តដល់ស្ត្រី កុមារ យុវជន មនុស្សចាស់ ជនក្រីក្រ និងជនមានពិការភាព ជនជាតិដើមភាគតិច និងជនងាយរងគ្រោះផ្សេងៗ ឲ្យទៅទទួលសេវាសង្គមនានា ព្រមទាំងចូលរួមបង្ការ ទប់ស្កាត់ និងដោះស្រាយបញ្ហាសង្គមនានាដែលមានការយល់ដឹងជាពិសេសចំណេះដឹងថ្មីៗទាក់ទងនឹងបច្ចេកវិទ្យាសម្រាប់យុគសម័យឌីជីថលដល់ស្ត្រី កុមារ យុវជន មនុស្សចាស់ ជនក្រីក្រ និងជនមានពិការភាព ជនជាតិដើមភាគតិចនិងជនងាយរងគ្រោះផ្សេងៗទៀត ។
- កៀរគរធនធានពីស្ថាប័នផ្សេងៗ ក្នុងការចូលរួមសហការនិងគាំទ្រដល់ទ្រង់ទ្រាយការអនុវត្តសកម្មភាពសេវាសង្គមប្រកបដោយសមធម៌និងបរិយាបន្ន ។
- ធ្វើការជាមួយភ្នាក់ងារសង្គមកិច្ចនិងអង្គការសង្គមស៊ីវិលក្នុងការទប់ស្កាត់ដើម្បីធ្វើអន្តរាគមន៍ចំពោះករណីអំពើហិង្សា ការបំពានផ្លូវភេទ ការជួញដូរមនុស្ស និងការជួញដូរគ្រឿងញៀនជាដើម ។
- រៀបចំរបាយការណ៍ ស្តីពីលទ្ធផលនៃការអនុវត្តសកម្មភាពសេវាសង្គមទៅតាមការកំណត់ និងដាក់ជូនមេឃុំ ដើម្បីបញ្ជូនរបាយការណ៍ស្តីពីការអនុវត្តការងាររបស់រដ្ឋបាលឃុំ ។

២.៤. គណៈកម្មាធិការសន្តិសុខ និងសណ្តាប់ធ្នាប់សាធារណៈ

គណៈកម្មាធិការសន្តិសុខនិងសណ្តាប់ធ្នាប់សាធារណៈ មានសមាសភាព ៦រូបរួមមាន៖

- ១. លោក **សន ឈឿន** មេឃុំ ជាប្រធាន
- ២. លោក **ហ៊ុន ឆារ** ជំទប់ទី២ ជាអនុប្រធាន
- ៣. លោក **សាយ ហ៊ាត់** ក្រុមប្រឹក្សា ជាសមាជិក

៤. លោកស្រី	វ៉ាយ សាវី	ក្រុមប្រឹក្សា	ជាសមាជិក
៥. លោក	ក្វយ ឃឿន	ក្រុមប្រឹក្សា	ជាសមាជិក
៦. លោក	មុន ពិសី	ស្មៀនឃុំ	ជាលេខាធិការ ។

គណៈកម្មាធិការសន្តិសុខនិងសណ្តាប់ធ្នាប់សាធារណៈ មានតួនាទីរក្សាសន្តិសុខ និងសណ្តាប់ធ្នាប់ក្នុងឃុំទាំងមូល ។

២.៥. គណៈកម្មាធិការសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ

គណៈកម្មាធិការសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ មានសមាសភាព ៤រូបរួមមាន៖

១. លោក	សន ឈឿន	មេឃុំ	ជាប្រធាន
២. លោក	ខេវ យន	ជំទប់ទី១	ជាអនុប្រធាន
៣. លោក	ទ្រី ប៊ុន	ក្រុមប្រឹក្សា	ជាសមាជិក
៤. លោក	មុន ពិសី	ស្មៀនឃុំ	ជាលេខាធិការ ។

គណៈកម្មាធិការសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ មានតួនាទីគ្រប់គ្រងចាត់ចែងហិរញ្ញវត្ថុរបស់ឃុំ ព្រមទាំងលើកផែនការអនុវត្តសាច់ប្រាក់ទៅតាម សកម្មភាពនីមួយៗដែលបានកំណត់ជាប្រចាំស្រេច និងតាមដានត្រួតពិនិត្យសកម្មភាពផ្សេងៗ ធ្វើឲ្យមានតម្លាភាព ។

២.៦. គណៈកម្មាធិការអត្រានុកូលដ្ឋាន

គណៈកម្មាធិការអត្រានុកូលដ្ឋាន មានសមាសភាព ៥រូបរួមមាន៖

១. លោក	សន ឈឿន	មេឃុំ	ជាប្រធាន
២. លោកស្រី	ឃឿន សាម៉ាត	ក្រុមប្រឹក្សា	ជាសមាជិក
៣. លោកស្រី	វ៉ាយ សាវី	ជាក្រុមប្រឹក្សា	ជាសមាជិក
៤. លោក	មុន ពិសី	ស្មៀនឃុំ	ជាសមាជិក
៥. លោក	ឡុង ឡាវ	ជំនួយការ	ជាលេខាធិការ ។

គណៈកម្មាធិការអត្រានុកូលដ្ឋានមានតួនាទីផ្តល់និងដោះស្រាយបញ្ហាទាក់ទងនឹងសេវាសំបុត្រកំណើត អាពាហ៍ពិពាហ៍ និងលិខិតមរណៈភាព ។

២.៧. គណៈកម្មាធិការបរិស្ថាន និងអនាម័យ

គណៈកម្មាធិការបរិស្ថាននិងអនាម័យ មានសមាសភាព ៥រូបរួមមាន៖

១. លោក	សន ឈឿន	មេឃុំ	ជាប្រធាន
២. លោក	សាយ ហ៊ាន់	ក្រុមប្រឹក្សា	ជាអនុប្រធាន
៣. លោក	ផាត រិទ្ធី	ក្រុមប្រឹក្សា	ជាសមាជិក
៤. លោក	សេ សាឡាត់	ក្រុមប្រឹក្សា	ជាសមាជិក
៥. លោក	មុន ពិសី	ស្មៀនឃុំ	ជាលេខាធិការ ។

គណៈកម្មាធិការបរិស្ថាននិងអនាម័យ មានតួនាទីធ្វើការពាក់ព័ន្ធនឹងសុខភាពអនាម័យរបស់ប្រជាជនក្នុងឃុំ ។ ដោះស្រាយបញ្ហាការបំពុលបរិស្ថាន កែច្នៃរបស់ដែលមិនប្រើប្រាស់ទៅជាបស់មានប្រយោជន៍ និងផ្សព្វផ្សាយទៅកាន់ប្រជាជនឲ្យបានយល់ដឹងពីការរក្សាអនាម័យក្នុងគ្រួសារនីមួយៗ ។

២.៨. គណៈកម្មាធិការប្រយុទ្ធប្រឆាំងមេរោគអេដស៍ និងជំងឺអេដស៍

គណៈកម្មាធិការប្រយុទ្ធប្រឆាំងមេរោគអេដស៍និងជំងឺអេដស៍ មានសមាសភាព ១០រូបរួមមាន៖

១. លោក	សន ឈឿន	មេឃុំ	ជាប្រធាន
២. លោក	ខេវ ហ៊ាន់	ជំទប់ទី១	អនុប្រធាន
៣. លោកស្រី	វ៉ាយ សារី	ក្រុមប្រឹក្សា	ជាសមាជិក
៤. លោក	ផាត រិទ្ធី	ក្រុមប្រឹក្សា	ជាសមាជិក
៥. លោក	ឡឿន ភីរុន	ប្រធានមណ្ឌលសុខភាព	ជាសមាជិក
៦. លោក	យន ម៉ៅ	នាយកវិទ្យាល័យច័ន្ទគ្រីស្ដា	ជាសមាជិក
៧. លោក	វាសនា សំអុន	នាយប៉ុស្ដិ៍រដ្ឋបាលឃុំ	ជាសមាជិក
៨. លោក	ឡឿន ឆាក	ប្រធានកម្រងបឋមសិក្សាច័ន្ទគ្រីស្ដា	ជាសមាជិក
៩. លោក	មុន ពិសី	ស្មៀនឃុំ	ជាសមាជិក
១០. លោក	មេភូមិត្រប់ទាំង ១៩ភូមិ		ជាសមាជិក

គណៈកម្មាធិការប្រយុទ្ធប្រឆាំងមេរោគអេដស៍និងជំងឺអេដស៍មានតួនាទីធ្វើការសហការជាមួយអង្គការ ក្រៅរដ្ឋាភិបាល ក្នុងការផ្សព្វផ្សាយ អប់រំប្រជាពលរដ្ឋឲ្យបានយល់ដឹងពីមេរោគអេដស៍និងជំងឺអេដស៍ ដើម្បីឲ្យពួកគេការពារ និងស្វែងរកការព្យាបាលដោយមិនគេចវេស ពេលពួកគេមានផ្ទុកមេរោគអេដស៍ ។ កៀរគរជំនួយក្នុងការជួយឧបត្ថម្ភដល់គ្រួសារដែលមានជំងឺអេដស៍ ។

៣. ការអភិវឌ្ឍរបស់ឃុំច្រេស

៣.១. ផែនការអភិវឌ្ឍឃុំច្រេស

ផែនការអភិវឌ្ឍន៍ គឺមានអាណត្តិរយៈពេលប្រាំឆ្នាំ ដូចអាណត្តិក្រុមប្រឹក្សាឃុំដែរ ។ ផែនការ អភិវឌ្ឍន៍របស់ឃុំដែលត្រូវប្រើប្រាស់សម្រាប់កំណត់អំពីបញ្ហា ត្រូវការ និងយុទ្ធសាស្ត្រ ដើម្បីដោះស្រាយ រាល់បញ្ហាទាំងនោះ។ ហើយឆ្លើយតបទៅនឹងបញ្ហាដែលជាអាទិភាពរបស់ប្រជាពលរដ្ឋឲ្យតែមានប្រសិទ្ធិ ភាពខ្ពស់។ រៀងរាល់ការប្រជុំរបស់ឃុំសង្កាត់ដែលយើងធ្វើឡើងក្នុង១ខែម្តង ហើយតែងតែពិភាក្សា និង ស្វែងរកការផ្តល់យោបល់ពីសំណាក់ក្រុមប្រឹក្សាឃុំ មេភូមិ ប្រជាជននិង មន្ត្រីមូលដ្ឋានពាក់ព័ន្ធ ដើម្បី រៀបចំផែនការអភិវឌ្ឍឲ្យមានប្រសិទ្ធភាព។ ចំពោះផែនការទាំងនោះមាន ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ សន្តិសុខ ការស្វែងរកដៃគូអភិវឌ្ឍ អង្គការសង្គមស៊ីវិល ធនធានធម្មជាតិ និង បរិស្ថាន។

៣.២. ការរៀបចំផែនការអភិវឌ្ឍន៍

រដ្ឋបាលឃុំ ជារដ្ឋបាលដែលនៅជិតប្រជាពលរដ្ឋបំផុតហើយដឹងច្បាស់ពីតម្រូវការរបស់ប្រជា ពលរដ្ឋក៏ដូចជាស្ថានភាពរស់នៅក្នុងមូលដ្ឋានរបស់ប្រជាជនផងដែរ។ ដូចនេះ ការអភិវឌ្ឍន៍ក្នុងមូល ដ្ឋានឃុំច្រេស ត្រូវពឹងផ្អែកលើវិធានការ និងការរៀបចំផែនការរបស់ឃុំ។

ការរៀបចំអនុម័ត និងអនុវត្តន៍នូវផែនការអភិវឌ្ឍន៍ឃុំ ច្រេស គឺជាការកិច្ចរបស់ក្រុមប្រឹក្សាឃុំ ហើយគោលបំណងនៃការបង្កើតផែនការអភិវឌ្ឍន៍នេះដើម្បីកំណត់ទស្សនៈវិស័យកម្មវិធីនិងកិច្ចអភិវឌ្ឍ របស់ឃុំផ្ទាល់ ដើម្បីបង្កឲ្យមានការចូលរួមពីសំណាក់ប្រជាពលរដ្ឋនៅក្នុងឃុំរបស់ខ្លួនក្នុងកិច្ចការទាំងមូល។

ដើម្បីឲ្យការរៀបចំផែនការអភិវឌ្ឍន៍ឃុំសង្កាត់ប្រព្រឹត្តិទៅដោយប្រសិទ្ធភាព ក្រុមប្រឹក្សាឃុំ ច្រេស បានដាក់ចេញនូវវិធានការដូចខាងក្រោម៖

- ស្វែងរកបញ្ហាប្រឈមរបស់គម្រោង
- ទទួលយកមតិយោបល់និងសំណើរបស់ប្រជាពលរដ្ឋ
- សិក្សាទៅលើគម្រោងដែលកំពុងដំណើរការឲ្យស្របតាមផែនការរបស់ឃុំ
- ផ្តល់សេវានិងការអភិវឌ្ឍ អនុលោមទៅតាមចំណុចរបស់ខ្លួន

- ពិនិត្យ តាមដាននិងវាយតម្លៃចំពោះលទ្ធផលនៃអនុវត្តផែនការអភិវឌ្ឍ
- វាយតម្លៃអំពីកំរិតអត្ថិភាពនៃការអភិវឌ្ឍន៍ និងសកម្មភាពអភិវឌ្ឍន៍នៅឃុំរបស់ខ្លួន
- ប្រមូលផ្តុំសេចក្តីត្រូវការរបស់ឃុំ និងកំណត់អទិភាពចំពោះសេចក្តីត្រូវការទាំងនោះ ដោយផ្អែកទៅលើធនធានទាំងឡាយឃុំមាន និងធនធានដែលទទួលបាន
- ធ្វើសេចក្តីវាយការណ៍អំពីលទ្ធផលនៃការអនុវត្តផែនការអភិវឌ្ឍន៍ ឃុំជូនប្រជាពលរដ្ឋរបស់ខ្លួន។

ករណីផែនការអភិវឌ្ឍន៍ឃុំណាមួយ ដែលធ្វើឡើងមិនស្របតាមច្បាប់នោះទេ រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងមហាផ្ទៃមានវិធានការណែនាំឱ្យក្រុមប្រឹក្សាឃុំកែតម្រូវឱ្យបានសមស្របក្នុងកំឡុងពេលយ៉ាងយូរ ៤៥ថ្ងៃបន្ទាប់ពីទទួលបានច្បាប់ចម្លងនៃផែនការនោះ។ ក្រុមប្រឹក្សាឃុំត្រូវធ្វើការកែលម្អផែនការអភិវឌ្ឍន៍ឃុំឱ្យបានសមស្របតាមការណែនាំរបស់ក្រសួងមហាផ្ទៃ។

៣.៣. ប្រាក់ឧបត្ថម្ភប្រចាំខែរបស់ក្រុមប្រឹក្សាឃុំ និងមន្ត្រីភូមិ

យោងតាមអនុក្រឹត្យលេខ ៨៤ អនក្រ.បក ចុះថ្ងៃទី១២ ខែមេសា ឆ្នាំ២០២៤ ស្តីពីការកែប្រែ និងតម្លើងប្រាក់ឧបត្ថម្ភប្រចាំខែចំពោះសមាជិកក្រុមប្រឹក្សាឃុំធានី ខេត្ត ក្រុង ស្រុក ខណ្ឌ ឃុំ សង្កាត់ មន្ត្រីភូមិ និងការិយាល័យប្រជាពលរដ្ឋធានី ខេត្ត ក្រុង ស្រុក ខណ្ឌ បានកំណត់ដូចខាងក្រោម៖

➢ មេឃុំ	១ ៣២០,០០០	ក្នុងមួយខែ
➢ ជំទប់ទី១	៩៨០,០០០	ក្នុងមួយខែ
➢ ជំទប់ទី២	៩៨០,០០០	ក្នុងមួយខែ
➢ សមាជិកក្រុមប្រឹក្សាឃុំ	៨៧០,០០០	ក្នុងមួយខែ
➢ មេភូមិ	៥៥០,០០០	ក្នុងមួយខែ
➢ អនុប្រធានភូមិ	៤៣០,០០០	ក្នុងមួយខែ
➢ សមាជិកភូមិ	៤០០,០០០	ក្នុងមួយខែ

៣.៤. មូលនិធិឃុំច្រក

- ឆ្នាំ២០២២ ស្ថាប័នប្រឡាយនៅភូមិទួលតាវី ភូមិអង្គព្រះ និងភូមិមានជ័យ មានប្រវែងសរុប ១១៥០០ម៉ែត្រ ចំណាយថវិការៀល ៣០០,០០០,០០០ រៀល។
- ឆ្នាំ២០២២ ជួសជុលផ្លូវលំក្រាលខ្សាច់ភ្នំនៅភូមិព្រៃសង្កម ភូមិពោន និងភូមិក្រសាំងលែមានប្រវែងសរុប ១៧៩០០ ម៉ែត្រក្នុង ១ឆ្នាំ ចំណាយអស់ថវិការ ១៣០,៨៩៧,០០០ រៀល។

- ឆ្នាំ២០២៣ ស្តារប្រឡាយនៅភូមិ អង្គព្រះ មានជ័យ ច្រេស ត្រពាំងស្តាន់ ទូលតារី ចំនួនគ្រឹស្នា អណ្តូងត្រាច និងចំបក់ជ្រំដែលមានប្រវែងសរុប ១៩,៩០០ម៉ែត្រ ប្រើថវិការៀបចំអស់ចំនួន ២៧៨,៧៤៤,៣០០រៀល។
- ឆ្នាំ២០២៣ គម្រោងថែទាំផ្លូវលំ និងជួសជុលផ្លូវលំ នៅក្នុងភូមិ ព្រហ្មារ ក្រសាំងលៃ ព្រៃសង្កម ព្រៃការ ពោន ទូលតារី ចំបក់ជ្រំ អង្គព្រះ ព្រៃការ មានប្រវែង សរុប១៩,០០០ម៉ែត្រ ចំណាយថវិកាអស់ ១៥៤,៩៦៤,០០០រៀល។

៣.៥. កិច្ចសហការជាមួយដៃគូអភិវឌ្ឍន៍នានា

- ធានាគា អេស៊ីលីដា ៣គម្រោង សរុបតម្លៃ ៣០០,០០០,០០០ រៀល
- ធានាគា ស្ថាបនា ១គម្រោង សរុបតម្លៃ ៣០០,០០០,០០០រៀល
- មីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ ហត្ថាកសិករ ១គម្រោង សរុបតម្លៃ ៣០០,០០០,០០០រៀល
- អង្គការ ODOV ២គម្រោង តម្លៃសរុប ៧១,០០០,០០០រៀល

សរុបថវិកាដែលបានមកពីកិច្ចសហការពីដៃគូអភិវឌ្ឍន៍មាន ៧គម្រោង និងមានថវិកាសរុបចំនួន ៩៧១,០០០,០០០ រៀល ។

៣.៦. សមិទ្ធផលដែលទទួលបានសម្រេចរបស់ឃុំច្រេស

សកម្មភាពដែលឃុំច្រេសបានអនុវត្តក្នុងផែនការរបស់ឃុំច្រេសកន្លងមក រដ្ឋបាលឃុំបានខិតខំប្រឹងប្រែង យកចិត្តទុកដាក់ បំពេញតួនាទី និងភារកិច្ច យ៉ាងសកម្មដើម្បីទទួលបាននូវទិសដៅ និងផែនការដែលបានគ្រោងទុក។ ជាលទ្ធផលដែលឃុំបានសហការជាមួយស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ រដ្ឋបាលរាជធានីខេត្តក្រុង អង្គការសង្គមស៊ីវិល និងក្រុមការងាររបស់រាជរដ្ឋាភិបាលចុះជួយមូលដ្ឋាន។ សកម្មភាព និងសមិទ្ធផលដែលទទួលបានរបស់រដ្ឋបាលឃុំក្នុងការគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាលឃុំមានដូចខាងក្រោម៖

៣.៦.១. ការអភិវឌ្ឍន៍ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ

ក្រោយពីការបោះឆ្នោតក្រុមប្រឹក្សាឃុំនាឆ្នាំ២០២២ ឃុំច្រេសមានការអភិវឌ្ឍស្ទើរគ្រប់វិស័យជាពិសេសប្រព័ន្ធដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធខ្វាត់ខ្វែងស្ទើរគ្រប់ភូមិ បណ្តាញគមនាគមន៍ពីភូមិមួយទៅភូមិមានលក្ខណៈងាយស្រួលជាងមុន ។ ផ្លូវដីស ដែលបានទទួលការសាងសង់រួចរួមមានប្រមាណ ១១.០៨៣ គីឡូម៉ែត្រ បានបង្កភាពងាយស្រួលដល់ប្រជាពលរដ្ឋក្នុងការដឹកជញ្ជូនកសិផល ទៅកាន់ទីផ្សារយ៉ាងឆាប់រហ័ស ។ ដូចប្រសាសន៍របស់សម្តេច អគ្គមហាសេនាបតី តេជោហ៊ុន សែន មានផ្លូវគឺមានសង្ឃឹម ។

នៅក្នុងឆ្នាំ២០២២រដ្ឋបាលឃុំច្រេសបានស្តារប្រឡាយនៅភូមិទូលតារី ភូមិអង្គព្រះ និងភូមិមានជ័យ មានប្រវែងសរុប ១១៥០០ម៉ែត្រ ចំណាយថវិការៀបចំអស់ ៣០០,០០០,០០០ រៀល ។ នៅក្នុងឆ្នាំ

២០២២ដដែលរដ្ឋឃុំបានជួសជុលផ្លូវលំក្រាលខ្សាច់ក្នុងភូមិត្រពាំងសង្កម ភូមិពោន និងភូមិក្រសាំងលៃ មានប្រវែងសរុប ១៧៩០០ ម៉ែត្រក្នុង ១ឆ្នាំ ចំណាយអស់ថវិការ ១៣០,៨៩៧,០០០ រៀល។

នៅក្នុងឆ្នាំ២០២៣ ស្ថាប័នប្រឡាយនៅភូមិអង្គព្រះ ភូមិមានជ័យ ភូមិច្រេស ភូមិត្រពាំងស្ពាន់ ភូមិទួលតារី ភូមិចំនួនគ្រីស្ទា ភូមិអណ្តូងត្រាចនិងភូមិចំបក់ជ្រំដែលមានប្រវែងសរុប១៩,៩០០ម៉ែត្រប្រើថវិការ រយៈអស់ចំនួន ២៧៨,៧៤៤,៣០០ រៀល មិនត្រឹមតែប៉ុណ្ណោះរដ្ឋបាលឃុំច្រេសក៏បានថែទាំផ្លូវលំ និងជួសជុលផ្លូវលំ នៅក្នុងភូមិ ព្រហ៊ារ ក្រសាំងលៃ ព្រែសង្កម ព្រែការ ពោន ទួលតារី ចំបក់ជ្រំ អង្គព្រះ ព្រែការ មានប្រវែង សរុប១៩,០០០ម៉ែត្រ ចំណាយថវិការអស់ ១៥៤,៩៦៤,០០០រៀល។

៣.៦.២. ការងារសេដ្ឋកិច្ច និងសង្គមកិច្ច

ចាប់តាំងពីការអនុវត្តន៍នូវគោលនយោបាយវិមជ្ឈការ ដែលធ្វើឲ្យរដ្ឋបាលឃុំច្រេស មានស្វ័យភាពក្នុងការអនុវត្តន៍នូវកិច្ចការងាររដ្ឋបាលទាំងផ្នែកសេដ្ឋកិច្ចនិងសង្គមកិច្ចរួមការរដ្ឋបាលឃុំច្រេសបានសម្រេចនូវសមត្ថផលជាច្រើន។

ក. ផ្នែកសេដ្ឋកិច្ច

រដ្ឋបាលឃុំបានសហការជាមួយនឹងអង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល ក្រុមហ៊ុនសហគ្រាសផ្សេង ដើម្បីទទួលបាននូវជំនួយនិងបង្កើតការងារជូនប្រជាពលរដ្ឋក្នុងឃុំ ។ ដោយក្នុងនោះមានដូចជា៖

- ធានាគា អេស៊ីលីដា ៣គម្រោង សរុបតម្លៃ ៣០០,០០០,០០០ រៀល
- ធានាគា ស្ថាបនា ១គម្រោង សរុបតម្លៃ ៣០០,០០០,០០០រៀល
- មីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ ហត្ថាកសិករ ១គម្រោង សរុបតម្លៃ ៣០០,០០០,០០០រៀល
- អង្គការ ODOV ២គម្រោង តម្លៃសរុប ៧១,០០០,០០០រៀល ។

ក្នុងឆ្នាំ ២០២២ ការងារបង្កបង្កើនផលស្រូវដូរវិស្សាកសិករបានអនុវត្តលើផ្ទៃដីប្រមាណ ២,៦៧៤ ហិកតា និងផ្ទៃដីប្រាំង ១,៥៧២ ហិកតា ។ កសិករចាប់ផ្តើមក្នុងរវាងពីដើមដូរវិស្សាមធ្យោបាយក្នុងរវាងរបស់កសិករប្រមាណ ៦៥% ប្រើគោយន្ត ក្រៅពីនេះប្រើប្រាស់កម្លាំងគោក្របី ។ ការធ្វើស្រែរបស់កសិករនៅពឹងផ្អែកទាំងស្រុងទៅលើទឹកភ្លៀង ប្រឡាយ បឹង។ ដោយទិន្នផលស្រូវវិស្សាក្នុង ២០២២ ទទួលបាន ៣ តោនក្នុងហិកតា និងស្រូវប្រាំងទទួលបានទិន្នផល២តោនក្នុងហិកតា ។

ក្នុងឆ្នាំ២០២៣ ការបង្កបង្កើនផលស្រូវដូរវិស្សានៅលើផ្ទៃដី ២,៩២៤ ហិកតា និងផ្ទៃប្រាំង ១,៩៣៥ ហិកតា ។ កសិករប្រមាណ ៩៥% ក្នុងរវាងដោយគោយន្ត ដោយការធ្វើស្រែពឹងផ្អែកទៅទឹកភ្លៀន និងប្រឡាយ បឹង និងអណ្តូង ។ សម្រាប់ទិន្នផលស្រូវវិស្សាទទួលបាន ៣ ទៅ ៤ តោនក្នុង១ ហិកតា ចំណែកស្រូវប្រាំងទទួលបានទិន្នផល ២ ទៅ ៣ តោនក្នុង១ ហិកតា ។

តាមការកត់សម្គាល់របស់ក្រុមប្រឹក្សាឃុំច្រេស ឃើញថាប៉ុន្មានឆ្នាំចុងក្រោយជីវភាពរបស់ប្រជា
ពលរដ្ឋមានការរីកចម្រើនជាងមុន ហើយរថយន្តក៏ច្រើន ជាពិសេសរថយន្តធុនធ្ងន់កាត់ឃុំដោយដឹក
ទំនិញ ដើម្បីដោះដូរកសិផលរបស់ប្រជាពលរដ្ឋ ។

ខ. ផ្នែកសង្គមកិច្ច

សេវាអប់រំមានការរីកចម្រើនយ៉ាងខ្លាំងទាំងបរិមាណសិស្សចូលរៀននិងគុណភាពនៃការអប់រំជា
ពិសេសគោលនយោបាយមិនបង់ប្រាក់របស់រដ្ឋាភិបាល ក៏ដូចជាយុទ្ធសាស្ត្រផ្សព្វផ្សាយអប់រំណែនាំផ្សេងៗ
ដោយក្រុមប្រឹក្សាឃុំបានធ្វើឲ្យសិស្សមានកំណើនកើនឡើងជានិច្ច ហើយអត្រាបោះបង់ការសិក្សា
មានកម្រិតទាបជាងមុន ។

ឃុំមានមតេយ្យរដ្ឋ និងឯកជនចំនួន៦ សាលា ស្មើនឹង១១ថ្នាក់ អនុវិទ្យាល័យមាន១កន្លែង មាន
២អគារ ៨បន្ទប់ ១៨ថ្នាក់ ចំណែកវិទ្យាល័យមានចំនួន១ កន្លែង មាន៤អគារ ៦បន្ទប់ ២៥ថ្នាក់ ។

សមភាពការងាររបស់ស្រ្តី និងបុរសក្នុងឃុំនាពេលបច្ចុប្បន្នគ្មានការរើសអើង ឬគ្រឿងបង្កាត់ ទៅ
លើស្រ្តីនោះទេ ។ ផ្ទុយទៅវិញការងារយេនឌ័រកំពុងមានការគាំទ្រពេញទំហឹង ជាក់ស្តែងការងារមានថ្នាក់
ដឹកនាំជាស្រ្តី ថ្នាក់ភូមិ ឃុំ និងថ្នាក់ដឹកនាំឃុំកំពុងត្រូវបានត្រូវបានលើកកម្ពស់ និងលើកទឹកចិត្តស្រ្តីឲ្យ
មានការចូលរួមយ៉ាងសកម្មក្នុងកសាងផែនការអភិវឌ្ឍឃុំ ក៏ដូចជាកម្មវិធីវិនិយោគដែរ ។

៣.៦.៣. សេវាកម្មរដ្ឋបាលនិងសន្តិសុខសណ្តាប់ធ្នាប់សាធារណៈ

សេវាកម្មរដ្ឋបាលជាផ្នែកដ៏សំខាន់ក្នុងការគ្រប់គ្រងឲ្យមានប្រសិទ្ធភាព បន្ទាប់ពីយុទ្ធនាការចុះ
បញ្ជីអត្រានុកូលដ្ឋានដោយបានអនុវត្តតាមស.ណ.នលេខ ០០៨ របស់រដ្ឋាភិបាល ស្តីពីការចុះបញ្ជី
អត្រានុកូលដ្ឋានឲ្យមាននិរន្តរភាពក្រោយពីយុទ្ធនាការចល័ត ។ ក្រុមប្រឹក្សាបានដាក់ចេញនូវការណ៍ជាក់
លាក់ ពិនិត្យឡើងវិញនូវពលរដ្ឋមួយចំនួន ដែលមិនទាន់មានសំបុត្រអត្រានុកូលដ្ឋានឲ្យមកចុះឲ្យបាន
គ្រប់ៗគ្នា ។

ជាទូទៅឃុំបានផ្សព្វផ្សាយទាក់ទងនឹងការគោលនយោបាយឬលិខិតបទដ្ឋាននានា និងការងារ
អត្រានុកូលដ្ឋានឱ្យប្រជាជនបានយល់ដឹងនៅក្នុងមូលដ្ឋាន ហើយការគ្រប់គ្រងបាលឱ្យមានល្អប្រសើរ
ផ្នែកសន្តិសុខ សណ្តាប់ធ្នាប់សាធារណៈ ជាពិសេសគណៈបញ្ជាការឯកភាពរដ្ឋបាលឃុំបានសហការ
ជាមួយ ប៉ុស្តិ៍នគរបាលធ្វើឱ្យមានសកម្មភាពរក្សានូវសន្តិសុខសណ្តាប់ធ្នាប់សាធារណៈជូនប្រជាពលរដ្ឋ
។ ដើម្បីបំពេញតម្រូវការនិងលើកកម្ពស់សុខសណ្តាប់ធ្នាប់ ឃុំជ្រើសរើសប្រជាការពារបន្ថែម ដោយពី
មុនក្នុងភូមិនីមួយៗមានប្រជាការពារចំនួន ១នាក់ប៉ុណ្ណោះ ។ ប៉ុន្តែក្នុងឆ្នាំ ២០២៤ ឃុំបានជ្រើសរើស ៩
នាក់បន្ថែមទៀតក្នុងមួយភូមិ បច្ចុប្បន្ននេះក្នុងឃុំទាំងមូលមានប្រជាការពារ ១៩០ នាក់ ។

៤. បញ្ហាប្រឈមនិងដំណោះស្រាយនៃការគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាលឃុំច្រេស

៤.១. បញ្ហាសេដ្ឋកិច្ច

ស្ថានភាពសេដ្ឋកិច្ចឃុំច្រេសទាំងមូលពឹងផ្អែកជាសំខាន់ទៅវិស័យកសិកម្ម ដោយមានប្រជាជនប្រមាណ ៩៥% ជាកសិករប្រកបរបរកសិកម្ម ។ ដោយសណ្ឋានដីក្នុងឃុំជាតំបន់វាលរាប ចែកជាពីរប្រភេទ ដីខ្ពស់អណ្តែងខ្សោះដីជាតិ និងប្រភេទដីល្បាយខ្សាច់ដីខ្មៅអណ្តែត ដែលគ្របដណ្តប់គ្រប់ភូមិក្នុងភូមិ ។ ប្រភពទឹកសំខាន់ដូចជា អាង ព្រែក ប្រឡាយ បឹង មិនទាន់បានគ្របដណ្តប់គ្រប់ភូមិនៅឡើយ ។ បញ្ហាប្រឈមដោយផ្ទៃដីក្នុងឃុំជាតំបន់វាលរាប និងប្រភពទឹកនៅឆ្ងាយហើយប្រឡាយទឹកមួយចំនួនរាក់មិនអាចស្រោចស្រប់នៅពេលរាំងស្ងួត ពេលកូនរដូវប្រាំងក្នុងរដូវវស្សា ភាគច្រើនកើតនៅចុងខែសីហា និងដើមខែកញ្ញា ។ ដីភាគច្រើនភាគខ្សោះដីជាតិដែលជាហេតុធ្វើប្រជាពលរដ្ឋប្រើប្រាស់ដីគីមីនិងថ្នាំសម្លាប់សត្វល្អិតបានធ្វើឲ្យប៉ះដល់បរិស្ថាន និងធ្វើឲ្យដីខ្សោះដីជាតិ ។ ម្យ៉ាងវិញទៀតបច្ចុប្បន្នដោយសារតែមានកំណើនប្រជាជនកាន់តែច្រើនជាហេតុធ្វើឲ្យកសិករមួយចំនួនមានផ្ទៃដីបង្ករបង្កើនផលមិនគ្រប់គ្រាន់ ជាពិសេសនៅរដូវប្រមូលផលមានរថយន្តធុនធ្ងន់ឆ្លងកាត់ឃុំដោយដឹកទំនិញដើម្បីដោះដូរកសិផលរបស់ប្រជាពលរដ្ឋ ដូច្នេះហើយធ្វើឲ្យផ្លូវមួយចំនួនទទួលរងការខូចខាតទៅវិញ។

ដើម្បីឆ្លើយតបទៅនឹងបញ្ហាខាងលើនេះក្រុមប្រឹក្សាឃុំបានយកចិត្តទុកដាក់ ពង្រីក សំណង់ប្រព័ន្ធធារាសាស្ត្រឲ្យបានច្រើនទៀតដើម្បីធានាភាពជាម្ចាស់លើបញ្ហាទឹក សំដៅកាត់បន្ថយដល់ការខូចខាតដោយគ្រោះរាំងស្ងួតនឹងអាចបង្ករបង្កើនផលដល់ពីរដូវ។ គាំទ្រឲ្យមានក្រុមសន្សំប្រាក់ និងបង្កើតមុខរបរថ្មីធ្វើស្រែប្រពលវប្បកម្ម និងការចិញ្ចឹមត្រីក្នុងស្រះការចិញ្ចឹមសត្វជាលក្ខណៈគ្រួសារ ជំរុញឲ្យមានការបណ្តុះបណ្តាល បច្ចេកទេសដល់កសិករឲ្យកាន់តែទូលំទូលាយសំដៅកាត់បន្ថយការចំណាក់ស្រុក និងបង្កើនប្រាក់ចំណូលក្នុងគ្រួសារ ។

៤.២. បញ្ហាសង្គមកិច្ច

យោងតាមប្រសាសន៍របស់អាជ្ញាធរឃុំច្រេសនិងការសង្កេតមើលឃើញជាក់ស្តែងគឺថាបញ្ហាផ្នែកសង្គមកិច្ចនៅតែមិនមានភាពល្អប្រសើរនៅឡើយពេលគឺ សេវាសុខភាពរបស់មណ្ឌលសុខភាពមានលក្ខណៈគ្រាន់តែជាដំណោះស្រាយសម្រាប់ជំងឺប៉ុណ្ណោះព្រោះពុំមានឱសថព្យាបាលគ្រប់គ្រាន់ ដូចនេះហើយអ្នកជំងឺត្រូវបញ្ជូនទៅមន្ទីរពេទ្យបង្អែកស្រុកឬខេត្ត ដែលអ្នកក្រីក្រពុំមានលទ្ធភាពបញ្ជូនទៅព្យាបាលឡើយ ។ ដោយឡែកការងាររបស់ស្ត្រីនិងបុរសក្នុងឃុំតាំងពីឆ្នាំ២០២២ដល់បច្ចុប្បន្ន គឺមានសមភាព គ្មានការរើសអើងឬគាបសង្កត់ទៅលើស្ត្រីទេ ។ ប៉ុន្តែទោះបីយ៉ាងនេះក្តីបញ្ហាប្រឈមនៅកើតមានឡើងទៅសមត្ថភាពស្ត្រីមួយចំនួននៅមានកម្រិត ដោយសារជីវភាពក្រីក្រ ខ្វះបោះបង់ការសិក្សា ដើម្បីស្វែងរកចំណូលមកទ្រទ្រង់ជីវភាពក្នុងគ្រួសារ ខ្លះទៀតចំណាកស្រុកទៅភ្នំពេញ ដើម្បីធ្វើ

ជាកម្មកររោងចក្រដែលភាគច្រើនជាមនុស្សពេញវ័យ មានកម្លាំងពលកម្មបង្កបង្កើនផល ជាហេតុធ្វើឲ្យ មូលដ្ឋានខ្លះខ្លះកម្លាំងពលកម្ម ។

ដើម្បីដោះស្រាយបញ្ហាប្រឈមទាំងនេះក្រុមប្រឹក្សាឃុំ បានសហការជាមួយមន្ទីរការិយាល័យជុំ នាញ និងដៃគូអភិវឌ្ឍន៍នានា ដើម្បីជំរុញលើកទឹកចិត្តឱ្យមានការបណ្តុះបណ្តាលបច្ចេកទេសនានា និង ជំនាញវិជ្ជាជីវៈបង្កើនមុខរបរថ្មីៗ ដើម្បីបង្កើនប្រាក់ចំណូលនិងកាត់បន្ថយការធ្វើចំណាកស្រុក។

៤.៣. បញ្ហាប្រឈមអនាគតធម្មជាតិ បរិស្ថាន និងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ

ប្រជាពលរដ្ឋក្នុងឃុំរស់នៅក្នុងបរិស្ថានល្អបង្គួរ ពុំមានការបំពុលបរិស្ថានឬការទទួលរងនូវខ្យល់ ព្យុះធ្ងន់ធ្ងរទេតាំងពីដើមរដូវមក ។ ការប្រឈមទៅលើបរិស្ថាននាពេលបច្ចុប្បន្ន ក្រុមប្រឹក្សាឃុំកត់ សម្គាល់ឃើញថា ដោយសារកំណើតប្រជាជនមានការកើនឡើងពីមួយឆ្នាំទៅមួយឆ្នាំ និងតម្រូវកាន់តែ ខ្លាំងឡើង ។ ហើយធនធានក៏បានបាត់បង់បន្តិចម្តងៗ បឹង ព្រែក ក៏កាន់តែរាក់ធ្វើឲ្យមច្ឆាជាតិ ក៏កាន់តែ ថយចុះ ការប្រើប្រាស់ដីគីមី និងថ្នាំសម្លាប់សត្វល្អិតច្រើន ដើម្បីបង្កើនទិន្នផលស្រូវមានជាបន្តបន្ទាប់ ។

ដើម្បីឆ្លើយតបទៅនឹងបញ្ហាខាងលើទាំងនេះ ក្រុមប្រឹក្សាឃុំ បានសហការជាមួយមន្ទីរ ការិយាល័យជំនាញ និងដៃគូអភិវឌ្ឍនានា ក្នុងការបើកវគ្គបណ្តុះបណ្តាល ឬផ្សព្វផ្សាយពីសារៈសំខាន់ នៃការប្រើប្រាស់ដីធម្មជាតិក្នុងគោលបំណងកាត់បន្ថយផលប៉ះពាល់បរិស្ថាន ធ្វើឲ្យប្រជាពលរដ្ឋរស់នៅ ក្នុងបរិស្ថានល្អ សុខភាពល្អមាំមួន ព្រមទាំងមានជីវភាពធូរធារ ។

ជំពូកទី៥៖ ការពិភាក្សា និងការវិភាគទៅលើលទ្ធផល

បន្ទាប់ពីបានឆ្លងកាត់ការសិក្សាស្រាវជ្រាវទាក់ទងនឹងប្រធានបទ ការគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាលតាមបែបវិមជ្ឈការ នៅឃុំច្រេស ស្រុកមេសា ខេត្តព្រៃវែង រួចមក ក្រុមនិស្សិតស្រាវជ្រាវនឹងធ្វើការបកស្រាយដោយស្របគោលបំណងនៃការស្រាវជ្រាវ ផ្អែកទៅលើជំពូកទី៤ និងការសម្ភាសន៍ផ្ទាល់ជាមួយជនបង្គោល ។ តាមរយៈការយល់ឃើញទាក់ទងទៅនឹងគោលបំណងខាងលើ ដោយផ្ដោតទៅលើតួអង្គពាក់ព័ន្ធនៅក្នុងដំណើរការដាក់ស្តែងនៃការគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាលឃុំតាមបែបវិមជ្ឈការ បញ្ហាប្រឈមទាំងឡាយព្រមទាំងដំណោះស្រាយ ដែលបានកើតមានឡើងនៅក្នុងដំណើរការដាក់ស្តែងនៃការគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាលតាមបែបវិមជ្ឈការ នៅឃុំច្រេស ស្រុកមេសា ខេត្តព្រៃវែង ពីឆ្នាំ២០២២ ដល់២០២៣ ។ ដើម្បីជាកស្ថតាងនៃការសិក្សាស្រាវជ្រាវនេះ ក្រុមស្រាវជ្រាវក៏បានសិក្សាទៅលើមូលហេតុមួយចំនួនដូចជា តើការគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាលឃុំច្រេសតាមបែបវិមជ្ឈការប្រព្រឹត្តទៅយ៉ាងដូចម្តេច? តើការគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាលឃុំច្រេស នៃស្រុកមេសា ខេត្ត ព្រៃវែង បានជួបប្រទះបញ្ហាប្រឈមអ្វីខ្លះ? តើបញ្ហាប្រឈមទាំងឡាយដែលបានកើតឡើងពីការគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាលឃុំច្រេស នៃស្រុកមេសា ខេត្ត ព្រៃវែង ពីឆ្នាំ២០២២ ដល់២០២៣ ត្រូវបានដោះស្រាយយ៉ាងដូចម្តេច? ដូច្នេះក្រុមសិក្សាស្រាវជ្រាវ សូមធ្វើការវិភាគនិងពិភាក្សាទៅតាមគោលបំណងជាអាទិ៍៖

១. ពិភាក្សាអំពីដំណើរការប្រព្រឹត្តនៃការគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាលតាមបែបវិមជ្ឈការ

ឃុំច្រេសបច្ចុប្បន្នបាននឹងកំពុងគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាលតាមបែបវិមជ្ឈការនិងត្រូវបានដឹកនាំដោយមេឃុំដែលកើតឡើងតាមរយៈការបោះឆ្នោតជ្រើសរើសក្រុមប្រឹក្សាឃុំសង្កាត់ពីសំណាក់ប្រជាពលរដ្ឋក្នុងមូលដ្ឋានដោយរៀបចំដោយគណៈកម្មជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត (គ.ជ.ប)។ ដោយយោងទៅតាមមាត្រា ២៥ ២៦ និង ២៨ នៃច្បាប់ស្តីពីការគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាលឃុំ សង្កាត់ ឆ្នាំ២០០១ គឺបានកំណត់ពីរចនាសម្ព័ន្ធឃុំ សង្កាត់ ។ មាត្រា ២៥ រដ្ឋបាលឃុំ សង្កាត់ត្រូវដឹកនាំដោយក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ ។ ក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ត្រូវមានប្រធានក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ ។ ប្រធានក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ជាមេឃុំ ចៅសង្កាត់ ។ មាត្រា ២៦ មេឃុំ ចៅសង្កាត់មានអ្នកជំនួយការពីររូបគឺ ជំទប់ទី ១ ឬចៅសង្កាត់រងទី ១ ចំនួន ១ រូប និងជំទប់ទី ២ ឬចៅសង្កាត់រងទី ២ ចំនួន ១ រូប ។ ដោយឡែកក្រុមប្រឹក្សាឃុំច្រេសមានសមាជិកចំនួន ១១ រូប នេះបើយោងទៅតាមការបោះឆ្នោតជ្រើសរើសក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ឆ្នាំ២០២២ ។ រចនាសម្ព័ន្ធក្រុមប្រឹក្សាឃុំច្រេស មានលក្ខណៈស្របតាមច្បាប់ស្តីពីការគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាលឃុំ សង្កាត់ឆ្នាំ២០០១ ពិតប្រាកដមែន ដោយគ្មានលក្ខណៈមិនប្រក្រតីណាមួយផ្ទុយនឹងច្បាប់ខាងលើនោះឡើយ ។ ឃុំច្រេសបានចាប់ផ្តើមអនុវត្តនូវកំណែទម្រង់វិមជ្ឈការ និងវិសហមជ្ឈការតាំងពីឆ្នាំ ២០០២ មកម្ល៉េះ

តាមរយៈការដាក់ឱ្យប្រើប្រាស់ច្បាប់ ស្តីពីការគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាលឃុំ សង្កាត់ និងច្បាប់ស្តីពីការបោះឆ្នោត ជ្រើសរើសក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ នៅក្នុងឆ្នាំ២០០១ ។ ការអនុវត្តនូវការគ្រប់គ្រងតាមបែបវិមជ្ឈការនេះ បានធ្វើឱ្យឃុំច្រើន មានការរីកចម្រើនគួរឱ្យកត់សម្គាល់ តាមរយៈការប្រគល់ឱ្យក្រុមប្រឹក្សានូវភាពជា ម្ចាស់លើមុខងារ សិទ្ធិ អំណាច និងធនធាន ការទទួលខុសត្រូវ (បុគ្គលិក ហិរញ្ញវត្ថុ និងទ្រព្យសម្បត្តិ) ដើម្បីឆ្លើយតបនឹងសេចក្តីត្រូវការរបស់មូលដ្ឋាន ។

២. ពិភាក្សាអំពីបញ្ហាប្រឈម នៅក្នុងដំណើរការនៃការគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាលឃុំច្រើន ពីឆ្នាំ២០២២ ដល់២០២៣

តាមរយៈការចុះសិក្សាស្រាវជ្រាវនិងលទ្ធផលទទួលបានក្នុងដំណើរការនៃការគ្រប់គ្រងជាក់ស្តែងគឺ ទាក់ទងទៅនឹងការគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាលតាមបែបវិមជ្ឈការនៅឃុំច្រើន ស្រុកមេសាង ខេត្តព្រៃវែងចាប់ពីឆ្នាំ ២០២២ ដល់២០២៣កន្លងទៅនេះ ក្រុមស្រាវជ្រាវបានមើលឃើញថា មានដំណើរការគ្រប់គ្រងទៅ តាមនីតិវិធីច្បាប់ និងគោលការណ៍មួយចំនួនទោះបីមានចន្លោះខ្វះខាតដែលលេចឡើងក្នុងពេលអនុវត្ត គោលការណ៍គ្រប់គ្រងក៏ដោយ។ ដូចការរៀបរាប់ខាងលើក្នុងជំពូកទី៤ លទ្ធផលស្រាវជ្រាវដែលបានងាក អំពីដំណើរការជាក់ស្តែងនៃការគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាលឃុំច្រើនតាមបែបវិមជ្ឈការ គឺឃើញថាមានបញ្ហា ប្រឈមមួយចំនួនគួរឱ្យកត់សម្គាល់។ បញ្ហាប្រឈមទាំងនោះរួមមាន បញ្ហាសេដ្ឋកិច្ច សង្គមកិច្ច ហេដ្ឋា រចនាសម្ព័ន្ធ រដ្ឋបាល សន្តិសុខ សណ្តាប់ធ្នាប់សាធារណៈ ធនធានធម្មជាតិ បរិស្ថាននិងប្រែប្រួល អាកាសធាតុ ។

ក្នុងការពិភាក្សាទៅលើបញ្ហាប្រឈមនៃការគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាលឃុំច្រើន ដោយយោងទៅតាមការ សម្ភាសន៍ របាយការណ៍ប្រចាំឆ្នាំ និងកំណត់ហេតុផ្សេងៗទៀត ក្រុមស្រាវជ្រាវបានមើលឃើញអំពីការ ចូលរួមពីភាគីពាក់ព័ន្ធមួយចំនួនអង្គការរាជរដ្ឋាភិបាល រដ្ឋបាលថ្នាក់ខេត្តជួយចុះមូលដ្ឋានឃុំ អង្គការ តំណាងសង្គមស៊ីវិល និងផ្នែកឯកជន ប្រធានក្រុមប្រឹក្សា និងសមាជិកក្រុមប្រឹក្សា ១០ រូបទៀត ។

៣. ពិភាក្សាអំពី ដំណោះស្រាយនៃបញ្ហាប្រឈមអំពីការគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាលឃុំច្រើន តាមបែបវិមជ្ឈការ

យោងតាមលទ្ធផលការស្រាវជ្រាវ អំពីបញ្ហាប្រឈមនៃការគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាលតាមបែបវិមជ្ឈការ ចាប់ពីឆ្នាំ ២០២២ ដល់ឆ្នាំ២០២៣ បានមើលឃើញថា បញ្ហាប្រឈមរបស់ឃុំទាំងអស់នៅខាងលើ ឃុំ បានចូលរួមដោះស្រាយយ៉ាងសកម្ម ទោះបីការដោះស្រាយនោះមិនមានភាពល្អប្រសើរខ្លាំងយ៉ាងណាក៏ ដោយ។ ជាក់ស្តែងយើងមើលទៅលើបញ្ហាការគ្រប់គ្រង និងអភិវឌ្ឍន៍ធនធានមនុស្សរដ្ឋបាលឃុំបាន យកចិត្តទុកដាក់ ដោយបញ្ជូនមន្ត្រីពាក់ព័ន្ធទៅនឹងជំនាញតាមតួនាទីភារកិច្ច ដូចជា វគ្គបណ្តុះបណ្តាល ស្តីពីប្រព័ន្ធការគ្រប់គ្រងទិន្នន័យអនុវត្តគម្រោងនៅថ្នាក់ក្រោមជាតិ អនុវត្តការងារសង្គមក្នុងមូលដ្ឋាន ការបង្កើតគម្រោងថវិកា គម្រោងផែនការ ជាពិសេសផ្នែកបច្ចេកទេសកុំព្យូទ័រ រដ្ឋបាលឃុំបានបញ្ជូនមន្ត្រី

ទៅចូលរួមវគ្គបណ្តុះបណ្តាលនៅសាលាខេត្ត ក្រុង ស្រុក ខណ្ឌ និងមន្ទីរ។ សកម្មភាពទាំងអស់នេះ ហើយដែលបានឆ្លុះបញ្ចាំងនាំឲ្យមន្ត្រីឃុំមានសមត្ថភាពបន្ថែមដើម្បីបំពេញការងារ និងការអភិវឌ្ឍរដ្ឋបាលឃុំដែលប្រជាជនជឿទុកចិត្ត។ បន្ថែមពីនេះនៅក្នុងសៀវភៅណែនាំស្តីពី ការគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាលឃុំ សង្កាត់ របស់ក្រសួងមហាផ្ទៃ ឆ្នាំ២០២២ បានរំលេចពាក្យពេជ័ន៍អំពីក្រុមប្រឹក្សាឃុំ ត្រូវបង្កើតឡើង ដោយផ្អែកតាមលក្ខខណ្ឌតម្រូវនៃច្បាប់អនុក្រឹត្យ និងលិខិតបទដ្ឋាននានា មានជាអាទិ៍ គណៈកម្មាការកសាងផែនការ និងថវិកា គណៈកម្មាធិការលទ្ធកម្ម និងគណៈកម្មាធិការទទួលបន្ទុកកិច្ចការនារី និងកុមារ។ សម្រាប់ឃុំច្រេស ក៏បានអនុវត្តស្របតាមច្បាប់ តម្រូវឲ្យមានគណៈកម្មាធិការទាំងនេះ ទៅចូលរួមវគ្គបណ្តុះបណ្តាលផងដែរ គឺធ្វើយ៉ាងណាជួយសម្រួលបន្ទុកកិច្ចការងារ ការបែងចែកការងារច្បាស់លាស់ និងជាពិសេសមានការរៀបចំការងារទៅតាមឋានានុក្រមនៃច្បាប់ តួនាទីភារកិច្ច និងមានលទ្ធភាពគ្រប់គ្រាន់ក្នុងការដោះស្រាយបញ្ហាទាន់ពេលវេលាជូនប្រជាជន ។

បើយើងក្រឡេកទៅមើលមាត្រា១៥ នៃច្បាប់ស្តីពីមូលនិធិឃុំ សង្កាត់ឆ្នាំ២០០២ បានចែងអំពី ការចំណាយរដ្ឋបាល គឺជាចំណាយរបស់រដ្ឋបាលឃុំ ធ្វើការវិនិយោគទៅលើរដ្ឋបាលឃុំ សង្កាត់ក្នុងការអនុវត្តន៍ភារកិច្ចរដ្ឋបាលទូទៅរបស់ខ្លួន ។ រីឯចំណាយអភិវឌ្ឍគឺជាចំណាយប្រតិបត្តិការ និងចំណាយវិនិយោគដោយរដ្ឋបាលឃុំ សង្កាត់សម្រាប់អភិវឌ្ឍន៍ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធនៅមូលដ្ឋាន រួមទាំងការផ្តល់សេវាសេដ្ឋកិច្ចសង្គមនៅឃុំ សង្កាត់ និងចំណាយគាំទ្រកម្មវិធីអភិវឌ្ឍន៍សហគមន៍ ដែលត្រូវបានចាត់ចែងដោយអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលនៅមូលដ្ឋាន និងអង្គការជួយសហគមន៍។ នៅក្នុងនោះដែលឃុំបានដោះស្រាយមានការយឺតយ៉ាវអំពីថវិកាចំណាយទៅលើការអភិវឌ្ឍឃុំ ហើយមានការគៀងគរសប្បុរសជន ការឧបត្ថម្ភ វិភាគទានពីប្រជាពលរដ្ឋក្នុងមូលដ្ឋាន ទៅលើសម្ភារបរិក្ខារ ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធដូចជា ផ្លូវថ្នល់ សាលារៀន មណ្ឌលសុខភាព និងការគាំទ្រពីអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលក្នុងការចុះជួយឃុំ ។

ជំពូកទី៦៖ សេចក្តីសន្និដ្ឋាន និងអនុសាសន៍

១. សេចក្តីសន្និដ្ឋាន

សរុបសេចក្តីមកតាមសិក្សាស្រាវជ្រាវទៅលើប្រធានបទ ការគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាល តាមបែបវិមជ្ឈការ ឃុំច្រេស ស្រុកមេសាង ខេត្តព្រៃវែងចាប់ពី ឆ្នាំ២០២២ ដល់២០២៣ ។ ក្រុមសិក្សាស្រាវជ្រាវ អាចសន្និដ្ឋានបានថា ការគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាលតាមបែបវិមជ្ឈការ ដែលចាប់ផ្តើមអនុវត្តនៅកម្ពុជាក្នុងឆ្នាំ ២០០២ តាមរយៈការដាក់ឱ្យប្រើប្រាស់ច្បាប់ ស្តីពីការគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាលឃុំ សង្កាត់ និងច្បាប់ស្តីពីការ បោះឆ្នោតជ្រើសរើសក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ នៅក្នុងឆ្នាំ២០០១ ។ រាជរដ្ឋបាលបានប្រគល់ឱ្យក្រុមក្រុម ប្រឹក្សានូវភាពជាម្ចាស់លើមុខងារ សិទ្ធិ អំណាច និងធនធាន ការទទួលខុសត្រូវ ដើម្បីឆ្លើយតបសេចក្តី ត្រូវការរបស់មូលដ្ឋាន ។ ការគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាលឃុំស្របតាមគោលនយោបាយបែបវិមជ្ឈការ ដែល អំណាចនេះបានមកពីការបោះឆ្នោតជាសកលដោយសេរី ត្រឹមត្រូវ យុត្តិធម៌ និងតម្លាភាពប្រកបដោយ សុទ្ធិដ្ឋិនិយមមិនមានការបង្ខិតបង្ខំពីបុគ្គលឬបក្សពួកណាមួយគឺចេញពីចេតនា និងឆន្ទៈរបស់ប្រជា ពលរដ្ឋយ៉ាងពិតប្រាកដ។ ក្នុងការគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាលឃុំច្រេសនេះផងដែរ ចាប់តាំងពីឆ្នាំ២០២២ ដល់ បច្ចុប្បន្ន អាជ្ញាធរឃុំបានខិតខំប្រឹងប្រែងបំពេញភារកិច្ចរបស់ខ្លួន ប្រកបដោយស្មារតីទទួលខុសត្រូវខ្ពស់ ក្នុងការធានាការពារសន្តិសុខសុវត្ថិភាពសណ្តាប់ធ្នាប់សង្គម និងយកចិត្តទុកដាក់តាមកម្មវិធីគោល នយោបាយរបស់រដ្ឋាភិបាលនិងទិសដៅរបស់ក្រសួងមហាផ្ទៃសម្រេចបានគួរជាទីមោទកភាព ។ ជា ពិសេសក្នុងការលើកកម្ពស់ផ្តល់សេវាសាធារណៈបានល្អប្រសើរជាក់ស្តែង ក្នុងឃុំច្រេស ជានីតិបុគ្គលសា ធារណៈដែលមានតួនាទីយ៉ាងសំខាន់បំផុត គឺបម្រើកិច្ចការងារក្នុងមូលដ្ឋានសម្រាប់ផលប្រយោជន៍ ទូទៅរបស់ឃុំ រដ្ឋបាលឃុំតែងតែគិតគូរសុខទុក្ខរបស់ប្រជាជន ដោយមានកិច្ចប្រជុំគណៈកម្មការនានា របស់ក្រុមប្រឹក្សា ឃុំសង្កាត់ ដើម្បីលើកឡើងនូវផែនការ និងវិវេកឱ្យឃើញមូលហេតុនៃបញ្ហា តម្រូវការ ចាំបាច់ បញ្ហាអាទិភាព និងបញ្ហាបន្ទាប់បន្សំ ការខិតខំទាំងអស់នេះសម្រេចបានទទួលនូវលទ្ធផលគួរជា ទីពេញចិត្ត ព្រោះសកម្មភាពទាំងឡាយបានដាក់ចេញ សុទ្ធតែបានបំពេញ ទោះបីមានសកម្មភាពខ្លះ សម្រេចបានដោយផ្នែកក៏ដោយ ។

២.អនុសាសន៍

បន្ទាប់ពីបានសិក្សា ទាំងទ្រឹស្តីនិងការចុះកម្មសិក្សានិងសម្ភាសផ្ទាល់ជាមួយ អាជ្ញាធរដែនដីក្នុង ដែនរដ្ឋបាលឃុំច្រេស ស្រុកមេសាង ខេត្តព្រៃវែង ។ ក្រុមស្រាវជ្រាវបានឃើញថា អាជ្ញាធរឃុំច្រេសបាន រួមចំណែកក្នុងការបំរើប្រជាជននៅមូលដ្ឋានរបស់ខ្លួនយ៉ាងយកចិត្តទុកដាក់។ ប្រជាជនក្នុងឃុំច្រេស ទាំងមូលរស់នៅមានសុខសុភមង្គល មិនសូវមានគ្មានក្មេងទំនើង គ្រឿងញៀន និងអំពើអសន្តិសុខផ្សេង ទៀតឡើយ ។ ជាចុងក្រោយដើម្បីរួមចំណែកក្នុងការលើកកម្ពស់ការដឹកនាំ ឆ្ពោះទៅរកការអភិវឌ្ឍឃុំ ច្រេសឲ្យមានភាពរីកចម្រើនកាន់តែខ្លាំង ក្រុមស្រាវជ្រាវសូមចូលរួមផ្តល់អនុសាសន៍ដល់ថ្នាក់ដឹកនាំឃុំ ដូចខាងក្រោម ៖

១. សាលាឃុំមានសភាពចាស់ទ្រុឌទ្រោម ដែលអាចបង្កគ្រោះថ្នាក់នៅថ្ងៃក្រោយដល់អាជ្ញាធរនិងប្រជា ជន ដូច្នោះឃុំគួរតែសាងសង់សាលាឃុំថ្មី ប្រសិនបើមានថវិកា ។
២. មន្ត្រីឃុំជាអ្នកផ្តល់សេវា មានអាកប្បកិរិយាមិនទាន់ល្អប្រសើរនៅឡើយទេ ដូច្នោះឃុំគួរពង្រឹងត្រង់ ផ្នែកនេះបន្ថែមទៀត ។
៣. ប្រព័ន្ធធារាសាស្ត្រនៅក្នុងឃុំ មានលក្ខណៈល្អបង្អួច ប៉ុន្តែនៅក្នុងភូមិមួយចំនួនគឺ គ្មានប្រឡាយទឹកទេ ដោយសារគ្មានដីសម្រាប់ដឹកនិងគ្មានប្រឡាយចាស់ពីមុន ដូចនេះឃុំគួរតែរកវិធីដោះស្រាយត្រង់បញ្ហា នេះ ។
៤. អត្រាចំណាកស្រុកក្នុងឃុំមានការកើនឡើងខ្លាំង ដើម្បីកាត់បន្ថយបញ្ហានេះឃុំគួរតែស្វែងរកដៃគូរ សហការបន្ថែម ដើម្បីបង្កើតក្រុមហ៊ុនសហគ្រាសនានា បង្កើតការងារជូនប្រជាជន ។
៥. ប្រជាជន ៩៥%ប្រកបរបរកសិកម្ម ប៉ុន្តែទទួលទិន្នផលទាប ដោយសារកត្តាកង្វះខាតនូវការយល់ដឹង និងការអនុវត្តនូវការធ្វើកសិកម្មបែបបុរាណ ហេតុនេះឃុំគួរតែបង្រៀនប្រជាពលរដ្ឋនូវបច្ចេកទេសថ្មីក្នុង ការធ្វើកសិកម្ម ។
៦. អត្រាសិស្សបោះបង់ការសិក្សាគឺមានកម្រិតធម្មតា ជាពិសេសសិស្សស្រី ដោយមកពីតក្កាជីវភាពនិង មាតាបិតាសិស្សមិនសូវបានដឹងពីអត្ថប្រយោជន៍នៃការសិក្សា ដើម្បីដោះស្រាយចំពោះបញ្ហានេះ ឃុំគួរ តែណែនាំដល់អាណាព្យាបាលសិស្សឲ្យបានយល់ដឹងនិងបង្កើតជាមូលនិធិជួយដល់សិស្សក្រីក្រ ។
៧. អាជ្ញាធរឃុំ គួរពន្យល់ប្រជាជនឲ្យបានយល់ដឹងពីអនាម័យនិងបរិស្ថានស្អាត ហាមប្រាមមិនឲ្យចោ យសំរាមនៅតាមទីសាធារណៈ ។

ឯកសារយោង

១. ច្បាប់និងលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្ត

- រដ្ឋធម្មនុញ្ញនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ឆ្នាំ ១៩៩៣
- ច្បាប់ស្តីពីការគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាលឃុំ សង្កាត់ ឆ្នាំ ២០០១
- ច្បាប់ស្តីពីការគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាលខេត្ត ក្រុង ស្រុក ខណ្ឌ ២០០៨
- ច្បាប់ស្តីបោះឆ្នោតជ្រើសរើសក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ ឆ្នាំ ២០០១
- ច្បាប់ស្តីពីប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុឃុំ សង្កាត់
- អនុក្រឹត្យស្តីពីនីតិវិធីធ្វើផែនការប្រើប្រាស់ដីនៅឃុំសង្កាត់
- អនុក្រឹត្យលេខ១៦ អនក្រ.បក មូលនិធិ ឃុំសង្កាត់
- អនុក្រឹត្យស្តីពីការកំណត់ចំនួនសមាជិកក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់
- អនុក្រឹត្យលេខ ២២ ស្តីពីការធ្វើវិមជ្ឈការអំណាច តួនាទីនិងភារកិច្ចទៅឱ្យក្រុមប្រឹក្សាឃុំសង្កាត់
- អនុក្រឹត្យស្តីពីការកែប្រែនិងដំឡើងប្រាក់ឧបត្ថម្ភប្រចាំខែចំពោះសមាជិកក្រុមប្រឹក្សា រាជានី ខេត្ត ក្រុង ស្រុក ខណ្ឌ ឃុំ សង្កាត់ មន្ត្រីភូមិ និងការិយាល័យប្រជាពលរដ្ឋ ឆ្នាំ ២០២៤
- អនុក្រឹត្យលេខ២៤០ អនក្រ.បក ចុះថ្ងៃទី២៧ ធ្នូ ២០០៧ ស្តីពីការធ្វើប្រតិភូកម្មសិទ្ធិអំណាចឱ្យ ដល់គណៈអភិបាល ខេត្ត ក្រុង ស្រុក ខណ្ឌ លើការគ្រប់គ្រងលើបុគ្គលិក
- អនុក្រឹត្យលេខ៤៩៧ អនក្រ.បកចុះថ្ងៃទី០៦ វិច្ឆិកា ២០១៣ ស្តីពីការធ្វើប្រតិភូកម្មអំណាចដល់ រដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិក្នុងការតែងតាំង ការផ្លាស់ប្តូរ និងការបញ្ចប់ភារកិច្ចមន្ត្រីរាជការស៊ីវិល ដែលបំពេញការងារនៅថ្នាក់ក្រោមជាតិ
- អនុក្រឹត្យលេខ ៣១ អនក្រ.បក ចុះថ្ងៃទី ១៦ មីនា ២០២០ ស្តីពីការកែប្រែនិងដំឡើងប្រាក់ បំណាច់មុខងារមន្ត្រីរាជការស៊ីវិល
- ប្រកាសលេខ ១៣២៩ប្រ.កចុះថ្ងៃទី១៩ធ្នូ២០០១ ស្តីពីតួនាទី ភារកិច្ច និងសិទ្ធិរបស់ស្មៀន ឃុំ សង្កាត់ ២០០១
- សារាចរណែនាំលេខ ០០៤ ស.ណ.ន ចុះថ្ងៃទី ១៧ មីនា ២០០៦ ស្តីពីបែបបទ នីតិវិធី នៃការ ជ្រើសរើសមេភូមិ ការចូលកាន់ដំណែង ការផ្លាស់ប្តូរមេភូមិ ការតែងតាំងជំនួយការមេភូមិ និង តួ នាទី ភារកិច្ច របៀបបែបធ្វើការរបស់ភូមិ ។

២. សៀវភៅតែងនិពន្ធ

- អភិបាលកិច្ចល្អសម្រាប់ក្រុមប្រឹក្សារុញសង្កាត់ (នាយកដ្ឋានរដ្ឋបាលមូលដ្ឋានក្រសួងមហាផ្ទៃ ២០០៥)
- ការជ្រើសរើសមេភូមិ និងជំនួយការមេភូមិ (នាយកដ្ឋានរដ្ឋបាលមូលដ្ឋាន២០០៦)
- ការគ្រប់គ្រង ឃុំ សង្កាត់តាមបែបវិមជ្ឈការ (ក្រសួងមហាផ្ទៃ ឆ្នាំ ២០១៧)
- នីតិវិធីបាលទូទៅ (បណ្ឌិត សាយ បូរី ២០០៦)
- ការគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាលឃុំ សង្កាត់ (សាលាជាតិរដ្ឋបាលមូលដ្ឋាន ឆ្នាំ ២០២២)
- សៀវភៅស្តីពីការអនុវត្តសកម្មភាពសេវាសង្គមឃុំ សង្កាត់ (ក្រសួងមហាផ្ទៃ ២០១៨)
- សៀវភៅណែនាំស្តីពីកិច្ចការរដ្ឋបាលឃុំ សង្កាត់ (នាយកដ្ឋានរដ្ឋបាលមូលដ្ឋាន ក្រសួងមហាផ្ទៃ ឆ្នាំ ២០០៥)
- សៀវភៅណែនាំ ស្តីពីកិច្ចការពារកុមារសម្រាប់ឃុំ សង្កាត់ (ក្រសួងមហាផ្ទៃឆ្នាំ ២០២០)
- ការគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាលឃុំសង្កាត់(ក្រសួងមហាផ្ទៃឆ្នាំ២០២២)
- សៀវភៅផែនការបីឆ្នាំកិលរបស់ឃុំច្រេស
- សៀវភៅផែនការប្រាំឆ្នាំកិលរបស់ឃុំច្រេស
- របាយការណ៍ស្តីពីស្ថានភាពសេដ្ឋកិច្ច និងសង្គមកិច្ចឃុំច្រេស ។

ឧបសម្ព័ន្ធ

ឧបសម្ព័ន្ធទី១៖

- កាលវិភាគសរសេរបាយការណ៍

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

វិទ្យាស្ថានជាតិសង្គមកិច្ច
លេខ: ០១២ វ.ជ.ស.

ថ្ងៃចេញស្នាម: ១៣.០៤.២០២១... ឆ្នាំ: ៣០២១ ព.ស. ២៥៦៤
រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ២០ ខែ ១២ ឆ. ២០២៤...

សេចក្តីណែនាំ
ស្តីពី
ប្រតិទិនសរសេរបាយការណ៍បញ្ចប់ការសិក្សា
របស់វិស្វកម្មវិជ្ជា ជំនាន់ទី៤ ឆ្នាំសិក្សា២០២៣-២០២៤

យោង ៖ សេចក្តីសម្រេចលេខ០០៣ វ.ជ.ស ចុះថ្ងៃទី៣០ ខែមេសា ២០២១ ស្តីពីការដាក់ឱ្យប្រើប្រាស់
គោលការណ៍ណែនាំស្តីពីវិធាននិងនីតិវិធីនៃការរៀបចំរបាយការណ៍ស្រាវជ្រាវបញ្ចប់ថ្នាក់បរិញ្ញាបត្រ។
ដើម្បីឱ្យដំណើរការនៃការសរសេរបាយការណ៍បញ្ចប់ការសិក្សាប្រព្រឹត្តទៅដោយជោគជ័យ វិទ្យាស្ថានជាតិសង្គមកិច្ច
សូមធ្វើការណែនាំ លោកគ្រូ អ្នកគ្រូ និងប្អូនៗនិស្សិតឆ្នាំទី៤ ជំនាន់ទី៤ គ្រប់ថ្នាក់ជំនាញទាំងអស់ អនុវត្តប្រតិទិន
នៃការសរសេរបាយការណ៍បញ្ចប់ទៅតាមកាលបរិច្ឆេទដូចខាងក្រោម៖

ល.រ	សកម្មភាព	កាលបរិច្ឆេទ
1	ការជ្រើសរើសប្រធានបទ របាយការណ៍ស្រាវជ្រាវតាមដេប៉ាតឺម៉ង់	០១-២៤ មេសា ២០២៤
2	ការធ្វើបទបង្ហាញគម្រោងស្នើសុំសរសេរបាយការណ៍ និងប្រធានបទ	៦ មិថុនា ២០២៤
3	ការចុះប្រមូលព័ត៌មាន និងទិន្នន័យពាក់ព័ន្ធនៅទីតាំងជាក់ស្តែង	០៨-៣០ មិថុនា ២០២៤
4	ការរៀបចំបញ្ចូលទិន្នន័យវិភាគ និងសរសេរបាយការណ៍	០១-៣១ កក្កដា ២០២៤
5	ការធ្វើបទបង្ហាញការពាររបាយការណ៍សាកល្បង	១៦ សីហា ២០២៤
6	ការធ្វើបទបង្ហាញការពាររបាយការណ៍បញ្ចប់ការសិក្សា	៣០ សីហា ២០២៤
7	ការកែសម្រួល និងបញ្ជូនរបាយការណ៍ចុងក្រោយមកតម្កល់នៅវិទ្យាស្ថាន	១៣ កញ្ញា ២០២៤
8	ការប្រជុំត្រួតពិនិត្យចុងក្រោយរបស់គណៈកម្មការដឹកនាំ និងវាយតម្លៃ ត្រូវណែនាំ និងអនុគណៈកម្មការវាយតម្លៃ	២៦ តុលា ២០២៤
9	ការបំពេញឯកសារពាក់ព័ន្ធនានាចុងក្រោយសម្រាប់ទទួលសញ្ញាបត្រ	៣០-៣១ តុលា ២០២៤

បញ្ជាក់៖
- កាលបរិច្ឆេទខាងលើនេះអាចប្រែប្រួលតាមការចាំបាច់
- ក្នុងករណីមានការប្រែប្រួលនឹងជូនដំណឹងពេលក្រោយ

ប្រធានវិទ្យាស្ថាន
ប្រធានក្រុមប្រឹក្សាភិបាល

វិជ្ជា ភារៈ

CS Scanned with CamScanner
អាសយដ្ឋាន: អគារលេខ ២០ ផ្លូវលេខ ២ សង្កាត់ស្រែចម្ការ ខណ្ឌមានជ័យ រាជធានីភ្នំពេញ
#20B, Street Daung Ngeap II, Sangkat Slung Mean Chey, Khan Mean Chey, Phnom Penh, Cambodia

- លិខិតឧទ្ទេសនាម

វិទ្យាស្ថានជាតិសង្គមកិច្ច

លេខ: ០១៣ រ.ជ.ស.

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

ថ្ងៃពុធ ៧ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ២០២២ ព.ស. ២៥៦៥
រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ២៧ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ២០២២

គោរពជូន
លោកមេឃុំប្រេស

កម្មវត្ថុ : សំណើសុំអនុញ្ញាតឱ្យនិស្សិតឆ្នាំទី៤ ជំនាញរដ្ឋបាលសាធារណៈ ចំនួន០៤នាក់ បានចុះកម្មសិក្សា ទាក់ទងនឹងប្រធានបទ “ការគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាលតាមបែបវិមជ្ឈការ” ក្នុងរយៈពេល ៧ថ្ងៃគឺចាប់ពី ថ្ងៃទី០៨ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០២២ដល់ថ្ងៃទី១៥ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០២២ នៅឃុំប្រេស ស្រុកមេសាង ។

សេចក្តីដូចមានចែងក្នុងកម្មវត្ថុខាងលើ ខ្ញុំបាទគោរពជូន លោកមេឃុំ ជ្រាបថាវិទ្យាស្ថានជាតិ សង្គមកិច្ច ជាគ្រឹះស្ថានឧត្តមសិក្សាសាធារណៈមួយដែលស្ថិតក្រោមអាណាព្យាបាលរបស់ក្រសួងសង្គមកិច្ច អតីតយុទ្ធជន និងយុវនីតិសម្បទា។ បច្ចុប្បន្នវិទ្យាស្ថានកំពុងបណ្តុះបណ្តាលលើជំនាញរដ្ឋបាលសាធារណៈ ក្នុងនោះមាន ជំនាញជាច្រើនទៀត។ ដើម្បីផ្សារភ្ជាប់ទ្រឹស្តី និងការអនុវត្តប្រកបដោយគុណភាព ជាពិសេសបង្កើនសមត្ថភាព របស់ និស្សិតជំនាញរដ្ឋបាលសាធារណៈឱ្យស្របទៅនឹងកម្រិតស្តង់ដារបច្ចុប្បន្ន។

និស្សិតដែលស្នើសុំចុះសិក្សាស្រាវជ្រាវ និងប្រមូលទិន្នន័យមានឈ្មោះដូចខាងក្រោម៖

១. សាំ សុត	ភេទ ប្រុស
២. ប៉ាន់ ថុង	ភេទ ប្រុស
៣. ភាព ចំរីង	ភេទ ប្រុស
៤. សុត ពិសី	ភេទ ស្រី

អាស្រ័យហេតុនេះ សូម លោកមេឃុំ មេត្តាអនុញ្ញាតឱ្យនិស្សិតដែលមានឈ្មោះខាងលើ បានចុះកម្មសិក្សា ដោយសេចក្តីអនុគ្រោះ ។

សូម លោកមេឃុំ មេត្តាទទួលនូវការគោរពរាប់អានអំពីខ្ញុំ។

លោក ប៊ុន ក្ស័យ

ទំនាក់ទំនង:

សាំ សុត

លេខទូរស័ព្ទ: 096 6422948

ឧបសម្ព័ន្ធទី២៖ កម្រងរូបភាពសមិទ្ធផលដែរសម្រេចបាន

គម្រោង ស្តារប្រឡាយ
ប្រវែង ១១៧៨ម៉ែត្រ កន្លែង
ឆ្នាំ ២០២២
មូលនិធិ : ១៥៧.០៨២.៥០០\$
ទិន្នន័យ : ៣០០.០០០\$

សូមអរគុណ !